

शिवदर्शन

वार्षिकांक - २०२० - २१

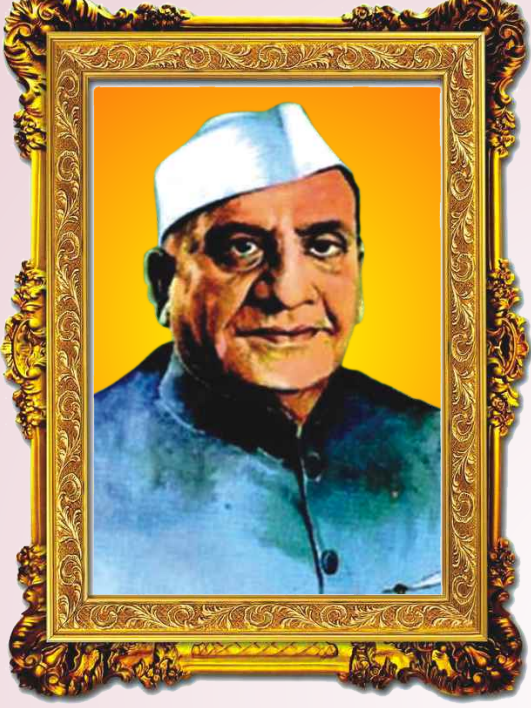
श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावती द्वारा संचालित
श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय
चिखली, जि. बुलडाणा-४४३ २०१.

We Educate, Inspire and Empower....

■ 07264-242088 ■ www.shivajichk.ac.in ■ shivajichk@rediff.com

आमचे प्रेरणास्थान

शिक्षणमहर्षी, कृषीरत्न

स्व.डॉ.पंजाबराव उपाख्य भाऊसाहेब देशमुख

जीवन परिचय

जन्म : २७ डिसें. १८९८ (गीता जयंती)

मृत्यु : १० एप्रिल १९६५ (राम नवमी)

१९३१-३२

श्री शिवाजी शिक्षण संस्थेची स्थापना
(स्थापना अध्यक्ष)

१९५२

भारताचे पहिले कृषीमंत्री

१९५५

भारत कृषक समाजाची स्थापना
(भारतीय शेतकरी संस्था)

१९५९-१९६०

दिल्ली येथे जागतिक कृषी प्रदर्शनी अध्यक्ष

समाजभूषण दलितमित्र

कै. पंढरीनाथ सिताराम पाटील, माजी खासदार

जीवन परिचय

जन्म : २० सप्टें. १९०३

मृत्यु : २ ऑक्टो. १९७८

महात्मा फुलेंचे आद्य चरित्रकार

विधानसभा सदस्य सी.पी. अँड बेरार

राज्यसभा सदस्य

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावतीचे
उपाध्यक्षपद भूषविले

संस्थापक

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावती द्वारे
संचालित बुलडाणा जिल्ह्यातील विविध शिक्षण संस्था

संपूर्ण जीवन सत्यशोधक आणि
शैक्षणिक क्षेत्राकरीता समर्पित

मा. हर्षवर्धन प्र. देशमुख
अध्यक्ष
श्री शिवाजी शिक्षण संस्था,
अमरावती

डॉ. अनिल गारोडे
प्रभारी प्राचार्य
श्री शिवाजी विज्ञान व कला
महाविद्यालय, चिखली

संपादकीय मंडळ

प्रा.डॉ.एस.आय. जुवकलकर
संपादक

प्रा. डॉ. ए. आर. मुळे
कार्यकारी संपादक

सहसंपादक

प्रा. डॉ. जे. जे. जाधव
सहसंपादक

प्रा. डॉ. एस. एम. कलाखे
सहसंपादक

प्रा. एस. यु. रिंढे
सहसंपादक

प्रा. एस. एस. काळे
सहसंपादक

प्रा. ए. डी. मुघल
सहसंपादक

विद्यार्थी संपादक

अनिकेत राजेंद्र कोल्हे
बी.कॉम. भाग-२

प्राजक्ता विनोद खंडाळकर
बी.ए. भाग-३

प्राविण्य प्राप्त विद्यार्थी

कु. किरण सुरेश तायडे-बि.एस्सी.भाग-२ या रसायनशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थीनीची प्रोजेक्टची राज्यस्तरीय आविष्कार स्पर्धेकरिता निवड

कु. पुनम प्रकाश काळे, राज्यशास्त्र सेट परिक्षा उत्तीर्ण

गांधी संस्कार परीक्षा, जळगाव या परिक्षेमध्ये दत्तात्रय पंढरी गाढवे यास सुवर्णपदक

कु. शिला सत्यवान सावंत, मुंबई येथील प्रजासत्ताक दिनानिमित्त पथसचालनात सहभाग

अखिल भारतीय स्वीडन येथील श्री सुंदरालक्ष्मी राजमाता फाऊंडेशन निबंध स्पर्धेमध्ये मिलींद पाटोळे प्रथम

दत्तात्रय गाढवे आविष्कार स्पर्धेत व्दितीय क्रमांक

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावती द्वारा संचालित

श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय
चिखली, जि. बुलडाणा ४४३ २०१.

We Educate, Inspire and Empower....

NAAC Accredited 'B' Grade with CGPA 2.82

Shivdarshan

Feel & Express : 2020-21

वार्षिकांक : २०२०-२१

- मार्गदर्शक -

प्रभारी प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे

- संपादक मंडळ -

प्रा. डॉ. जुक्कलकर एस. आय.

प्रा. डॉ. मुळे ए. आर.

प्रा. डॉ. जाधव जे. जे.

प्रा. मुघल ए. डी.

प्रा. डॉ. कलाखे एस. एम.

प्रा. रिन्हे एस. यू.

प्रा. काळे एस. एस.

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावती
कार्यकारी परिषद
(२०१७-२०२२)

■ मा. श्री. हर्षवर्धन प्रतापसिंह देशमुख	-	अध्यक्ष
■ मा. श्री. नरेशचंद पंजाबराव ठाकरे	-	उपाध्यक्ष
■ मा. डॉ. रामचंद्र नारायणराव शेळके	-	उपाध्यक्ष
■ मा. अॅड. गजानन केशवराव पुंडकर	-	उपाध्यक्ष
■ मा. श्री. दिलीप भगवंतराव इंगोले	-	कोषाध्यक्ष
■ मा. श्री. हेमंत वासुदेवराव काळमेघ	-	सदस्य
■ मा. प्राचार्य केशवराव रामकृष्णराव गावंडे	-	सदस्य
■ मा. श्री. केशवराव जगन्नाथराव मेटकर	-	सदस्य
■ मा. अॅड. अशोकराव उत्तमराव ठुसे	-	सदस्य
■ मा. श्री. शेषराव शंकरराव खाडे	-	सचिव
■ मा. डॉ. महेंद्र पुंडलिकराव ढोरे, प्राचार्य	-	स्वीकृत सदस्य, महाविद्यालयीन
■ मा. श्री. नरेशचंद्र मधुकरराव पाटील	-	स्वीकृत सदस्य, विद्यालयीन
■ मा. डॉ. पुरुषोत्तम शिवाजी वायाळ, प्राचार्य	-	स्वीकृत सदस्य, विद्यालयीन
■ मा. डॉ. अमोल मनोहरराव महल्ले, प्राचार्य	-	स्वीकृत सदस्य इतर संस्था

संपादकीय...

संपादक मंडळ

प्रिय विद्यार्थी मित्रांनो,

कोरोनाच्या महामारीमुळे जगावर मोठे संकट आले आहे. अर्थातच कोरोनामुळे शिक्षणावर दूरगामी परिणाम झालेला दिसून येतो. परंतु संकटावर मात करून समाजकार्यामध्ये हीरारीने भाग घेणारी, नव नवे संशोधन करणारी, साहित्य क्षेत्रात उच्चांक गाठणारी, देशसेवेसाठी झोकून देणारी, खेळ क्षेत्रात दरमजल गाठणारा हा तरुण वर्ग विलक्षण प्रशंसनीय आहे. आपल्या कर्तृत्व व मनातल्या इच्छाशक्तीवर आजचा तरुण वर्ग प्रगती करत असतो. त्याचे काम हे चौकटीबाहेरचे असते. परंतु त्याची वैचारीक क्षमता विलक्षण असते. हीच तरुणईची वैचारिकता म्हणजे शिवदर्शन विशेषांक. विद्यार्थ्यांच्या विवेकाला व सृजनतेला गती मिळण्यासाठीच शिवदर्शन या वार्षिकांकाद्वारे त्यांना विचारपीठ निर्माण करून देत आहोत.

शिक्षणमहर्षी डॉ. पंजाबराव देशमुख व दलितमित्र पंढरीनाथ पाटीलांचे स्वप्न साकार करणार हे महाविद्यालय विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासावर भर देणारे आहे. म्हणूनच वार्षिकांकामध्ये वैविध्यपूर्ण दर्जेदार साहित्य समाविष्ट करण्यात आले आहे. समाविष्ट सर्व साहित्यातील विचारांबाबतची जबाबदारी त्या संबंधित विद्यार्थ्यांची आहे. संपादक मंडळातील सदस्य त्या विचारांशी सहमत असतीलच असे नाही. मराठी व इंग्रजी या दोनही भाषांचा समावेश या अंकामध्ये केला आहे.

महाविद्यालयाच्या सर्वांगीण विकासासाठी आम्हाला प्रेरणा देणारे मा. प्राचार्य डॉ. ओमराज एस. देशमुख यांनी शिवदर्शन या वार्षिकांकासाठी मोलाचे मार्गदर्शन केले. तसेच सर्व महाविद्यालयीन प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थ्यांच्या समजस सहकार्यातून साकार झालेला हा विशेषांक आहे.

या वार्षिकांकाच्या माध्यमातून साकार झालेल्या नवसाहित्येकांचे लिखाण उत्तरोत्तर प्रगल्भ व्हावे, हीच या परिश्रमा मागची सदीच्छा...!

* अनुक्रमणिका *

मराठी विभाग :

१-१५

लेख :

१) पवन जनार्दन निंबाळकर
बी.ए. भाग-२	:	सामाजिक चळवळीतील स्त्रियांचा सहभाग
२) सोमेश्वर शेषराव परिहार
एम.ए. मराठी भाग-१	:	किर्तन महाराष्ट्राचा सांस्कृतिक वारसा
३) कु. अनुराधा गजानन केसकर
बी.ए. भाग-३	:	केंद्रीय बँक (आरबीआय)
४) कु. वैष्णवी सुनिल खरात
बी.ए. भाग-२	:	छत्रपती शिवाजी महाराजंचे चरित्र
५) कु. कोमल रमेश लंके
बी.कॉम भाग-२	:	ग्रंथ हेच गुरु
६) सौरभ श्रीकृष्ण शिंदे
बी.ए. भाग-३	:	मी हिंगणघाटची निर्भया बोलते
७) कु. अश्विनी अशोक भोजने
वर्ग १२ (वाणिज्य)	:	हुंडाबंदी
८) कु. ऋतुजा विष्णु कणखर
वर्ग १२ (वाणिज्य)	:	म्हातारीची गोष्ट

कविता :

१) कु. सुनिता श्रीकृष्ण भंडारे
बी.कॉम भाग-३	:	जन्म
२) कु. किरण म्हस्के
बी.ए. भाग-२	:	पाऊसाची चाहुल
३) कु. कोमल विष्णु पुरी
बी.कॉम भाग-२	:	आठवण

अनुक्रमणिका

२०२०-२१

इंग्रजी विभाग :

१६-३१

1)	Ways of Nature Conservation
B.Com. II	-	Aniket Rajendra Kolhe
2)	My Favourite Book
B.Sc. II	-	Gayatri Gajanan Dande
3)	Corruption is Evil
B.Com. III	-	Sandhya Dnyaneshwar Moray
4)	Responsibility of an Ideal Student
B.Com. III	-	Vaibhav Ramesh Bavaskar
5)	Eco-Friendly Life
B.Sc. III	-	Vidhya Sheshwrao Ghube
6)	Thoughts to be followed
B.Com. III	-	Vaibhav Bhavaskar
7)	Nature is Everywhere
B.Com. II	-	Sapna Sunil Jadhav
8)	Life is Too Short
B.Com. II	-	Prnam Gajanan Sadar

नोंद उपक्रमांची (विभागीय/समिती अहवाल)

विभागीय अहवाल

३२-६०

- १) इंग्रजी
- २) मराठी विभाग
- ३) Zoology
- ४) Microbiology
- ५) Botony
- ६) Chemistry
- ७) Electronics
- ८) Physics
- ९) Computer Science
- १०) Mathematics
- ११) अर्थशास्त्र
- १२) राज्यशास्त्र
- १३) इतिहास
- १४) गृहअर्थशास्त्र
- १५) वाणिज्य

* समिती अहवाल *

६१-८३

- १) कनिष्ठ महाविद्यालयीन परिक्षा अहवाल
- २) ग्रंथालय
- ३) पंढरीनाथजी पाटील - शिक्षणमहर्षी भाऊसाहेब व देशमुख जयंती उत्सव अहवाल
- ४) शारीरिक शिक्षण व क्रिडा
- ५) श्री शिवाजी विज्ञान व कला महा. कर्मचाऱ्यांची पतसंस्था
- ६) य.च.म. विद्यापीठ अभ्यासकेंद्र
- ७) महिला विकास कक्ष
- ८) महिला तक्रार निवारण समिती
- ९) Ph. D. Cell
- १०) Workshop on Cryptocurrency
- ११) Workshop on Cyber Security
- १२) राष्ट्रीय सेवा योजना
- १३) राष्ट्रीय छात्र सेना

मराठी विभाग

विद्यार्थी संपादक
प्राजक्ता विनोद खंडाळकर

बरें जालियाचे अवघे सांगाती ।
वाईटाचे अंती कोणी नाही ॥
नोहे मातापिता नोहे कांतासुत ।
इतरांची मात काय सांगों ॥
तुका म्हणे जन दुतोंडी सावज ।
सांपडे सहज तिकडे घरी ॥

– संत तुकाराम

भारतीय रिझर्व्ह बँक (केंद्रीय बँक)

कु. अनुराधा गजानन केसकर
बी.ए.भाग-३

भारतीय रिझर्व्ह बँक ही भारत सरकारने स्थापन केलेली व चालवलेली मध्यवर्ती पतपेढी आहे. सर्वप्रथम १७७१ मध्ये भारतासाठी मध्यवर्ती बँकेची, संकल्पना वॉरन हेस्टिंग्जने मांडली होती, १९२६ च्या यंग हिल्टन आयोगाच्या शिफारशीवरून तसेच गोलमेज परिषदेच्या चर्चेअंती भारतासाठी एक मध्यवर्ती बँक स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. यासाठी संसदेत ६ मार्च १९३४ ला आर बी आय कायदा १९३४ ला संमत करण्यात आला आणि १ एप्रिल १९३५ रोजी भारताची केंद्रीय बँक म्हणून रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाची स्थापना करण्यात आली.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे मुख्य कार्यालय मुंबई येथे आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँक ही देशपातळीवर आर्थिक संस्थांना शिस्त आणण्याचे काम करते. रिझर्व्ह बँक वार्षिक तसेच तिमाही आर्थिक धोरण व पतधोरण (मॉनेटरी पॉलिसी व क्रेडीट पॉलिसी) जाहीर करते. १ एप्रिल इ.स. १९३५ रोजी भारतीय रिझर्व्ह बँकेची स्थापना भारतीय रिझर्व्ह बँक कायदा १९३४ नुसार झाली. भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या स्थापनेत डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे महत्वपूर्ण योगदान आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँकेने शैली आणि दृष्टीकोन डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या दि प्रॉब्लम ऑफ रुपी : इट्स ओरीजीन अँड इट्स सल्युशन या पुस्तकातून घेतले आणि हिल्टन यंग आयोगाकडे सादर केले. हया बँकेची संस्थापना १९२६ च्या रॉयल संस्थेच्या शिफारसेच्या आधारे झाली. या बँकेचा मूळ शिक्का म्हणून ईस्ट इंडीया कंपनीचे चिन्ह म्हणजेच नारळाचे झाड आणि सिंह असे होते.

पण त्या चिन्हात बदल करण्यात आले आणि सिंहाऐवजी भारताचा राष्ट्रीय प्राणी 'वाघ' याचा चिन्हात समावेश झाला. द प्रधान कार्यालय सर्वोत्तम बाबी चलन आणि क्रेडीट प्रणाली ऑपरेट नोटा जारी नियमन, भारतातील आर्थिक स्थिरता सुरक्षित साठा ठेवणे आणि सामान्यतः त्याच्या कामे वर्णन होते. कोलकाता (आता कोलकाता) मध्ये स्थापन, पण १९३७ मध्ये मुंबई (आता मुंबई) करण्यात आले आहे. बँकेलाही, ब्रह्मदेश मध्यवर्ती बँकेच्या

नात्याने ब्रह्मदेश जपानी व्यवसाय करतात (१९४२-४५) या वर्षात वगळता अगदी एप्रिल १९४७ पर्यंत ब्रह्मदेश १९४७ मध्ये भारत विभाजन केल्यानंतर १९३७ भारतीय केंद्रीय पासून seceded तरी, स्टेट बँक ऑफ पाकिस्तान ऑपरेशन सुरु, जुन १९४८ पर्यंत पाकिस्तानची मध्यवर्ती बँक म्हणून काम केले.

रिझर्व्ह बँकेचे १९४९ मध्ये भारत सरकार व्दारे राष्ट्रीयीकरण केले आहे.

१९५० मध्ये भारत सरकारने पहिल्या तत्कालीन पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू अंतर्गत कृषी क्षेत्राचा लढा केंद्रीत एक मध्यवर्ती नियोजित आर्थिक धोरण विकसित केले आहे. प्रशासन व्यवसायिक बँकांचे राष्ट्रीयीकरण केले आणि १९४९ बँकींग कंपनी कायदा आधारीत स्थापन रिझर्व्ह बँकेने एक भाग म्हणून मध्यवर्ती बँक नियम (नंतर बँकींग नियमन अधिनियम म्हणतात.) शिवाय, मध्यवर्ती बँक कर्ज आर्थिक योजना समर्थन करण्यासाठी आदेश दिले होते.

बँक कॅश एक परिणाम म्हणून, रिझर्व्ह स्थापन ठेव विमा प्रणाली निरीक्षण विनंती केली आहे. राष्ट्रीय बँक प्रणाली विश्वास परत करणे आवश्यक आहे. आणि डिसेंबर १९६१ मध्ये भारतीय सरकारने अर्थव्यवस्था प्रोत्साहन निधी आढळले आणि घोषणा विकास बँकींग वापरणे सुरु होते. भारत सरकारने राष्ट्रीय बँक बाजार चेहरामोहरा बदलला, आणि संस्था भरपूर राष्ट्रीयकृत एक परिणाम म्हणून, रिझर्व्ह बँक नियंत्रण आणि या सार्वजनिक बँकींग क्षेत्रातील पाठींबा मध्यवर्ती भागात खेळायला जावं लागलं.

१९६९ मध्ये इंदिरा गांधी व्यवहारी सरकारने १४ मोठी व्यावसायिक बँकांचे राष्ट्रीयीकरण केले. शाखा गावात प्रत्येक नव्याने स्थापन कार्यालय देशात दोन नवीन कार्यालये स्थापन करणे भाग होते. १९७३ मध्ये तेल धोके महागाई वाढते परिणाम, रिझर्व्ह बँक आणि प्रभाव कमी करण्यासाठी चलनविषयक धोरण रोखले. विदेशी विनिमय व्यवस्थापन १९९९ पासून कायदा जुन २००० मध्ये अंमलात आला.

गव्हर्नर :

भारतीय नोटा चलन म्हणून स्वीकारण्यास योग्य असल्याचे प्रमाण आणि सरकार तर्फे खात्री म्हणून रिझर्व्ह बँकेचे सर्वोच्च अधिकारी गव्हर्नर नोटांवर एक वचन नामा लिहितात आणि त्यावर आपली स्वाक्षरी करतात.

सर ओस्बॉर्न स्मिथ हे रिझर्व्ह बँकेचे पहिले गव्हर्नर होते. त्यांनी १ एप्रिल १९३५ रोजी आपला कार्यभार स्वीकारला. ते दि. ३० जुन १९३७ पर्यंत आपल्या पदावर होते आणि त्या काळातील एकाही नोटवर त्यांची स्वाक्षरी नाही.

त्यानंतर सर जेम्स ब्रेड टेलर दि. ०१/०७/१९३७ ते १७/०२/१९४३ या काळात गव्हर्नर होते. सर चिंतामण व्दारकानाथ देशमुख हे पहिले भारतीय मुल निवासी गव्हर्नर ते ११/०८/१९४३ रोजी या पदावर विराजमान झाले. १९५० ते १९५६ या काळात त्यांनी भारताचे पहिले वित्त मंत्री म्हणून काम पाहिले.

आधी वित्त सचिव आणि नंतर गव्हर्नर अशी दुहेरी भूमिका बजावणारे अधिकारीही झाले आहेत. त्यातही डॉ. मनमोहन सिंग हे भारताचे वित्त मंत्री आणि पुढे पंतप्रधान पद भुषविणारे आतापर्यंत एकमेव गव्हर्नर ठरले आहेत. दि. ०१/०४/१९३५ पासून दि. ०५/०९/२००८ पर्यंत २१ विविध सनदी अधिकाऱ्यांनी गव्हर्नर म्हणून काम केले आहे. दि. ०३/०९/२०१३ पासून या पदावर रघुनाथ राजन हे आहे. दि. ०४/०९/२०१६ ला उर्जीत पटेल यांनी रिझर्व्ह बँकेच्या गव्हर्नरपदाचा कारभार सांभाळला आहे. नोव्हेंबर २०१८ ला शक्तीकान्त दास हे RBI Governor झाले.

पत्रमुद्रांचे निर्गमन करणे हे केन्द्रीय बँकेचे एक अत्यंत महत्वाचे व प्राथमिक स्वरूपाचे कार्य आहे. श्रीमती व्हेरा स्मिथ यांनी पत्रमुद्रांचे निर्गमन करण्याच्या कार्याला केंद्रीय बँकेच्या कारभाराचा केंद्रबिंदु मानले आहे. विकसित देशांप्रमाणे विकसनशील देशांमध्येही पत्रमुद्रांचे निर्गमन करण्याच्या कार्याला केंद्रीय बँकेचे एक महत्वाचे कार्य म्हणून मान्यता मिळाली आहे.

केंद्रीय बँकेला सरकारची बँक म्हणून महत्वाची कामगिरी पार पाडावी लागते. सर्वसामान्य बँका आपल्या ग्राहकांसाठी जी विविध कामे करतात, ती सर्व कामे केंद्रीय बँकेला सरकारसाठी करावी लागतात. केंद्रीय बँक सरकारसाठी जी विविध कामे करते ती म्हणजे उदा. खर्चाचे शोधन करणे, ठेवी सांभाळणे, कर्जाची

व्यवस्था करणे, सरकारला कर्ज देणे, तसेच सरकारला सल्ला देणे इ. तसेच केंद्रीय बँकेला बँकांची बँक म्हणून सुध्दा कार्य करावे लागते.

अलिकडे जगातील सर्व देश परस्परांशी सहकार्य करू लागले आहेत. मौद्रिक क्षेत्रात सहकार्याशी क्षेत्रे धुंडाळण्यासाठी निरनिराळ्या देशांमधील केन्द्रीय बँका परस्परांशी संपर्क साधतात.

जागतिक बँक (I.B.R.D.) आणि आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधी (I.M.F.) ह्या संस्था आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रांमध्ये अत्यंत उपयुक्त कार्य करीत आहेत. ह्या संस्थांच्या कारभारामध्ये देशाचे प्रतिनिधित्व करण्याचे काम केंद्रीय बँकेलाच करावे लागते.

मानवी समाजाच्या इतिहासात तीन मोठे शोध लागले आहेत, अग्नी, चक्र आणि केंद्रीय बँकींग

प्रत्येक देशात व्यापारी, औद्योगिक, सहकारी अशा विविध प्रकारच्या अनेक बँका कार्य करीत असतात. परंतु देशांत केंद्रीय बँक मात्र एकच असते.

व्यापारी बँका व्यापाऱ्यांना कर्जपुरवठा करतात, तर केंद्रीय बँक इतर सर्व बँकांना कर्ज देते, म्हणजेच केंद्रीय बँक अंतिम ऋणदात्याचे कार्य करते.

केंद्रीय बँकेची स्थापना मुळी देशांतील मुद्रा व प्रत्यक्ष व्यवस्थेचे यशस्वीपणे संचालन करण्यासाठी केला जातो.

छत्रपती शिवाजी महाराजांचे चरित्र

कु. वैष्णवी सुनिल खरात
बी.ए. भाग - २

पुणे जिल्ह्याती जुन्नर शहराजनीक वसलेल्या शिवनेरी या डोंगरी किल्यावर इ.स. १६३० मध्ये छत्रपती शिवाजी महाराजांचा जन्म झाला. इतिहासाच्या अभ्यासकामध्ये छत्रपती शिवाजी महाराजांची नेमकी जन्मतारीख हा एकेकाळी मतभेदाचा प्रश्न होता तो वाद नंतर सपला महाराष्ट्र राज्य शासनाने फाल्गुन वद्य तृतीया शके १५५१ ही शिवरायांची जन्मतारीख २००१ साली स्विकारली. त्याच्या पत्नीचे नाव सायराबाई होते. त्यांचे ब्रिदवाक्य प्रतिपस्तंद्रलेख, वर्धिष्कविश्व वंदिता शाहसुनो शिवस्येषा मुद्रा भद्राय राजते ! हे आहे.

त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र सरकार दरवर्षी १९ फेब्रुवारी या दिवशी सुटी जाहीर करते. इतर संभाव्य तारखांमध्ये ६ एप्रिल १९२७ ही जन्मतारीख मानली जाता होती त्यानुसार महाराष्ट्रबाहेरचे अनेक लोक शिवजयंतीचा दिवस म्हणून वैशाख शुद्ध तृतीय हा दिवस आणि महाराष्ट्रातला दिवस म्हणून लोक मराठी पंचांगाप्रमाणे फाल्गुन वद्य तृतीया हा दिवस जयंती म्हणून पाळतात. जिजाबाईंनी आपल्याला बलवान पुत्र व्हावा म्हणून तशी प्रार्थना केली होती म्हणून या मुलांचे नाव शिवाजी ठेवले.

मावळ प्रांत :

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या सैन्यातील मावळ्यानी शिवाजीराजांच्या सोबत हिंदवी स्वराज्य स्थापनेच्या कार्यात मोठा सहभाग नोंदवला. सहयाद्रीच्या दोन डोंगररागांच्या मधल्या खोऱ्यात मावळा आणि खेड्यातील सैनिकांना मावळे म्हणत त्यांचे सवंगडी

कान्होजी जेहो

बाजीप्रभू देशंपोडे

मुरारबाजी देशपांडे

नेताजी पालकर

बाजी पालकर

जिवा महाला

तानाजी मालुसरे

हंबीरराव मोहिते

हे शिवाजी महाराजांची मावळ प्रांतातील त्यांच्या सेवेत

हजर राहणारी त्यांची मावळे, सवंगडी होती. छत्रपती शिवाजी महाराजांना बालपणी शिक्षणाची आतनात आवड होती शिवरायांना पुणे जाहगिरीत जिजाबाईंच्या देखरेखाली शिक्षण चालू राहिले.

रामायण, महाभारत, भागवत यातील गोष्टी ते स्वतः वाचू लागले. बगळूनवरून येतांना शहाजीराजांनी सोबत दिलेल्या नामवंत शिक्षकांनी शिवरायांना अनेक शस्त्रे विद्या व भाषा शिकवल्या. उत्तम कारभार कसा करावा शत्रूशी युद्ध कसे करावे किल्ले कसे बांधावे.

इ.स. १८१८ पर्यंत टिकलेल्या आणि आपल्या परमोत्कर्षाच्या अवस्थेत भारतीय उपखंडाचा बराचसा भाग व्यापणाऱ्या मराठा साम्राज्याचे व्यवस्थापक होते. जनता त्यांना शिवराय, शिवाजी महाराज किंवा राजे नावाने संबोधते. भोसले कुळातील या सुपुत्राने विजापुरच्या आदिलशाहाविरुद्ध आणि मोगल साम्राज्यविरुद्ध ऐतिहासिक संघर्ष करून मराठा राज्य शिवाजीने उभे केले. इ.स. १६७४ मध्ये छत्रपती या नावाने त्यांचा राज्यभिषेक केला.

शिस्तबद्ध लढकर व संघटित प्रशासकीय यंत्रणेच्या बळावर छत्रपती शिवाजी महाराजांनी एक सामर्थ्यशाली आणि प्रागतिक राज्य उभे केले भूगोल आश्चर्यजनक वेगवान हालचाली आणि बलाढ्य शत्रूचे मनोर्ध्व खच्ची करणारे नेमके हल्ले यांचा वापर करणारे गमिनी काव्याचे तंत्र त्यांनी यशस्वीपणे वापरले.. आपल्या वडिलांकडून मिळालेल्या २००० सैनिकांच्या छोट्या तुकडीपासून एक लाख सैन्याचे लष्कर छत्रपती शिवाजी महाराजांनी उभे केले. किनारी आणि अंतर्गत प्रदेशातील किल्याची डागडुजी करण्यासोबत अनेक किल्लेही त्यांनी उभारले राज्यकारभारात मराठी भाषेचा वापर करण्यास त्यांनी प्रोत्साहन दिले.

घोडे हत्ती याची परिक्षा कशी करावी, शत्रूच्या दुर्गम प्रदेशातून निसटून कसे जावे इत्यादी अनेक विद्या शिवरायांनी अवगत झाल्या शिवरायांची प्रगती पाहून जिजाऊंना मोठा आनंद झाला.

शिवरायांनी स्वराज्य स्थापनेचा घडा हाती घेऊन स्वराज्याची स्थापना केली. सतराव्या शतकाच्या पूर्वाघात

महाराष्ट्रामध्ये छत्रपती शिवाजी महाराज हे युगप्रवर्तक व्यक्तिमत्त्व उदयास आले. त्यांनी तेथील अन्यायी राजसत्तांना आव्हान देऊन स्वराज्याची स्थापना केली.

शिवाजी महाराजांनी स्वराज्यस्थापनेची सुरुवात मावळ प्रांत केली. मावळ म्हणजे सध्याच्या पुणे जिल्ह्याचा पश्चिम व नेत्रत्य दिशांचा भाग होय. मावळाचा प्रदेश डोंगराळ दऱ्याखोऱ्याचा व दुर्गम. मावळाच्या या भौगोलिक परिस्थितीचा उपयोग महाराजांनी स्वराज्यस्थापनेत मोठ्या कौशल्याने केला. त्यांनी लोकांच्या मनात विश्वासाची व आपलेपणाची भावना निर्माण केली. स्वराज्यस्थापनेचा या कार्यात त्यांनी चांगले सवंगडी सहकारी लाभले.

स्वराज्य स्थापनेमागील शिवाजी महाराजांचे ध्येय त्यांच्या राजमुद्रेवरून स्पष्ट होते. शिवाजी महाराजांच्या जहागिरीतील किल्ले हे त्यांच्या अंमलात नव्हते तर ते आदिलशाहाच्या ताब्यात होते. त्या काळात किल्यांचे महत्त्व होते. किल्ला ताब्यात असला म्हणजे आजुबाजूच्या प्रदेशावर नियंत्रण ठेवता येईल त्यामुळे किल्ले आपल्या ताब्यात घेण्याचे महाराजांनी ठरवले. किल्ले ताब्यात घेण्याचा असा प्रश्न करणे म्हणजे आदिलशाही सत्तेस आव्हान देण्यासारखे होते.

त्यांनी तोरणा, मुंरुबदेव, कोढाणा, पुंरदर हे किल्ले ताब्यात घेतले आणि स्वराज्यांची मुहूर्तमेढ रोवली. मुंरुबदेव किल्ल्याची पुनर्बांधणी करून त्यांचे नाव रायगड ठेवले.

रायगड ही स्वराज्यांची पहिली राजधानी होती. आदिलशाहीमध्ये जावळीचे मोरे, मुघोळचे घोरपडे व सावंतवाडीचे सावंत इत्यादी सरदार होते. स्वराज्यस्थापनेच्या कार्यास त्यांचा विरोध होता या सरदारांचा बंदोबस्त करणे हे स्वराज्य स्थापनेसाठी आवश्यक होते.

या स्वराज्यात महाराष्ट्रातील नाशिक, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग, रत्नागिरी, रायगड व ठाणे या जिल्ह्यामधील बराचसा प्रदेश अंतर्भूत होता. किल्ल्यावर अन्न, धान्य, युध्दपयोगी साहित्य, दारुगोळा याचा साठा करता येतो. हे राज्य तर तीर्थरूप थोरले कैलासवासी स्वामींनी गडावरूनच निर्माण केले.

स्वराज्यामध्ये सुमारे ३०० किल्ले होते. राजगड, रायगड, प्रतापगड, पावनगड यासारखे डोंगरी किल्ले बांधले.

ग्रंथ हेच गुरु

कु. कोमल रमेश लंके
बी.कॉम. भाग २

मानवी जीवनात ग्रंथांना फार महत्वाचे स्थान आहे. माणसाचे वर्तमानकालीन जीवन हे भुतकाळ आणि भविष्यकाळ यांच्याशी जोडलेले असते. माणसाला भुतकाळात डोकावून बघायला आणि भविष्यकाळाची स्वप्ने रंगावायला कोण शिकवत असेल तर ते ग्रंथच ! ग्रंथ हे धरणासमान असतात. मागील काळातील सर्व ज्ञान त्यामध्ये साठवून ठेवलेले असते. आजच्या जीवनात प्रगती करण्यास ग्रंथ फार मोठे मदत करतात. ग्रंथ हे आपले पुर्वज आहे.

माणुस खूप वेळ एकटा व एकाकी राहू शकत नाही. कारण त्याला सहवासाची ओढ असते. अशा वेळेस ग्रंथ त्याला उत्तम सोबत करू शकतात. ग्रंथ हा केव्हाही उपलब्ध होणारा आपला मित्र आहे. अगदी लोकलच्या गर्दीतही तो तुमच्याशी संवाद साधू शकतो. एवढेच नाही तर अनुभवाचे शहाणपण शिकवून ग्रंथ तुमच्या आणि त्यांच्या मैत्रीचा परीघ विश्वाएवढा व्यापक करू शकतो.

ग्रंथ तुमच्याकडून कोणत्याही गोष्टीची अपेक्षा न करता तुम्हाला मात्र भरभरून देतच राहतो. ग्रंथ हा माणसाच्या वेगवेगळ्या भावभावनांना प्रतिसाद देऊन त्याच्या मनाचे उदात्तीकरण करत असतो. मनाच्या उदासीन अवस्थेत एखादा विनोदी ग्रंथ वाचनात आला, तर मनाची मरगळ लगेच नाहीशी होते. एखाद्या संकटाच्या वेळी पूर्वी वाचलेल्या ग्रंथाचे स्मरणही मनाला आधार देते. ग्रंथांमुळे माणसाला बहुश्रुतता प्राप्त होते. मनात उद्भवणाऱ्या अनेक शंकांचे निरसन ग्रंथ करतात. ग्रंथ माणसाची जगण्याची ताकद वाढवून आयुष्याकडे बघण्याचा एक सकस दृष्टिकोन देतात.

ग्रंथ आलपे मनोरंजन करतात, त्याचप्रमाणे बुद्धीवर संस्कारही करतात. मन आनंदी करतात एवढेच नाही तर शरीराची व्याधी नाहिशी करण्यास मदत होते. ग्रंथामुळे भुतमाळातील ज्ञान आपल्याला जाणून घेता आले आहे. ग्रंथ हे दुःखात असतांना सुध्दा हसवतात. ग्रंथ हे आपल्या मनाला आनंद देतात. ग्रंथामुळे अनेक प्रश्नांचे उत्तरे मिळतात. ग्रंथ हे मानवाचे जीवन बदलून टाकतात. म्हणूनच म्हणतात, वाचाल तरच वाचाल...

म्हणूनच ग्रंथ हे केवळ आपले सोबती नसून आपले मार्गदर्शक आहेत. काही वेळा दोन मित्रांच्या वयात खूप अंतर असते. ग्रंथ आणि आपण यांच्या मैत्रीचे स्वरूपही तसेच आहे. म्हणूनच ग्रंथ हा केवळ आपला सोबतीच नाही, तर तो आपला गुरुही आहे.

मी हिंमणघाटची निर्भया बोलते... !

सौरभ श्रीकृष्ण शिंदे
बी.ए. भाग-३

आई बाबा मला माफ करा. कारण आज मी या जगातून कायमचा निरोप घेतला. तुम्ही मला प्रेमाने अंकिता म्हणून हाक मारायचे, कधी मी ऐकलं नाही तर काठीने मारायचे, तर कधी लाडाने अंगा-खांद्यावर खेळावायचे. मी चांगली शिक्षिका व्हावी म्हणून तुम्ही खूप मेहनत घेतली, खूप कष्ट केले. मी शिबिकाही झाले पण आज आई बाबा मी तुमची साथ कायमची सोडून निघून गेली. आता फक्त मी भिंतीवर लावलेल्या फोटोवर दिसणार, मला माफ करा आई-बाबा, तुम्ही मला शिकवले, फुलासारखं सांभाळलं पण तुमचं स्वप्न मी पूर्ण करू नाही शकले. मुलांना शिकवता शिकवता मला अजून शिकायचं होतं. पण हे माझं स्वप्न अन् स्वप्नच राहिलं. आपल्या गावातल्या विकेश नावाच्या सैतानाला माझं हे यश बघवलं नाही. तो सैतान मला नेहमी त्रास द्यायचा. माझ्यामुळे तुम्हाला त्रास नको म्हणून मी त्रास सहन करत राहिली. पण त्यानं माझा घात केला. त्याच लग्न झालेलं गं आई ! त्याला बाळही झालेय, तरीदेखील त्याला माझ्याशी दुसरं लग्न करायचं होतं. मी त्याला लग्नास नेहमीच नकार दिला. समजवण्याचाही प्रयत्न केला. पण तो ऐकालाच नाही. पण त्याला माझा बदला घ्यायचा होता. नेहमीप्रमाणे मी ३ फेब्रुवारी ला तुझ्या हातचा डब्बा घेवून सकाळी कॉलेजला निघाली, पण मला अशी कल्पनाही आली नाही. तू माझ्यासाठी दिलेला तो शेवटचा डब्बा ठरेल ! तू डब्यात दिलेलं अन्न माझ्या मुखात जाणार नाही ! घरापासुन ७५ कि.मी प्रवास एस.टी.ने करून कॉलेजला जात होती. तेव्हा तो विकेश नावाचा नारधम् माझ्यावरती पाळत ठेवून होता. मला काहीच कल्पना आली नव्हती गं आई मी नेहमीप्रमाणे बिनधास्तपणे कॉलेजला चालली होती. मला काय माहित गं, आई ! हा नारधम् माझा पाठलाग करतोय. मी चालत असतानाच कॉलेज जवळच्या नंदुरी चौकात या सैतानाने अचानक माझ्या अंगावर पेट्रोल टाकलं.

भर थंडीत पेट्रोल अंगावर टाकून हाततल्या पेटत्या टेंभ्यानं मला पेटवून दिलं आणि तो सैतान पळून गेला. मी एकटीच होती गं ! आगीत पेटत होती तेव्हा आई तुच समोर दिसत होतीस, तुला मी हाका मारत होते, विव्दळत होते, पण मला कोणाचाच आवाज ऐकू आला नाही.

मी पेटतं असतांना माझे विद्यार्थी, तेथील नागरिक माझ्या अंगावर लागलेली आग विझवंत होते कुणी पाणी टाकत होते, तर कुणी स्वतःच्या स्वेटरनं आग विझवत होत आग विझली पण मी ४०% भाजल्याने बेशुध्द पडली. आणि पुढे काय झाले तं कळलंच नाही. मला वाचवण्यासाठी डॉक्टरांनी खूप प्रयत्न केले. पण माझं शरीर साथ देत नव्हतं. सरकारनं आर्थिक मदत जाहीर केली, लोकांनी आंदोलने केली, निषेधासाठी मोर्चाही काढला, पण त्याला काहीही उपयोग झाला नाही. मी तुम्हा सर्वांना कायमची सोडून गेले. आता मला मारणाऱ्या हया नराधमांवर कारवाई होईल, त्याला कठोर शिक्षाही होईल, पण त्याचं कायं उपयोग गं !

त्यानं माझाच घात केला नाही, तर स्वतःच्या कुटूंबाचा विश्वासघात केला. माझे आई-बाबाही वाऱ्यावर पडले, त्यांना आता कोण सांभाळणार, मुलीनो मी हारले गं ! पण तुम्ही हारू नका, अशा सैतानाला चांगलाच धडा शिकवा.

तर माझ्या आत्म्यास शांती मिळेल !

तुमचीच अंकिता....

हुंडाबंदी

कु. अश्विनी अशोक भोजने
१२ वी (कॉमर्स)

हुंडा ही लग्नाच्या वेळी मुलांकडून किंवा मुलींकडून विरुद्ध बाजूच्या कुटुंबाला देण्यात येणारी भेट आहे. ही भेट पैसे, मालमत्ता किंवा वस्तू सोने स्वरूपात घेतली जाते. हुंडा देणे आणि घेणे कायद्याने गुन्हा आहे. तरीसुद्धा मुलांकडील मंडळी मुलीच्या पित्याकडून हुंड्याची मागणी करतात. कर्जबाजारी झालो तरी चालेल मुलगी सुखात राहील. या आशेने लाखो रुपयांच्या मागणीला मुलीच्या पित्याकडून होकार दिला जातो. विवाह सोहळ्यात हुंडा देणे आणि घेणे बंद व्हावे यासाठी शासनाने १९६१ मध्ये हुंडा प्रतिबंधक कायदा आणला. हुंडा देणे आणि घेणे कायद्याने गुन्हा ठरविण्यात आला. मात्र, गेल्या ५५ वर्षात या कायद्याने कोठेही पालन होत नसल्याने श्रीमंतीचा थाट मिरविण्यासाठी समाजात आजही हुंडा देण्याची व घेण्याची प्रथा कायम आहे.

धनिकांच्या या प्रतिष्ठेपायी गरीबांना मात्र जीव गमवावा लागत आहे. सावकारी पाशात अडकावे लागत आहे. कायदा झाला पण, समाजाची ही मानसिकता बदलणार कोण आणि कधी असा प्रश्न या निमित्ताने उपस्थित होत आहे.

पूर्वी मुलींच्या लग्नात मोठ्या प्रमाणात हुंडा देण्याची प्रथा होती. या प्रथेचे आज इतके अवडंर माजले आहे की, मुलीच्या वडीलांना अनेकदा घर, शेती गहाण ठेऊन हुंड्यासाठी पैशाची तजबीज करावी लागते. सावकारापुढेही हातपाय पसरावे लागतात. शेवटी कर्जात बुडून गेलेल्या वधू पित्याला आत्महत्या करण्याशिवाय पर्याय उरत नाही. त्यामुळे मुलगी नकोच ही प्रथाही डोके वर काढू लागली आहे. मुलगी झाल्यावर हुंडा द्यावा लागेल म्हणून मुलीला बालपणीच पोटात असतांना मारुन टाकत असे व

मुलाला तेव्हा महत्व देत होते. मुलगाच हा वंशाचा दिवा होऊ शकतो अशी कल्पना लोकांच्या डोक्यात घुसली होती. पण भविष्यातील हा धोका ओळखून शासनाने स्वातंत्र्यानंतर म्हणजे १९६१ साली हुंडा प्रतिबंधक कायदा लागू केला आहे. या कायद्यान्वये राज्य सरकारने हुंडाबंदी अधिकारी नियुक्ती झाली आहे. याबाबत शंकाच आहे. या कायद्याकडे दुर्लक्ष होत आलेले आहे. हुंडा पध्दती ही आपण पुरुष-महिला समानतेचा जो नारा देत आहोत. त्यांच्याशी विसंगतच आहे. त्यातूनच स्त्रीचे समाजातील स्थान, स्त्रीला समाजात असणारी किंमत याविषयी समाजाची मानसिकता काय आहे हे कळून येते.

हुंडा हा स्त्रियांसाठी जीवघेणा आहे आणि त्यासाठी स्त्रीयांनाच लढा द्यायचा आहे. प्रत्येक मुलीने जर हुंडा न घेणाऱ्या मुलाशीच लग्न करणार ही शपथ घेतली. तरच हुंडाबळी संपण्यास मदत होईल आणि खऱ्या अर्थाने बेटी बचाव उपक्रम साध्य होईल.

म्हातारीची गोष्ट

कु. ऋतुजा विष्णु कणखर
१२ वी (वाणिज्य)

एक म्हातारी होती ती झोपडीत राहत असे ती अत्यंत गरिब होती. तिच्या झोपडीच्या बाहेर एक आंब्याचे झाड होते. त्या झाडाचे आंबे विकून ती आपले पोट भागवत असे, परंतु तिथे शेजारी तिचे आंबे चोरायला लागले ती आणखी गरीब झाली. एके दिवशी एक साधू तिच्या झोपडीत आला आणि म्हणाला म्हातारे मी भुकेला आहे. मला काहितरी खायला दे म्हातारी म्हणाली मी गरीब आहे. माझ्याकडे एकच भाकरी आहे, पण त्यातली अर्धी तुला देते. साधूने अर्धी भाकरी खाल्ली, पाणी प्याला आणि प्रसन्न झाला तो तिला म्हणाला, म्हातारे तु गरीब असशील, परंतु तुला खरी माणूसकी आहे. तू अर्धी भाकर दिलीस मी प्रसन्न झालो आहे. कोणताही वर माग. म्हातारी म्हणाली, मला असा वर दे की माझे शेजारी आंबे चोरायला आले की त्यांनी झाडाला हात लावल्याबरोबरच ते झाडाला चिटकून लटकून जातील आणि मी आज्ञा केल्याशिवाय सुटणार नाहीत. साधू म्हणाला, तथास्तु! दुसऱ्या दिवशी तिला सकाळी आठ-दहा शेजारी आंब्याला चिकटलेले दिसले. सर्व ओरडत होते, म्हातारे सोडव ! म्हातारे सोडव ! पुन्हा हात लावणार नाही असे त्यांनी कबुल केल्यावर तिने त्यांना सोडून दिले.

आणखी काही वर्षे गेली म्हातारी आणखी म्हातारी झाली. तिच्या मृत्युची वेळ आली. तिच्या मरणाचा दिवस आला आणि तिला न्यायला यमराज आले. ती यमराजाला म्हणाली, मला आणखी काही वर्षे जगू द्या. यमराज म्हणाले नाही, ते शक्य नाही कारण तुझ्या कपाळावर मरीआईने आजचा दिवस लिहीला आहे.

त्यामुळे तुला आजच न्यावे लागेल. परंतु तुझी शेवटची काही इच्छा असेल तर सांग, म्हातारी म्हणाली,

माझ्या झोपडीच्या बाहेर एक आंब्याच झाड आहे. मरणापूर्वी त्यांचा एक आंबा मला खावासा वाटतो आहे. आंबा आणायला यमराज स्वतः झाडाजवळ गेले झाडाला स्पर्श केल्याबरोबर यमराज झाडाला चिकटले आणि ओरडू लागले म्हातारे सोडव, म्हातारे सोडव म्हातारी म्हणाली, एका अटीवर सोडवीन मी इच्छा करले त्याच वेळी मरेन, मला इच्छामरणी करशील तर सोडवेन. यमराज म्हणाले, तथास्तु..! त्यामुळे ती म्हातारी अजूनही जिवंत आहे आणि ती कधी मरणार नाही. तिचे नाव म्हणजे भारतीय लोकशाही !

आठवण

कु. कोमल विष्णु पुरी
बी.कॉम. भाग-२

कधीतरी मनाला भास तुझा होतो
मग ओलावल्या डोळ्यावर हात तुझा येतो
डोळ्यासमोर येवून म्हणे अंगाईची गाणी
क्षणातच अदृश्य मग डोळ्यांत माझ्या पाणी
काटे फिरवून घडयाळीचे कसा घेवू मागे क्षण
ओठी नाव तुझे आई, मनी तुझी आठवण...

रुसल्यावर मिळे, मिळे दुध प्याला
आता कुणी न कुणाचे मन सावराया
तो घास मायेचा, पुन्हा भरवेना
बस ना ग आई, आता नको रडवूना
ओलावताना डोळे आठवतो तो क्षण
आई मारना गं मिठी तुझी येते आठवण...

जन्म

कु. सुनिता श्रीकृष्णा भंडारी
बी.कॉम. भाग-२

का देवा असा जन्म दिला
जेथे माया नाही प्रेम नाही
असा देवा जन्म का दिला
प्राण्यांना सुध्दा देवा प्रेम असते
असे जन्मलेल्या मुलीला का देवा
प्रेम नसते,
तिची काय देवा चुक आहे
फक्त मुलगी म्हणून जन्म घेतला
ही तीची चुक आहे
का देवा असा जन्म दिला
का देवा असा जन्म दिला

पारुसाची चाहुल

कु. किरण म्हस्के
बी.ए. भाग-२

हे मेघ राजा,
तुझी अघात माया
जेव्हा तुझ्या येण्याची
चाहूल लागते, तेव्हा
सर्व चिल्लेपिल्ले आनंदी
होतात,
हे मेघ राजा,
तुझी अघात माया,
चिल्लेपिल्ले चिवचिवाट करता
तुझ्या स्वागतासाठी
तुझी वाट पाहता
हे मेघ राजा,
तुझी अघात माया,
तुझे आगमन होता
चिल्यापिल्यांना विसावा
देऊन जातो आणि
माझ्या शेतकरी
बाधवांना एक नवी
दिशा देवून जातो
हे मेघ राजा,
तुझी अघात माया

English Section

Student Editor
Aniket Rajendra Kolhe

**" A thing of beauty is a joy forever,
Its loveliness increases, it will never
Pass into nothingness.**

- John Keats

Ways of Nature Conservation

Ankiet Rajendra Kolhe
B. Com. II English

Nature has provided us numerous gifts such as air, water, land, sunlight, minerals, plants and animals. All these gift of nature make our earth a place worth living. Existence on earth would not be possible without any of these. Now while these natural resourel are present on Earth in plenty. untortunately the necessity of most of these had increased extemely over the centuries due to growth in the human population.

What is conservation of Nature :

Conservation of nature means the preservation of forests, land, water bodies and minerals, fuels, natural gases, etc. And to make sure that all these continue to be available in abundance. Thus all these natural resources make life worth living on earth. Life would not be imaginable without air, water, sunlight as well as other natural resources present on the earth.

Thus it is essential to conserve these resources in order to retain the environment integral. Here is a look at the types of natural resources existing on Earth and the ways to conserve these :

Types of Natural Resources :

Renewable Resources : These are resources such as air, water, and sunlight that refill naturally.

Non-Renewable Resources : These are resources like tossil fules and minerals that do not restock reform very slowly.

Biotic : These organiate from living beings and organic materials like plant and animals.

Abiotic : These comes from non-living things and non-organic material. These compirse air, water and land as well as matalas like iron, copper.

How to conserve nature and Its Resources?

Many of the natural resources are being used at a faster rate as compored to their speed of production. There is so a necessity for conservation of nature and the natural resources it offers. Here are some of the ways in which these resources can be conserved.

Reduce Water Consumption :

Water is available in abundance on Earth. This is one of the resource people do not consider much before using it. However, It we keep using it at this speed. In the future, we may not be left with as much of it. Therefore, simple things such as turn off the tap while brushing or reuse the leftover water to water the plant can help in this direction.

Reduce usage of Electricity :

Use only as much energy as your require. It is thus advised to limit the usage of electricity. Simple habits such as turning off the lights before parting your room turn off the electric appliances after use. Switching to energy-saving fluourescent or LED bulbs can make a change.

Restrict usage of paper :

Paper manufacturing depends only on trees. Increasing the use of paper means encouraging deforestation. This is one of the key reasons for concern in today's time. Always ensure you use only as much paper as necessary. Stop taking print outs and use e-copies instead to do your bit.

Use Newer Agricultural Methods :

The government must aware the methods such as mixed cropping, crop rotation. Also the government should teach the minimum use of pesticides, insecticides, appropriate use of manures, bio-fertilizers and organic fertilizers to the farmers.

Spread Awareness :

Spreading awareness about the conservation of nature is always a necessary step. It can be achieved only when more and more people understand it's importance and the ways in which they can help. Besides this it is essential to plant more and more trees.

Conclusion :

Nature comprises of everything that surrounds us. The trees forests rivers, rivulets, soil, air are the part of nature. Keeping nature and its resources integral. So, it is very important for the continuation of life on earth. It would be difficult to imagine life on earth, which has a spoiled natural environment.

Therefore, taking appropriate steps to conserve nature in its untouched form, must be a priority for the human race. Only human beings with their power and ability can save nature in its purest forms. Conservation of nature is basically the conservation of resources such as air, water, sunlight, land, vegetation, animal life and minerals. All these resources are obtained from nature without any interference from the mankind. These resources are further employed to produce various things that make the lives of human beings as well as other living beings comfortable.

Natural resources are broadly categorized into renewable resources. Renewable resources are the ones that replenish naturally. These include air, water and sunlight. The use of these resources is encouraged over the non-renewable resources as the latter do not replenish and are fast depleting.

Conservation of nature is an issue that must be taken seriously. Some of the ways in which the common man can help in the conservation of nature is by planting trees restricting the use of paper, stopping wastage of water and electricity, stopping ill practices such as hunting of animals and employing rain water harvesting systems.

My Favourite Book

Ku. Gayatri Gajanan Dande
B.Sc. IInd Year

Books are friend who never leave your side. I find this saying to be very true as books have always been there for me. I enjoy reading books. They have the power to help us travel through words without moving from our places. In addition books also enhance our imagination. Growing up parents and teachers always encouraged me to read. They taught me the importance of reading. Subsequently. I have read several books. However my favourite book is Harry Potter. It is one of the most popular & intrguing reads of my life.

I have read all the books of this series, yet I read them again as I never got bored of it.

Harry Potter was a series of books authered by one of the most eminent writers of our generation, J.K.Rowling. These books show case the wizarding and world and its workings. J.K.Rowlings has been so successful at weaving a picture of this world, that it feels real.

Although the series contains seven books, I have a particular favourite. My favourite book from the series is a Goblet of Fire when I started reading the book. It caught my attention as this one died. It gave a larger perspective into the wizarding world. One of the most of the other wizard schools. The concept of the tri-wizard tournament is one of the most brilliant pieces I have come across in the Harry Potter series.

Evien though the books are about the world of wizards and magic the Harry Potter series contains a lot of lessons for young people to learn. Firstly it teaches us the importance of friendship. I have read many books but never come across a friendship like that of Harry, Hermoine and Ron. This three Muskettters stuck together throughout the books and never gave up. It taught me the value of good friend.

Further the series of Harry Potter taught me that no one is perfect. Everyone has good and evil inside them. We are ones who choose what we wish to be. This helped me in making better choices and becoming a better human being we see how the most flawed characters like Snape, goodness is inside them. Similarly, how the most nicest one like snape had dumbledore had some bad traits. This changed my perspective towards people and made me more considerate.

Finally, These books gave me hope. They taught me the meaning of hope and how there is a light at the end of the tunnel. It gave me the strength to cling onthe hope in the most desperate times just like Harry did in his life. These are some of the most essential things I learned from the Harry potter.

There were many movies made on the books. Nothing beats the essence and originallity of the books.

The details and inclysiveness of books cannot be replaced by any form of media. The firefore the

Goblet of Fire remains to be my favourite book. Harry Potter and the Goblet of fire is a fantasy book written by British author J.K.Rowling and the fourth novel in the Harry Potter series.

The book was published in United Kingdom by Bloomsbury and in the United States by scholastic. In both contries this book is published in 2000.

A film version of this book was realised in November 2005. This book is seen by many fans as the beginning of darker times in the wizarding world. as it follows the return of voldemort. I had good time reading it. Harry is a normal boy living on private drive with his aunt and uncle as parents died.

A deadly wizard called Lord Voldemort kills them. He tries to kill Harry too but his power break and he is gone unarmed. So Harry comes to know that he is a wizard and he is totally astonished about it. He explores a lot there profresor Snape a teacher there, does not like Harry. Teachers like profesor Guirres, Mc Ganagoll, Flich and Many others too teach there. Unbelievable mysteries have a gripping impact on the reader trying to unravel them but the secret still remains.

I am a huge potterhead and love what J.K.Rowling wrote for this book. It has the excitment the fans crve and the emotion the fans love.

A super read for all ages. The words are so sweet. I love all the Harry Potter series very much. Once we starting reading we can't stop and read because I was so eager to know what is the next situation. I remembered this book with a pleasure. I can't believe that we humans have a great imagination. J.K.Rowling is my favourite author and she is the best.

This is best book in my life. I read this book again and again because this is my favourite book, I like this book very much.

Corruption is Evil

Sandhya Dnyaneshwar Morey
B.Com. III Year

Corruption is a form of criminal activity or dishonesty. It refers to an evil act by an individual or a group. Most notable this act compromises the rights and privileges of others furthermore, corruption primarily includes activities and take place in many ways. Most probably people in positions of authority are susceptible to corruption. Corruption certainly reflect and greedily and selfish behaviour.

Corruption in India :

Corruption in the Indian society has prevailed from time immemorial in one form or the other. The basic inception of corruption started with our opportunist leaders who have already done greater damage to our nation. People who work on right principle are unrecognised and considered to be foolish in the modern society. Corruption in India is a result of the connection between bureaucrats, politicians and criminals. Earlier bribes were paid for getting wrong things done, but now bribe is paid for getting right things done at right time. Further, corruption has become something respectable in India, because respectable people are involved in it. Social corruption like less weighing of products, adulteration in edible items, and bribery of various kind have incessantly prevailed in the society.

Corruption the root cause of all evils :

Corruption is a hydra-headed evil due to the fact that it is initiated not just by those in authority but also by the members of public who are willing to offer money, gift or other services to lure these in the power for their own benefit, to circumvent laws, rules and procedures or to speed up a time-consuming long process through money.

But why should corruption be stopped if people are willing to pay extra get things done?

Ideally government should not offer services favourable to some which are made available equitably for all. If both give and the taker of bribe with agreement, then corruption will favour the rich while denying the same to the poor, who are in fact the ones in need of government support. This further contributes to inequality, poverty and a perception that government is anti poor. This makes the system undemocratic, inefficient and further exploitative. The poor will have to wait for weeks and months while the bribers get the same services done quickly. Such preferences make the poor all the more unproductive by keeping them wait for long. This further cases additional financial burden thus widening the gap between the rich and the poor. As documented in facts, the report on Income Tax Disparity 2017 - released by OXFAM showed that Indians richest 1% holds 58% of the countries total wealth.

“The world will not be destroyed by those who do evil, by those who watch them without doing anything” - ALBERT EINSTEIN

People bribe those in authority, but at the same time want a corruption free government while also

expecting the some government to bring back black - money into the system.

It is people who are to be blamed, when the out comes of some election suggest that people have sold their votes for money. People do it with a mindset that - “Something is better than nothing.” - “We get at least this, instead of getting nothing at all.” The general public - opinions is that, many of them feel politics has got nothing to do with them. And once the election gets over, they feel they have no control over the government. But the truth is otherwise.

When people can voice their support for Jallikattu and Kabalain an unprecedented way to fight for their right to preserve their culture, while at the same time tolerate and even feed corruption, then this hypocrisy in the real sense. People have accepted corruption because they see it as something beyond their control or that which favors them, oblivious of the fact that it as a pervasive and an invisible evil. It is invisible in the sense the public are unaware or how far it affects the society.

If you are not part of the solutions; then you are the problem :

As long as human greed exists, corruption will continue to pilfer the efforts of those working against it. No amount of CCTV or monitoring of DVAC in public offices can root out corruption unless there is public participation. In this highly connected digital world, people can report incidences of corruption to the concerned authorities and disseminate the same to the public to serve as deterrent also as a precedent.

The relationship between the state and the citizen as master client relationship must go. What is needed is awareness among the masses about their democratic, fundamental and statutory rights as well as means and ways to realise it. Here is where civil societies and NGO's can play a great role. Information is the starting point in the citizen's quest for justice and also becomes a means to fight corruption and mis governance or obtain better services.

“If a country is to be corruption free and become a nation of beautiful minds, I strongly feel there are three key societal members who can make a difference. They are the father, the mother and the teacher”

Responsibility of An Ideal Student

Vaibhav Ramesh Bavaskar
B.Com. III

A boy or girl who study in School, College, University or any educational academy is called student. An ideal student is the wealth & future of his nation, hope of his family, and pride, glory of his college. He can influence all by his temperament qualities of heart and head and knowledge. He respects his teachers and helpful to his class - fellows.

Such good and bright students are the gems of an institute. They are the pillars of a nation. Such student become ideal citizens, Politicians, Statesmen and Leaders. An ideal student always take an active part in academic as well as in extra curricular activities of his college. He is hardworking, he is both attentive and punctual in his duties.

He goes to his school or college on time. He attends his class regularly and reads his lesson carefully. He always in the good books of his teachers.

A student wins laurels in life and brings credit to this Almamater. An ideal student is disciplined and obedient. At home he obeys his parents, and at school he obeys his teachers. He always abides by the rules and regulation of his educational institution.

He is disciplined in his everyday activities of life. He avoids bad company and often persuades bad boys from doing evils deeds. He does not waste his time and energy in strikes and demonstration. He is not a book worm, he takes an active interest in games and sports. Games and studies go side by side with him. He is fully conversant in games. He knows a sound body is essential part of his education.

His philosophy of life is "Simple living and high thinking." He possesses a strong moral character. He is very humble modest and polite he always keeps patience, he does not lose courage faces them bravely. He is lovable to everyone.

An ideals student is ideal in every field. He takes part in debates, speeches. He shines as a good speakers, he wins medals and trophies and thus brings credit to his college. He is also a true patriot and prepared to serve his country heart and soul and sacrifices himself for the welfare of his country.

It is his deep-rooted wish that his country should occupy a place of pride among the nations of the world. Since our country is passing through a difficult period of struggle it is badly in need of ideal students and citizens. The nation can reach the zenith of glory, if our students become ideals and participate in the task of national reconstruction.

An ideal student is the spark of hope, glory & prosperity of his country the students of today are the leaders of tomorrow. The future of the country depends on students only. Every student should, therefore, try to become an ideal student. A student can never be educated until & unless he does not put his heart and head in study. A student is a person who devotes himself to the pursuits of knowledge and learning. The pursuit of knowledge demands hard work and full devotion. Unfortunately the students do not realize their duties. In practical life, only those students come out with best colours who have acquired maximum knowledge. An ideal student enjoys learning. He goes deeper and deeper in search of the knowledge. He is not a bookworm he knows that the healthy mind, he takes interest in all the activities that promote his physical health he goes to the playground with the same pleasure and enthusiasm with which he studies in the library.

An ideal student is social, he loves his fellow students and participates in all the collective activities the ideal student respects and honours his teachers, he knows the place of teacher, who are opening the gate of glories for him. He is humble and obedient. The more he learns from his teachers, the grateful he is to them. The more knowledge he gets the more humble, he becomes. He is always regular and punctual he does not participate in adverse and negative activities. He confines himself to his studies and tasks. Discipline is one of the important factors for success in life which make the man perfect. An ideal student enjoys good discipline.

He remains obedient to his teacher, parents and elders a model student has the courage to admit his ignorance. He never forgets to look after them. When he enters his adult life. He is a servant of humanity, he shares the worries and problems with the members of his family. He takes keen interest in social service, he should be active in finding out solutions to various problems prevalent in the society.

Our country needs such students who are ready to sacrifice their life for motherland. He should be able to dive deep into the secrets, The mysteries of the universe. He should be determined to do their duty even at the risk of his, own life, such students alone can help the nation in achieving prosperity and all around development.

Students can also render valuable services to the nation at the time of calamities, such as earthquake. Floods and accidents.

I am sure students will continue to do so in the years to come. Thus students can render valuable service to the cause of nation.

Eco-Friendly Life

Ku. Vidhya Sheshrao Ghube
B.Sc. III

Eco Friendly :-

Eco-friendly, Environmentally friendly, nature friendly are synonyms used to refer to goods and services laws, guidelines and policies considered to inflict minimal or no harm on the environment we can contribute a lot in creating and having eco-friendly environment. It's our duty to keep our environment clean and green. We must follow the principle - RRR (Reduce, Reuse, Recycle) We can start from our homes only.

Tree Plantation : one of the best ways to contribute in creating eco friendly environment is to plant more and more trees. As we all know, trees are of great significance, Planting a tree can not only reduce the amount of carbon dioxide in the air, but can also provide shade for our homes.

Reuse of books : We usually have a lot of books, magazines at our homes which are of no use for us, we can share them with our friends or donate them to hospitals or community places. Use libraries rather than buying books and reading them. Pass used books to the younger generation.

Paper Usage : We must avoid unnecessary writings on the paper. We must use both sides of the paper when writing. We must cancel unnecessary magazine subscriptions. This can help in the reduction of the deforestation.

Use of Paper Bags and Plote books : Paper bags which are made of handmade papers are the best alternative to plastic bags, which can not be recycled. Using paper bags and notebooks can help in saving the trees too.

Start Composting : Composting is one of the best ways to reduce the waste and it can help our garden at the same time. Most food scraps and biodegradable material like cardboard which may produce nutrient rich fertiliser can be easily used.

Recycle : Phone books can be recycled with newsprint. Recycling the things can make a big difference.

Save Power : Use fluorescent bulbs and tubes. These about quarter of electricity compared to ordinary bulbs, and they last longer. Switch off all fans and lights when going out. Try LED bulbs. They use less electricity than both CFL and incandescent bulbs.

Conserve Water : Turn off the water while brushing your teeth save not water by taking short showers instead of baths.

Conserve Energy : Use solar energy to dry your clothes try solar water heaters, solar cookers, solar cells etc.

Carpooling : Carpooling is car-sharing, ride sharing, lift-sharing. is the shared use of a car by the driver and one or more passengers, usually for commuting. In addition to reducing the number of cars on the road. Carpooling decreases pollution and the need for parking space, and in a global

perspective reduces greenhouse gas emissions shared driving, carpooling can also reduce driving stress.

Spread A word : Make people aware of the importance and the need of the nature friendly environment. Thus, we can help in conserving the nature and create an eco-friendly environment.

Protect Local Water Sources : Hazardous waste materials like paint, oils, ammonia and other strong chemical solutions should never be disposed on the ground as they seep into the groundwater. Join local water conservation groups and fight against water polluters who dump their industrial waste in rivers.

Drive Less, Walk More :

A simple and yet more effective way to live eco friendly life is to either take public transportation for your daily commuting needs or try pooling in with your office colleagues to save fuel and reduce your office colleagues to save fuel and reduce your carbon footprint. If your office is couple of miles away from home, you can either start half an hour early and walk on foot or ride a bicycle. If you're an avid traveler, you can follow these green travel tips.

Buy Energy Efficient Products :

Energy efficient products with 5 star energy rating consume less energy and prove to be eco friendly for instance, CFL bulbs consume 40% less energy and last 10 times longer than traditional bulbs.

Buy Locally Grown Products :

When you buy or produce locally grown products, you are actually reducing your carbon footprint in the form of using less plastic bags, saving fuel to get vegetable from the market, using less packaged material.... Apart from this, you can also sell surplus to your friends or relatives.

Join Environmental Groups to combat pollution :

Protecting mother Earth is everyone's responsibility including you. The best you can do is to join different environmental group in your city and provide helping hand to make this planet environmentally friendly.

And then Eco-friendly Business is very important thing of our environment or our future :

Creating an eco-friendly business means you are mindful of the waste products your business creates and the way it uses resources to do business. There are many options for how you can do packaging and advertising that have a much lower impact on the environment. As a business, you stand to make stronger impact in how fuel conservation is approached by working with suppliers that utilize hybrid technologies and making sure that a part of what you consider when buying or selling is the cost and impact of the shipping of the product.

The Eco-friendly Community :

Growing an eco-friendly community is getting easier. There are more and more community gardens, swap meets and farmer's markets that make it easier for an entire community to actively participate in eco-friendly activities. If your community doesn't have any of these, you should consider getting them started.

The Importance of Eco-friendly Environment :

We are all aware of the literal meaning of the word eco-friendly. The world have evolved into a global village where pollution, disasters, diseases have spread to a maximum range in this type of chaos it is very necessary to preserve the earth and the living things that exist on it. As human beings and dwellers of serve a responsibility to the that is to keep it safe and protecting its environment from such events. In order to recognize this very concept we first need to understand that why do we need to go eco-friendly. The reasons can be many but the major ones are as follows:

1. Environmental Problems :

This is one of the major concerns that our world is facing nowadays. It can be related to cutting down trees limiting supplies, exploitation of natural resource etc. Even then water today in most of the localities is not fit for drinking as most of the industries omit toxic material and waste material into pure water. They not only damage the purity of the water but also kill the marine life.

2. Erosion :

It can occur for several reasons and causes a lot of damage to the earth. It can be caused by over development of land for constriction purposes or housing purpose, extrem weather conditions etc.

3. Pollution :

Pollution is a very common problem which we all are aware of. The main reason which causes pollution is the smoke that is omitted from the car, factories and industries. There are three types of pollution namely water air and land pollution and sadly we are the victor of all three of them.

It contrast with the above problems, let's discuss the importance as to why going eco-friendly is important in today's world. Our planet is nearly dying because of the situation we have put it in. The ozone layer is damaged. In order to save our planet we need to promote self-sustainability and self-sufficiency. We are not only save the planet but also the animals of which some are extinct because of global warming and the worse conditions the earth is facing by each passing day. Our purpose should be to promote a greener and healthier environment. Further more, in order to promote the very concept of eco-friendly we can always use eco-friendly products which include, Hybrid cars, fuel less Generators, solar power generator and eco-friendly Air conditioners etc. using eco-friendly products will not temper we your use or productivity but make it more efficient and effective. They are the basis of going green and conserving your environment for a change.

On the other hand one might wonder the benefits of going eco-friendly. As a matter of fact, there are many of them. They can be elaborated as follows.

4. Lower Cost :

It is true that purchasing an eco-friendly product will cost you less than purchasing a normal one. In this way you will be using your money in an effective manner.

5. Healthier Lifestyle :

Eco-friendly products for that matter guarantee you with a promise of healthier life style. It will even improve to environment and in return will provide you with ample of benefits.

6. Sustainability :

The main aspect of going eco-friendly is about sustainability. Since the world is corrupted with pollution and toxic amount of materials, making it sustainable can be a good call.

7. Quality of Life :

Going eco-friendly also improves your quality of life in terms of mortality age, diseases etc. You might have a better shot at living a quality life with health if you chose to go eco-friendly.

8. Conclusion :

One of the other factor is development we believe that development comes from construction, ideas, innovation and strategies; but how about turning all our goals and aligning it with the environment. It will not only benefit you but the environment as well.

In order to promote the factor of sustainability and to conserve mother nature, it is important for us to deviate from our conventional ways of greend and exploitation and look for a better and brighter future.

Thoughts to be Followed.

Vaibhav Ramesh Bavaskar
B.Com. III

- Learn from everyone but do not follow anyone.
- Your problem is not the problem your reaction is your problem.
- The art of being happy is to be satisfied with what you have.
- One of the happiest moment of your life is when you find the courage to accept what you can't change.
- Ego never accepts the truth.
- Love is not what you say, love is what you do.
- Feeling are just visitors, let them come and go.
- A great relationship based on two principles, first is to appreciate our similarities and second is a respect our difference.
- Open your mind, before you open your mouth.
- The one and only person you need to believe in you, is you.
- Live without pretending, Love without depending, Listen without defending, Speak without offending.
- Nothing is permanent, don't stress yourself too much, because no matter how the had situation is, it will change.
- A speaker of truth has no friend.
- Silence and smile are two powerful tools, smile is the way to solve many problems, and silence is the way to avoid many problems.
- Relationship never dies a natural death, they are murdered by ego, attitude and ignorance.
- Forgiving is my gift to you, moving on is my gift to myself.
- Love all, but trust few, everything is real, but not everyone is true.
- Honesty is very expensive gift, don't expect it from cheap people.

- Life is like a book, some chapters sad, some happy, some exciting, but if you never turn the page you will never know what the chapter holds.
- Living alone, is really better, than living with fake people who hate you but act like loving you.
- There is no greater wealth in this world than peace of mind.
- Fake friends are like shadows they follow in you in sun, but leave you in dark.
- The six best doctors, sunshine, water, rest, air, exercise and diet.
- Silence is better than unnecessary drama.
- The mind is like a water, when its turbulent its difficult to see, when its calm, everything become clear.
- Weak people revenge, strong people forgive, intelligent people ignore.
- Faith and prays both are invisible, but they make impossible things possible.
- Family is not about Blood its about who is willing to hold your hand when you need it the most.
- Your best teacher is your last mistake.
- Never judge people by their past, people learn, people change, people move on.
- There is no path, to happiness, because the path is happiness.
- Overthinking is the biggest cause of unhappiness.
- If you have these principles, make it like this...

Ego - kill it.
 Love - value it.
 Smile - keep it.
 Gossip - ignore it.
 Success - achieve it.
 Jealousy - distance it.
 Knowledge - acquire it.
 Confidence - trust it.

Nature is Everywhere

Ku. Sapana Sunil Jadhav
B.Com. II

Nature is everywhere.

Nature is everywhere you go.
Everything that lives and grows is nature.
Animals
big and Small
Nature is plants that grow so tall.

Nature is beautiful in every way.
Wonderful, exciting
And needs our care.

So, listen, learn and go your part
to keep nature.

Beautiful forever..

Save The Plants and Save the Nature.

Life is Too Short

Ku. Punam Gajanan Sadar
B.Com. II

Life is an opportunity, benefit from it

Life is beauty, admire it,
Life is dream, realize it.

Life is challenge, meet it,
Life is duty, complete it.

Life is game, play it
Life is a promise, fulfill it.

Life is sorrow, overcome it,
Life is song, sing it.

Life is a struggle accept it,
Life is tragedy confront it.

Life is an adventure, dare it.
Life is luck, make it.

Life is too precious, do not destroy it.
Life is life, fight for it.

**नोंदी कार्यक्रमांच्या
(विभागीय / समिती अहवाल)**

२०२०-२१

Annual Report – Department of English (2020-21)

Dr. G. T. Ambhore
Head, Department of English

The following activities were conducted by Department of English during the academic session 2020-21.

1. Due to the pandemic situation and as per the directions of the government and university, teaching work was shifted to online mode. The faculty of the department conducted classes online and uploaded U Tube lectures on the major topics of the syllabus. The details of U Tube Lectures uploaded are as follows:

Sr. No.	Class	Topic & U Tube Link of the Lecture
1.	B.Com III Sem. V	Prose: 1. Ratan Tata https://www.youtube.com/watch?v=7bfrBJgg46U https://www.youtube.com/watch?v=lZk3v0YQezI 2. Vijay Bhatkar https://www.youtube.com/watch?v=PxyuC3H67ig 3. Black Money And The Black Economy https://www.youtube.com/watch?v=YR25PUaa3DM Poetry : 1. A Red Red Rose https://www.youtube.com/watch?v=7u6osjZfwCY&t=63s 2. It is needless to ... https://www.youtube.com/watch?v=7J4ksDW9nb8 3. Love's Philosophy https://www.youtube.com/watch?v=Yw49xBBBnPA 4. The Garden https://www.youtube.com/watch?v=WA-I48eqg8k Communication Skills 1. Computer Technology And Recent Concepts In Business https://www.youtube.com/watch?v=Fs_LD7uB0fE 2. Public Speaking https://www.youtube.com/watch?v=1U3Cy7V0-7o https://www.youtube.com/watch?v=IH6xX5VVcSs
2.	B.Com II Sem. III	Prose : 1. Travel By Train https://www.youtube.com/watch?v=b4ZvXHN1Ksc https://www.youtube.com/watch?v=b9NH28lQnx0 2. Two Gentlemen of Verona https://www.youtube.com/watch?v=UfZue09FrKw 3. Go! Kiss The World https://www.youtube.com/watch?v=9DQooZHR7D8 4. The Struggle For An Education Up From Slavery : An Autobiography https://www.youtube.com/watch?v=_BVNOhJYz8I Communication Skill https://www.youtube.com/watch?v=S7C4e-D6JAK https://www.youtube.com/watch?v=kuUo5U-oupA

2. Research Activities: Dr. Jukkalkar S. I. has participated in the following webinars and faculty development programmes:

i. Participated in **5 Day National Level Faculty Development Programme on “Creating Tech-Savvy Teachers for Future Classrooms”** organised by St.Teresa’s Institute of Education, Santacruz, Mumbai, India. Duration: 6th June to 10th June 2020.

ii. Participated in the Webinar on **Bringing Vocabulary Alive** in the English Classroom. Date: 14/07/2020

iii. Successfully completed **4-Days Hands-On-Online Faculty-Students Training on Effective Classroom Presentation**. Duration : July 8 to July 11, 2020.

iii. Participation in **One Day National Webinar on Intellectual Property Rights-Patents** Date : 15th July, 2020, Organised by Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College, Rajuri (Dist. Chandrapur)

iv. Worked as one of the members of **Panel of Judges for the International Poetry Writing Competition Conducted Online** by All India Forum for English Students, Scholars and Trainers (AIFEST), Nov. 2020

v. Research Papers Publication: The following research papers of Dr. S. I. Jukkalkar were published.

i. Title: **Life Under White Man’s Burden: Ngugi Wa Thiongo’s Memoir Dreams in a Time of War** page no. 7 to 13. Vol. No. 10, Issue-08, No. 15 August 2020, Dogo Rangsan-g Research Journal.

ii. Title: **Ngugi’s in The House of the interpreter: Deconstructing Eurocentric Norms of Writing Memoir by Exposing the Hegemonic Colonial Strategy**, International Journal of Psychosocial Rehabilitation

vi. The following two students’ Research Proposals (Synopsis) were approved by the RRC committee of the university.

Sr. No.	Name of the Scholar	Name of Supervisor	Faculty	Topic
1.	Shri Ramdas U. Waybhasse	Dr. Jukkalkar Syed Imtiaz	Humanities	A Feminist Vision For Social Upliftment as Portrayed in the Selected Novels of Sudha Murty
2.	Umair Mohammad Khan			Impact of Power Politics on Human Relations in the Select Novels of Kamila Shamsie

मराठी विभाग अहवाल २०२०-२१

विभाग प्रमुख -
प्रा.डॉ.जी.जी.माल्ते
सहा. प्रा.डॉ.ए.आर.मुळे

सत्र २०२०-२१ या सत्रात मराठी विभागाच्या वतीने विविध कार्यक्रमांमध्ये विद्यार्थी व शिक्षकांनी सहभाग नोंदविला आहे.

महानुभाव वेद प्रबोधन वर्ग

अखिल भारतीय महानुभाव महामंडळ नागपूर यांच्या व्दारे आयोजित महानुभाव वेद प्रबोधन वर्ग दि. २०.०८.२०२० ते १.९.२०२० या कालावधीत सर्वज्ञ श्री चक्रधर भगवंत अवतार दिन अष्टशताब्दी जनआरोग्य सुरक्षा वर्ष २०२०-२१ या संस्थेव्दारे आयोजन करण्यात आले होते. या प्रबोधन वर्गाचा कु. अश्विनी इंगळे व श्री. दत्तात्रय गाढवे बी.ए. भाग २ यांनी उस्फुत सहभाग घेऊन प्रबोधन प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण केली.

आंतरराष्ट्रीय अहिंसा दिवस ऑनलाईन वक्तृत्व स्पर्धा

आंतरराष्ट्रीय अहिंसा दिवस ऑनलाईन वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन गांधी रिसर्च फाऊंडेशन जळगाव खानदेश यांच्या वतीने २ ऑक्टोबर २०२० रोजी आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमात महाविद्यालयीन गटातून बी.ए.भाग २ चा विद्यार्थी मिलींद पाटोळे, बि.ए.भाग १ या वर्गाची विद्यार्थीनी कु. आसमाबी कलीम शहा ही विद्यार्थीनी सहभागी झाली होती. या विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्ट सहभाग नोंदविला आहे.

महिला सक्षमीकरण कार्यशाळा

महाविद्यालया अंतर्गत आयोजित महिला विकास कक्षाव्दारे आयोजित महिला सक्षमीकरण या कार्यशाळेचे आयोजन दि. ४.०१.२०२१ रोजी करण्यात आले होते. या कार्यशाळेत विभागातील कु. वैष्णवी नानगुडे, जया जाधव, कु. अश्विनी विजय इंगळे यांनी सहभाग घेतला.

महिला संरक्षण कायदा आभासी कार्यशाळा

आपल्या महाविद्यालयातील आय.क्यू.एस.सी.व्दारे आयोजित महिला तक्रार सेल अंतर्गत आभासी कार्यशाळा दि. ९.०४.२०२१ रोजी महिला संरक्षण कायदा या विषयावर आयोजित कार्यशाळेत विभागातील विद्यार्थी श्री दत्तात्रय गाढवे या विद्यार्थ्यांनी नोंदविला.

आभासी कार्यशाळा

Intellectual Property Right महाविद्यालयाच्या व्दारे आयोजित Intellectual Property Right या विषयावर दि. १८/३/२०२१ या रोजी आभासी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती. या कार्यशाळेत विभागातील विद्यार्थी श्री. दत्तात्रय गाढवे या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

राज्यस्तरीय जनरल नॉलेज परिक्षा

महाविद्यालयाद्वारे राज्यस्तरीय जनरल नॉलेज परिक्षा दि. २६/२/२०२१ रोजी आयोजित करण्यात आली होती या परिक्षेत विद्यार्थी श्री. दत्तात्रय गाढवे या विद्यार्थ्याने सहभाग घेऊन परिक्षा उत्तीर्ण केली.

ई कार्यशाळा

महाविद्यालयाच्या वतीने आयोजित जागतिक महिला दिनाच्या निमित्ताने आयोजित “Microgreens A New Beginning Towards Healthy Nutrition on the occasion of International woman day.” या विषयावर दि. ८/३/२०२१ रोजी ई कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती. या कार्यशाळेत दत्तात्रय गाढवे या विद्यार्थ्याने सहभाग घेतला.

अतिलघू कथास्पर्धा

आंतरमहाविद्यालयीन अतिलघू कथास्पर्धा दि. २७/२/२०२१ रोजी आयोजित साकेत कला, विज्ञान, वाणिज्य महाविद्यालय कल्याण पूर्व मुंबई येथे मिलांद पाटोळे या विद्यार्थ्याने सहभाग घेतला.

राष्ट्रीय प्रश्नमंजूषा स्पर्धा

महाविद्यालयातील विद्यार्थी स्नेहा बाबन डूकरे, आकाश उत्तम पवार, बि.ए.भाग-१ व प्राजक्ता विनोद खंडाळकर बि.ए.भाग-३ या विद्यार्थ्यांनी शासकिय डिग्री जगताल, राज्य तेलगांना या महाविद्यालयाद्वारे आयोजित राष्ट्रीय प्रश्नमंजूषा स्पर्धेत सहभाग घेतला व प्राविण्य प्राप्त केले आहे.

राज्यस्तरीय कार्यशाळा

दि. १५/७/२०२१ रोजी महाविद्यालयातील मराठी विभागाच्या वतीने आयोजित राज्यस्तरीय कार्यशाळा संत साहित्याचा समग्र परिवर्तनाचा विचार या विषयावर आयोजित करण्यात आली होती. त्या कार्यशाळेत पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

राज्यस्तरीय युवा शिबिर

गांधी रिसर्च फाऊण्डेशन जळगाव या वतीने आयोजित राज्यस्तरीय युवा शिबिर आभासी पद्धतीने १४ ते १७ जुलै २०२१ या दरम्यान आयोजित करण्यात आले होते. या युवा शिबिरात जया जाधव, अल्फिया परवीन फिरोज खान, अनिल वाघमारे निकिता डूकरे, गजानन थोरात, नेहा डूकरे, बि.ए. भाग-१ नुरजाहॉ शेख इसाक, बि.ए.भाग-३, सोमेश्वर परिहार, एम.ए.-भाग १ यांनी घेतला.

मराठी विभागातील विभाग प्रमुख प्रा.डॉ.जी.जी.माल्टे व सहप्राध्यापक डॉ. अनुराधा मुळे यांनी विविध वेबिनार, राज्यस्तरीय कार्यशाळा, फॅकल्टी डेव्हलपमेंट कार्यक्रम, योगा शिबिर, आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय कार्यशाळेत शोध निबंध सादर केले. तसेच वॉटर मॅनेजमेंट या वर्कशॉप या सात दिवशीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला.

Department of Zoology 2020-2021

Dr. M. T. Nikam
Prof. & Head Dept.
of Zoology

National Level Webinar

Department of Zoology organized National Level Webinar on 28th July 2020. Dr. Raju Kasambe, Assistant Director- Bombay Natural History Society, Mumbai was the resource person for the first session. His topic was “Bird flowers and flower birds”. Dr. Raju Kasambe threw light on correlation of flowers and birds and how it is useful for forest extension on the earth. Dr. Satish Kale Joint Replacement Surgeon, Lokmany Hospitals, Pune resource person for the second session His topic was, “Yes! We are healthy!” Topic was helpful to spread awareness in the period of pandemic. Dr. Satish Kale explained in detail how we should take precautions during pandemic and staying healthy. IQAC co-ordinator Dr. V.U. Pochhi delivered welcome speech. The programme was anchored by Dr. V.M.Hemke. Dr. M.T.Nikam (H.O.D) Department of Zoology and Dr. R.B.Gade Proposed Vote of thanks in first and second Session respectively.

International Ozone Day

On the occasion of International Ozone Day 16 Sept 2020 online National Level Poster Competition was organized Dr. Parmeshwar Gaikwad LBSAC College, Sakharkherda was the judge for competitions. **First Prize-** Ku. Kalyani Appasahab Gavahane, Vidhya Pratisthan Art Science and Commerce College Baramati. **Second Prize-** Ku. Purva Vishvanath Sawle, Shri Shivaji Science And Arts College Chikhli. And Ku. Sunayana Sadanand Naik, Sagar College of Education Belgaon Karnataka. **Third Prize-** ku. Hiral Patil Prof. Brijmohan Mishra Institute of technical and medical science college Barhanpur Madhypradesh and **Consolation Prize-** Ku. Philipa Rudolf De Dello, S.T. Andrews College of Art, Science and Commerce College, Bandra Mumbai. Ku. Devta Ganesh Narwade Shenkarlal Khandelwal College Akola. 137 students from different states of India were participated. Dr. M. T. Nikam-Coordinator, Dr. V.M. Hemke-Convener and Dr. R. B. Gade was Organizing Secretary for the programme.

Wildlife Week

1st to 07th Oct 2020 Zoology Department celebrated Wildlife Week by organizing different online competitions such as National Rangoli Competition, Wildlife Photography Competition and Quiz Competition. **Winners of Rangoli Competition. First Prize-** Ms. Amruta Ajay Naik Yashwantrao Chavan College of Science, Karad. **Second Prize-** Ms. Sakshi K Wagh, Shri Vyanktesh Mahavidyalaya, Deulgaon Raja. **Third Prize-** Ms. Sunita Gajanan Kale, Shri Shivaji Science College, Amravati **Photography Competition- First Prize:** Mr. Nilesh Vilas Ghate, Dharampeth Memorial Science College, Nagpur **Second Prize:** Ku. Sanskruti Rajendra Atkari, Dharampeth Memorial Science College, Nagpur. All participants got e- certificate of excellence and winners got special certificate of their ranking and excellence and attractive prizes. 160 students were participated, Dr. Chitra Moery, Shri Shivaji College, Motala was the judge for competitions. Dr. M. T. Nikam-Coordinator, Dr. V.M. Hemke-convener and Dr. R. B. Gade was Organizing Secretary for the programme.

Guest Lecture for research students

Dr. V.R. kakde Associate Professor and Head Department of Zoology, Jijamata Mahavidyalaya, Buldana delivered guest lecture on research methodology for research student of department of Zoology on 22/12/2020. Total 7 Research Students were attended the guest lecture

World Sparrow Day (Guest lecture)

World Sparrow Day was celebrated on 20th March 2021. A guest lecture was organized. Topic was, “World Sparrow Day celebration need of the time”. Resource person was Prof. Dr. Praveen Joshi, Amolakchand Mahavidyalaya, Yeotmal. Dr. Joshi in his talk focused on “The role of students for the conservation of endangered species of birds” Dr. V.U. Pochhi delivered welcome speech. Dr. M.T.Nikam delivered introductory remark. Dr. V.M.Hemke introduced the resource person. And Dr. R.B. Gade Proposed vote of thanks. 57 students were participated

Student Activities

Ku. Sakshi Chavan	B.Sc. part II	State Level poster Competition	M.S.P Arts, Science And K.P.T. Commerce college Manora Dist. Washim.	28/02/2021
		National level Life Science Quiz Competition	G.S. Gawande Mahavidyalaya Umarkhed Dist. Yavatamal	05/03/2021
		National level E-Workshop on microgreen	Shri Shivaji Science and Arts College Chikhli	08/03/2021
		National Webinar	Mahatma Gandhi arts and science college Nagbhid Dist. Chandrapur	09/03/2021
	II-Prize	State level essay Competition	Shri Shivaji Arts Commerce and Science College Motala	16/03/2021
		Concentration enhancement through meditation	Engineering college and research centre jaipur Rajasthan	05-07/04/2021
Mr. Lokesh morey	B.Sc. part III	Participated in essay Competition	Shri Shivaji Science and Arts College Chikhli	22/04/2021
		National level online seminar	G.S. College Khamgaon	22/03/2021
		Competition in life Sciences.		
		National level e-workshop on organic farming	Shri R.L.T. Science college Akola.	24/03/2021
		State level e-Workshop on eco-friendly holi	Shri R.L.T. Science college Akola.	27/03/2021
Mr. Rahul Paraskar	B.Sc. part I	State level Certificate Course on women health and nutrition	Shri Siddhivinayak mahila Mahavidyalaya pune	22-27/02/2021
		State level Online Quiz Competition	M.S.P Arts, Science And K.P.T. Commerce	
		on basic concept of Zoology	college Manora Dist. Washim.	28/02/2021
		National Webinar	Mahatma Gandhi arts and science college Nagbhid Dist. Chandrapur	09/03/2021
		State level e-Workshop on eco-friendly holi	Shri R.L.T. Science college Akola.	27/03/2021
		Quiz competition on fishery	Yashvantrao Chavan institute of science Satara	13/06/2021
		e-certificate course in apiculture	Shri R.L.T. Science college Akola.	27-06-02/07/2021
Ku. Pooja Marode	B.Sc. part III	National level online quiz	Shri Pundlik Maharaj Mahavidyalaya Nandura	20/02/2021
		State level Certificate Course on women health and nutrition	Shri Siddhivinayak mahila Mahavidyalaya pune	22-27/02/2021
		State level e-Workshop on eco-friendly holi	Shri R.L.T. Science college Akola.	27/03/2021

Ku. Janhavi joshi	B.Sc. part II	National level e-poster competition	Shri Shivaji Science and Arts College Chikhli	16/09/2020
		National level webinar on birds	Shri Shivaji Science and Arts College Chikhli	28/07/2020
		National level poster competition	Mahatma phule Mahavidyalaya pune	02-08/10/2020
		Quiz Competition on wild life	Annasaheb Mahavidyalaya pune	02-08/10/2020
		State level Certificate Course on women health and nutrition	Shri Siddhivinayak mahila Mahavidyalaya pune	22-27/02/2021
		State level Online Quiz Competition on basic concept of Zoology	M.S.P Arts, Science And K.P.T. Commerce college Manora Dist. Washim.	28/02/2021
		National level E-Workshop on microgreen	Shri Shivaji Science and Arts College Chikhli	08/03/2021
		State level Intercollegiate elocution Competition	G.S. College Khamgaon	19/03/2021
		National level online seminar Competition in life Sciences.	G.S. College Khamgaon	22/03/2021
		State level e-Workshop on eco-friendly holi	Shri R.L.T. Science college Akola.	27/03/2021
		Concentration enhancement through meditation	Engineering college and research centre jaipur Rajasthan	05-07/04/2021
		Competition for thirsty birds	Science club Khamgaon	1-15 may 2021
	II – Prize	Online state level essay competition	Shri Shivaji Arts Commerce and Science College Motala	22/05/2021
Mr. Sonone Ganesh	B.Sc. part II	National level Life Science Quiz Competition	G.S. Gawande Mahavidyalaya Umardhed Dist. Yavatamal	05/03/2021
Ku. Purva V. Sawle	B.Sc. part III	National level e-poster competition on Ozone Day	Shri Shivaji Science and Arts College Chikhli	16/09/2020

Teachers Activities

1. **Dr. M. T. Nikam** placed in Professor L-14 grade on 30th Dec 2020. Dr. M.T. Nikam attended two international conferences one national seminar, 4 national webinars, 2 FDP, 3 workshops organized and completed one week short term course of Sagar University.
2. A JRF-NET qualified research student joined for P.hD. and his fellowship is started under guidance of Dr. Vijayshree Hemke. Fellowship is sanctioned by CSIR, New Delhi.
3. **Dr. Vijayshree Hemke** published a paper entitles in NAAC sponsored National Conference organized by Kamala Nehru Mahavidyalaya, Nagpur on 08th Jan 2021.
4. Dr. Vijayshree Hemke was delivered 02 guest lectures on 07th Oct 2020 at Deulgaon Raja and on 31st May 2021 at Sakharherda.
5. Dr. Vijayshree Hemke was the resource person for webinar organized by Shri Kumarwami Mahavidyalaya, Ausa for the Golden Jubilee Celebration of the college. Talk was on “Water Conservation- Need of the day” on 05th Dec 2020.
6. Dr. Vijayshree Hemke presented e-poster in International e-conference organized on 17-18 Aug 2020 and participated in Two Days National Seminar on 24-25 May 2021. Organized by Ramnarain Ruia College, Mumbai.
7. Dr. Vijayshree Hemke wrote newspaper articles on different topics on different occasion and it is published in reputed newspapers अग्रोवन, देशोन्नती, दिव्यमराठी, जनमाध्यम, सकाळ etc.
 - i. On International Ozone Day, 16th Sept “राखावा ओझोन अजुनी अंबरात”
 - ii. On 27th Sept. जादुई दुनिया फुलपाखरांची
 - iii. On Birds Week, सृष्टीचे वैभव-पक्षी
 - iv. On World Sparrow Day 20th March चिमणी बद्दल जाणुन घेऊया जरासे.
8. Dr. Rajendra B. Gade was delivered guest lecture on the topic, “Morphology of Mammalian Glands” on 08th October 2020 organized by Department of Zoology, Shri Vitthal Rukhmini Arts, Commerce and Science College Sawana, Tq. Mahagaon Distt. Yavatmal 445205.
8. Dr. Rajendra B. Gade was Successfully Completed a 4-Week induction/ orientation programme for “faculty in universities/ Colleges/ Institutes of higher Education” on May 18 – 17 June, 2021 organized by teaching learning centre, Ramanujan College University of Delhi.

Department of Microbiology

Annual Report: 2020-21

Prof. Siddharth N. Mendhe
Assistant Professor
Dept. of Microbiology

Department of Microbiology has organized following activities in academic session 2020-21.

1. Research Activities :

Mr. S. N. Mendhe, Assistant Professor, Department of Microbiology participated 01 in online National level conference and Publish 02 research papers in peer reviewed journal, During Covid 19 Pandemic period, Mr. S. N. Mendhe, participated in 01 online Faculty Development Program.

2. Moderation/ Subject Expert: Mr. S. N. Mendhe, Assistant Professor, Department of Microbiology, worked as moderator M. Sc. I Semester – I (Four Papers) by online mode. Worked as incharge Online SGBAU, Examination Summer – 2020.

Mr. S. N. Mendhe, Assistant Professor, Department of Microbiology, worked as moderator M. Sc. I Semester – II Microbial Metabolism, M. Sc. II Sem – IV Microbial Technology & Medical Microbiology, M. Sc. I Sem – II- Enzyme technology.

Mr. S. N. Mendhe, Assistant Professor, Department of Microbiology, worked as Paper Setter M. Sc. II Sem – IV- Clinical Virology, Microbial Technology, and Medical Microbiology. Paper setter of B. Sc. III Sem – VI Microbiology.

Mr. S. N. Mendhe, Assistant Professor, Department of Microbiology, worked as Paper Setter B. Sc. I Sem – I – Biochemistry.

Mr. S. N. Mendhe, Assistant Professor, Department of Microbiology, worked as Member of Subject examination Committee in Microbiology (PG) on 06/04/2021.

3. Conduction of Induction Programme: Mr. S. N. Mendhe, Assistant Professor, Department of Microbiology, conduct induction programme for B. Sc. I yr student on dated 27/11/2020.

4. Use of Modern ICT for Effective Teaching:

During Covid 19 Lockdown period, modern tools like LMS, Zoom App, Google Classroom, Whatsapp group are formed for completion and revision of syllabus.

5. Organization of Seminar:

The faculty member demonstrates the required skill for presenting seminar for B. Sc. IInd and B. Sc. IIIrd year students presented online.

Department of Botany Co-curricular Activities 2020-2021

Dr. V. U. Pochhi
Head of the Department

1. Organisation of Guest lecture-

Online Guest lecture of Dr. Vivek Narkhedkar Assistant professor, MJF, Commerce, Science & Vitthalrao Taut Arts College, Bhatkuli, Amravati (MS) was organised on 11 th February 2021. This year due to Covid-19 situation the guest lecture was conducted via on-line mode using goole nteet. He delivered guest lecture on the topic entitled 'Carbon Metabolism in plants'. Seventy-eight students participated in guest lecture. The lecture was highly informative the lecture was highly informative for the students. Dr. Vanita U. Pochhi Head of the department chaired the session. Dr. Ankit kale gave introductory speech. Prof. Mukund kolte proposed vote of thanks. Prof Dilip L. Gawande took efforts for technical support.

2. Organisation of Setninar Competition

Seminar competition was conducted by Department of Botany on the occasion of National Science Day 2021 Cate(' 28th February 2021. This year the theme was Future of STI: Impact on Education, Skills & work. Various topics were given for the seminar to the participants with a proper guideline. This year due to Covid-19 situation the Seminar was conducted via on-line mode, where students had to submit their own recorded video on the given topics. Total 16 participants submitted their video, amongst them top three participants were selected by our Judge Mr. H S. Jaiswal, Assistant Professor at J D Patil Sanglutkar College, Daryapur MS. These three participants Vaishnavi Dhirbassi (1st Prize), Zaid Ahmed (2nd Prize) and Madhavi Kurwade r Prize) Felicited by giving the Book entitled " Path Finder" the prize and certificates.

3. Organisation of National level Workshop

On the occasion of International Womens day on 8th March a National level workshop on Microgreen — A Healthy Nutritious diet was organised. The programme was chaired by the Principal of the College, Dr. Anil Garode in his presidential address he focused on the importance of Microgreen as a balanced diet rather than taking medicine after illness. Dr. Sucheta Khodke, Vinayak college Nandgaon Khandeshwar as a Guest Speaker for this Workshop .She gives Valuable information about the microgreens Which can easily grow in our home. She also told how microgreens can grow, on which stage it is useful and nutritious diet. Dr, Meena Nikam gave introductory speech. Dr. Vanita Pochhi introduce the Chief Guest. Dr. Ankit Kale anchored the programme and Dr. Sunita Kalakhe Proposed Vote of thanks. 244 participants took part in this Virtual Workshop. Prof. Mukund Kolte and Prof. Dilip Gay worked as Technical Support

4. Essay Competition on the Occasion of World Earth

Day Earth is the only planet in our solar system known to support life. This is because Earths atmosphere has 78 % nitrogen, 21 % oxygen and 1% percent other ingredients the perfect balance

to breathe and live. However, nowadays, due to a lot of technological development, the environment in which we are living is becoming increasingly contaminated. Therefore to highlight environmental issues like loss of biodiversity, increasing pollution etc. our department organises Essay Competition. The topic given for Essay competition is Water pollution, Air Pollution, Water harvesting, plant conservation need of the day. In this competition 48 Students from various district submitted their essay on given link. Dr. S.I. Jukkalkar, Dr. G.G. Mite, and Prof. Yogini Suradkar worked as examiner for this essay competition. In this competition Ku Arti Mitkari, B.Ed. I st year Bhusaheb Patil college Beed got First prize, Mr. Randhvir Salwe 11th science Shri. Shivaji science and Arts college Chikhli, got 2nd Prize, Ku. Achal Bansle, Mahatma fule mahavidyalaya Warud Secured third position. Dr. Vanita U. Pochhi HOD of the Department worked as Convenor and Prof. M.D. Kolte, Prof. D.L. Gawande as an Organising Secretary.

5) Research Publication

1. Dr. V. U. Pochhi published a paper title phytochemical Evaluation and Antibacterial Activity of leaf extra of Jasminum officinale Against oral pathogens in Ulcer treatment in International Journal of Science Technology and management Vol. No. 10 issue 01 /1/2021
2. Dr. V. U. Pochhi Published a paper title Role of IQAC in Improving Quality in Higher Education in International Research Journal Vo. No. 7 issue 1 January- February 2021
3. Dr. V. U. Pochhi has chaired a session in International e- Conference on Innovative Research Trends in life sciences organized by Department of Life Sciences, Shri Shivaji College of Arts, Commerce and science held during 3 to 5 December 2020.
4. Dr. V. U. Pochhi as a keynote speaker in National Webinar on "Recent Trends in Science in Current Scenario" organized by Late Bhaskarrao Shingane Arts, Prof Narayana Gawande Science and Ashalata Gawande Commerce College, Sakharherda on 8th June 2021.
5. Award and Membership. 1. Dr. V. U. Pochhi awarded by Head of the year Award 2021 by Institute of Scholars Bangalore. 2. Dr. Ankit Kale awarded by Young research award 2021 by Institute of Scholars Bangalore. 3. Dr. V. U. Pochhi and Dr. Ankit Kale is recognized as professional member of INSC Bangalore. 4. Dr. V. U. Pochhi is recognized as a professional member of Indian Science Congress. Seminar/ Workshop/Conference Attended. 1) Dr. Vanita U. Pochhi — 10
2) Mukund D. Kolte - 6 3) Dilip L. Gawande - 6 5) Patent Dr. Ankit S. Kale has been granted a patent for an Invention entitled method in vitro qualitative and Quantitative detection of calcium oxalate inhibitory activity of plant extracts.
- 6.) Prof Mukund D. Kolte and prof. Dilip L. Gawande Registered for Ph. D under the guidance of Dr. V. U. Pochhi.

Department of Chemistry

Annual Report: 2020-21

Prof. S. L. Kumbhare
Head of the Department

Following activities conducted in online mode during session 2020-21.

1. National Level Webinar on Recent Advances in Nanotechnology on 8/8/2020 –

Department conducted National level Webinar on topic Recent advances in Nanotechnology on dated 8 Aug.2021. Dr.Sanjay R. Thakare, Professor and Head, Govt .Institute of foresnsic Science and Dr.Manoj B. Gawande, Associate Professor, ICT Mumbai Marathwada Campus, Jalna were Speaker in Webinar. We got tremendous response for this national webinar. Near about 750 Participants were participated in webinar.

2. National Environmental Quiz Competition - May- June month of 2020.

Department has conducted national level quiz based on environmental issues in the month of May and June-2020, near about 2000 participant were participated in the competition from all over the country. Quiz was conducted on Google form (online mode)

3. Guest Lecture on Photochemistry and Stereochemistry on 5/2/2020

Online guest lecture was organized by our department for the students of B.Sc.II and B.Sc.III on the topic Photochemistry and Stereochemistry by online mode on Zoom meeting. Prof. Nilesh Shelke delivered Lecture on Photochemistry and Prof.Nilkesh Dhurve delivered lecture on Stereochemistry. Near about 100 students present in Guest lecture.

4. Online classes on LMS platform –

Due to Covid 19 Pandemic situation we have started lectures from August month. All staff members of Department has conducted Lectures on LMS and Zoom meeting as per Time table.

5. Use of Google Classroom –

We have made Google Classroom for each Class. On Google class room We have provided students PDF format of Written Notes about topic as per syllabus. We have given Assignment and Project Assignment to students on Google Classroom. Students has submitted Assignment for internal Assessment.

6. Online Unit Test and Evaluation of Students –

Department conducted Online Unit Test on Google form and result of Unit test displayed on Google Classroom and On Whatsapp

7. Online Test conducted on Test-Moz.com

8. Video Lectures creation by OBS software –

Video lectures created by OBS software and recorded by zoom platform. Some staff members uploaded video on you tube and provided link to students for preparation of topic in syllabus.

Head,
Dept. of Chemistry,

Mrs. S. A. Katole, Head of the department of Electronics expressed introductory speech and explain the and objectives of this guest lecture.

Dr. V. U. Pochhi, NAAC Co-ordinator explain the activities of our College. Dr. D. B. Bobade gave the biodata of the Chief Guest Dr. C. M. Jadhav Sir, Principal of Mauli Engineering College, Shegaon. Dr. A. M. Garode, Principal of our College, had his presidential speech.

Dr. Ankit Kale conduct this Program & Dr. Ganesh Thorat had a vote of thanks.

Staff members Dr. S. M. Kalakhe, Dr V. M. Hemke, Dr. M. T. Nikam were present for this program. The Students from Engineering College, Shegaon. Mahatma Fule Mahavidhyalaya Warud, Sakharkherda etc. participated in this Guest lecture.

5) Participation of Teachers in Academic / Research Activities.

Prof. S. A. Katole participated in:

International Technical symposium—————01,	International Conference—————04,
International webinar—————03,	National level FDP—————02
National level workshop—————02,	National level Conference————02
State level Conference—————01,	National level webinar—————14

Prof. D. B. Bobade participated in :

International Conference—————09,	National level FDP—————01
National Conference—————16,	National level workshop————06
State level workshop—————08	

Department of Electronics

Annual Report : 2020-21

Prof. S. A. Katole
Head of the Department

Department of Electronics has organized the following curricular and co-curricular activities during the Session **2020-21**.

1) Rajshri Shahu Maharaj Jayanti Program: The department organized Rajshri Shahu Maharaj Jayanti Program on 26th June 2020 on the occasion of Birthday of Shahu Maharaj whose celebrated as special justice day to memorize the social work done by him.

2) Inaugural Function of Electronics Association: The Electronics association was formed on merit list for the session 2020-21 The inaugural Function of Electronics Association program was organized by online.

Members of Electronics Association

Session 2020-2021

1) Miss Kiran D. Thutte	B.Sc.III (President)
2) Miss Vaishnavi J. Joshi	B.Sc.II (Vice President)
3) Mr. Abhijit Bhagwan Nimbalkar	B.Sc. I (Secretary)
4) Mr. Vaishnav D. Nikas	B.Sc.III (Member)
5) Miss Divya A. Gavahale	B.Sc.II (Member)
6) Mr. Amol Santosh Kharat	B.Sc.I (Member)
7) Miss Vaishnavi Sonaji Wagh	B.Sc. I (Member)

3) Induction Program : Induction Program was organized for B.Sc.I year student on zoom app. The aim of this Program was to introduce the departmental activities & Staff of our department.

4) Guest Lecture: University Level Online Guest Lecture on “Recent Development in Electronics Technologies”.

Online University level guest lecture was organised by Electronics department for the students of B.Sc.I year, II year & III year & alumin on the topics “Recent Development in Electronics Technologies” on 20th Feb. 2021 (Saturday).

Guest Lecture was conducted by Honorable Dr. C. M. Jadhav Sir, Principal of Mauli Engineering College, Shegaon. More than 70 Participant taken advantages of this lecture.

Department of Physics

Annual Report: 2020-21

Prof. N. B. Thakre
Head of the Department

Department of Physics organized several co-curricular activities to enhance and explore the recent knowledge in various aspects of Physics during the session 2020-21.

Guest lecture: A guest lecture was organized by Physics Association on the occasion of National Science Day. Dr. K. M. Alti, Associate Professor, Department of Physics, Institute of Science; Nagpur has delivered a guest lecture on “Fun with Optics”. He has explained optical phenomenon in daily life with several examples. 92 students of B.Sc. classes attended this online lecture.

Department Activities: Faculty members of Physics Department actively organised following activities to enrich students’ knowledge during academic session 2020-2021.

1. National Webinar on Career Opportunities in Physical and Mathematical Sciences
(Date:29/07/2020)
2. Online C. V. Raman Lecture Series on Concept of Modern Physics
(22/02/2021 to 27/02/2021)
3. State Level General Knowledge Quiz Competition (26/02/2021)
4. Online Science Quiz competition for B.Sc. students. (28/02/2021)
5. Online Inauguration Of Physics Association (01/03/2021)
6. Webinar on fun with optics (01/03/2021)
7. Question bank with MCQ for B.Sc. students.

Use of Online Teaching-Learning Tools : The teaching Faculty of the department various online teaching tools to deliver lectures for BSc classes. Faculty members used following online for effective teaching & learning.

- i) Amrita University Virtual Laboratory to teach basic concepts of B.Sc.-I Practicals (Bridge Course).
- ii) Conducted online lectures of B.Sc.-I, B.Sc.-II & B.Sc.-III, run by Shri Shivaji Education Society Amravati through LMS system.
- iii) ZOOM platform to conduct online lectures of B.Sc.-I & B.Sc.-III.
- iv) Google Classroom to provide Study Material & Question Bank for B.Sc.-I (Class Code: ku6ba5c), B.Sc.-II (Class Code: l6qiph & B.Sc.-III (Class Code: b4hy5i2) students.

Participation of Seminar, Workshop & Conferences

- 1) Dr. P. P. Padghan, attended national conference on physics and chemistry of materials (NCPCM-2020) organised by Department of Physics, Govt. Holkar Science College, Indore. 14-16 Dec. 2020.
- 2) Dr. D. N. Bhoyar attended International Web Conference on Advanced Materials Science & Nanotechnology organized by Department of Physics, VinayakVidnyan Mahavidyalaya, NandgoanKhandeshwar, Dist. Amravati (M.S.) India. 20-21 June 2020

Book/ Chapter in Book

- 1) Dr. P. P. Padghan published 2 chapters as a Co-author in emerging trends in science and technology (ISBN No.: 978-81-951982-2-1)
- 2) Dr. P. B. Nalle published a chapter in book Science in Energy, Rushi Publication, ISBN No: 978-81-929628-3-2

Research Publications

- 1) Dhananjay N. Bhoyar, Sandeep B. Somvanshi, P. B. Nalle, V. K. Mande, A. A. Pandit, K. M. Jadhav, Journal of Physics, IOP Publishing: Multiferroic Fe^{3+} ion doped BaTiO_3 Perovskite Nanoceramics: Structural, Optical Electrical and Dielectric Investigations
- 2) S. S. Kale, P.P. Padghan and P. B. Nalle, B. Aadhar' International Peer Reviewed Indexed Research Journal: Review Article on Impact of COVID -19 Pandemic on Education, Employment, Culture and Human Health in World
- 3) Sangita Shinde, Pallavi Nalle, Qudari F. B., B. Aadhar' International Peer Reviewed Indexed Research Journal: Impact of COVID – 19 on the Teaching and Learning of Science in Higher Education.
- 4) Pallavi B. Nalle, Sangita Shinde, Mangesh Manke, S. S. Kale, B. Aadhar' International Peer Reviewed Indexed Research Journal

Department of Computer Science

Annual Report : 2020-21

Dr. A. B. Kadam

Head of the Department

Students Participation in Departmental Activities:

During the academic session 2020-21, the Department of Computer Science has organized the following Co-Curricular activities for the students.

- **Seminar:** During this academic session, students of B.Sc. Part II, III and M.Sc. Part I, II delivered a seminar on recent topics to fulfill an integral part of curricula laid down by SGBA University Amravati during all the semesters. The concerned teachers gave their valuable guidance to the students in order to prepare their seminar topics. Online facility has been made available to all students during the presentation of the seminar. Dr. A. B. Kadam - HOD, Dr. M. E. Jadhav, Dr. S. S. Gaikwad guided the students.

- **Project:** In this academic session, Dr. A. B. Kadam - HOD, Dr. M. E. Jadhav, Dr. S. S. Gaikwad guided the students for projects of B.Sc. Part-IInd, Part- IIIrd and M.Sc. Part- II for dissertations.

- **Webinar on Cyber Security Program:**

During this academic session 2020-21, our department has organized “**Webinar on Cyber Security**”, for students & researchers in the area of cyber security, dated on 09th July 2020 at Shri Shivaji Science & Arts College Chikhli Dist. Buldana.

It has been organised to focus the attention towards cyber security. Webinar will be helpful for further research interests for advances in computer science and IT among researchers in this area. We expect to explore novel concepts and ideas in the field of Cyber security.

Dr. A. M. Garode, Principal, Shri Shivaji Science & Arts College Chikhli Dist. Buldana, was president for the webinar. Dr. Arjun V. Mane, Government Institute of Forensic Science, Nagpur, was the resource person for the webinar.

We had a very huge response to this webinar, total 247 participants were attended out of that 230 from Maharashtra, 2 from AP, 2 from Karnatka, 1 from Kerla, 1 from Pondecherry, 9 from Tamilnadu, 1 from MP & 1 participant from Uttarakhand.

This program was successfully completed under the good coordination of Dr. A. B. Kadam Convener, Dr. M. E. Jadhav Coordinator, Dr. S. S. Gaikwad Technical Secretary with support of Mr. R. P. Bhatkar & Mr. Sachin Chavan.

- **Online Programming Quiz**

On the occasion of “**National Science Day**”, the Department has organized “**Online Programming Quiz**”, for computer science students dated on 01st March 2021 at Shri Shivaji Science & Arts College Chikhli Dist. Buldana.

Total 95 students have actively participated in the **Online Programming Quiz**. Dr. A. M. Garode, Principal, Shri Shivaji Science & Arts College Chikhli Dist. Buldana & Dr. V. U. Pochhi, IQAC Coordinator, has been motivating us to organize an online programming quiz.

This program was successfully completed under the coordination of Dr. A. B. Kadam Convener, Dr. M. E. Jadhav Co-Convener, Dr. S. S. Gaikwad Co-Convener with support of Mr. R. P. Bhatkar & Mr. Sachin Chavan.

- **National Level Workshop On Cryptocurrency:**

During this academic session 2020-21, our department has been organized **National Level**

Workshop on “Cryptocurrency”, for students & researchers in the area of Cryptocurrency & Cryptography, **dated on 26th March 2021** at Shri Shivaji Science & Arts College Chikhli Dist. Buldana.

It has been organised to make awareness in the area of Cryptocurrency. This workshop will be beneficial for further research interests in cryptography and cryptocurrencies for researchers in this area. We expect to explore novel concepts and ideas in the field of Cryptocurrency.

Dr. A. M. Garode Principal, Shri Shivaji Science & Arts College Chikhli Dist. Buldana, was president for the national level workshop & Dr. V.U. Pochhi IQAC-Coordinator was the chief guest for the inaugural program.

Prof. Citra G. Desai, Professor and HOD National Defence Academy, Khadkwasla, Pune was the resource person for this workshop. Total 198 participants attended this workshop out of that 182 from Maharashtra, 1 from AP, 5 from Karnataka, 1 from Kerala, 1 from Tamilnadu, 7 from MP & 1 participant from UP.

This program was successfully completed by the team of Dr. A. B. Kadam HOD & Convener, Dr. M. E. Jadhav Coordinator, Dr. S. S. Gaikwad Organizing Secretary with support of Mr. R. P. Bhatkar & Mr. Sachin Chavan.

a) Participation of Students in Academic Activities:

• **Active Participation in Cyber Security Webinar: 12 Students** of the department from **B.Sc.** group. Mr. Baliram Solanki, Miss. Shital Patne and Mr. Avinash Gaikwad from **M.Sc.** group has been participated in the webinar.

• **Active Participation in National level Cryptocurrency Workshop: 46 Students** of the department from **B.Sc.** group. Miss. Kanchan Khurde, Mr. Mayur Umbare, Miss. Shital Patne, Miss. Rupali Naswale from **M.Sc.** group has been participated in the webinar.

b) Participation of Teachers in Academic/ Research Activities:

During the academic session 2020-21, teachers of our department have enthusiastically participated in many academic/research activities.

▪ **Dr. A. B. Kadam** has published a paper entitled “Classification of PH2 Images for Early Detection of Skin Diseases”, 2021 6th International Conference for Convergence in Technology (I2CT) Pune, India. Apr 02-04, 2021, 978-1-7281-8876-8/21/\$31.00 ©2021 IEEE

▪ **Dr. A. B. Kadam** has attended STC on “MOOCs, e-Content Development & Open Educational Resources”, UGC-HRDC-JNTU, Hyderabad during 13-07-2020 to 18-07-2020.

▪ **Dr. A. B. Kadam** has attended STC on “Outcome Based Education: Curriculum Design, Teaching Learning & Assessment Strategies”, UGC-HRDC-JNTU, Hyderabad, 21-07-2020 to 27-07-2020.

▪ **Dr. A. B. Kadam** has attended, “2 Week Refresher Course on Data Analysis with Statistical Methods”, Pandit Madan Mohan Malviya Mission on Teachers & Teaching [Teaching Learning Centre] Ramanujan College, University of Delhi, 21-12-2020 to 03-01-2021.

▪ **Dr. M. E. Jadhav** has been attended, TWO - WEEK FACULTY DEVELOPMENT PROGRAMME on “Managing Online Classes & Co-creating MOOCs”, Organized by ministry of education pandit madan mohan malaviya national mission on teachers and teaching, from April 20 - May 06, 2020 and obtained Grade A+.

▪ **Dr. M. E. Jadhav** has been attended & successfully completed, a 4-Week Induction/Orientation Programme for “Faculty in Universities/Colleges/Institutes of Higher Education”, Organized by ministry of education pandit madan mohan malaviya national mission on teachers and teaching, from June 04 - July 01, 2020 and obtained grade “A”.

▪ **Dr. M. E. Jadhav** has been attended & successfully completed AICTE Training And Learning (ATAL) Academy Online Elementary FDP on “Robotic Process Automation” from 17/05/2021 to 21/05/2021 at National Institute of Electronics and Information Technology.

- **Dr. M. E. Jadhav** has attended & successfully completed with grade “A”, “UGC Sponsored online Guru Dakshita Faculty Induction Program”, Organized by UGC HRDC Dr. BAMU Aurangabad, from 1st Feb 2021 to 8th Mar 2021
- **Dr. M. E. Jadhav** has published a paper on “A review of sign language and hand motion recognition techniques”, International Journal of Advanced Science and Technology Vol. 29, No. 8s, (2020), pp. 4621-4635, PP. 4621-4635, Aug-2020.
- **Dr. M. E. Jadhav** has been published paper on “Current Trends In Bio-Sensing Technologies For Tuberculosis Detection”, IEEE Xplore: 01 January 2021, Electronic ISBN:978-1-7281-5970-6, Aug-2020.
- **Dr. M. E. Jadhav** has published a paper on “Analysis of Dermoscopy Images by Using ABCD Rule for Early Detection of Skin Cancer”, Science Direct Procedia Manufacturing 00 (2020) 000–000, 2351-9789 © 2020 The Authors. Published by Elsevier B.V. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>) Peer-review, Dec-2020.
- **Dr. M. E. Jadhav** has been published paper on “Retinal OCT Images for Glaucoma”, IEEE IEEE Xplore: 01 January 2021, Electronic ISBN:978-1-7281-5970-6 Print on Demand(PoD) ISBN:978-1-7281-5971-3, Jan 2021.
- **Dr. M. E. Jadhav** has been published paper on “Techniques for the Detection of Skin Lesions in PH2 Dermoscopy Images Using Local Binary Pattern (LBP)”, International Conference on Recent Trends in Image Processing and Pattern Recognition RTIP2R 2020: Recent Trends in Image Processing and Pattern Recognition pp 14-25 First Online: 19 February 2021.
- **Dr. M.E. Jadhav** has published a paper entitled “Classification of PH2 Images for Early Detection of Skin Diseases”, 2021 6th International Conference for Convergence in Technology (I2CT) Pune, India. Apr 02-04, 2021, 978-1-7281-8876-8/21/\$31.00 ©2021 IEEE.
- **Dr. M.E. Jadhav** has published a paper entitled “Techniques for the Detection of Skin Lesions in PH2 Dermoscopy Images Using Local Binary Pattern (LBP)”, International Conference on Recent Trends in Image Processing and Pattern Recognition RTIP2R 2020: Recent Trends in Image Processing and Pattern Recognition pp 14-25 First Online: 19 February 2021
- **Dr. M.E. Jadhav** has published a paper entitled “Computer Aided Diagnosis Model of Glaucoma with Eye Tracking Data”, Turkish Journal of Computer and Mathematics Education Vol.12 No.12 (2021), 3529-3533, May 2021.
- **Dr. S. S. Gaikwad** has been attended, STTP Program ONE WEEK STTP ON EMERGING TRENDS IN ADVANCED SIGNAL & IMAGE PROCESSING(SLOT-4) organized by Malla Reddy Engineering College for Women during 3rd to 8th May, 2021
- **Dr. S. S. Gaikwad** has attended Four days National Level Online Faculty Development Program “REVISED NAAC ACCREDITATION FRAMEWORK PERCEPTIONS” from May 12 to May 15, 2021 organized by G.T.N.Arts College.
- **Dr. S. S. Gaikwad** has published paper entitled with Anupriya Kamble, Jyotsna Gaikwad, Sonali Gaikwad, Ramesh Manza (2021) “Collation Using Statistical Features Midst Regular Insulin and NPH Insulin”, Pensee Journal- Scopus Active and UGC-Care Approved Group-II Journal, Volume 51, Issue 4, ISSN No. : 0031-4773, Page No:2138-2143
- **Dr. S. S. Gaikwad** has published paper entitled with Anupriya Kamble, Jyotsna Gaikwad, Sonali Gaikwad, Shaikh Abdul Hannan, Mohammed Alwazzab Alzahrani, Ramesh Manza (2021) “Prediction of the State of Diabetes Disorder using Simple Decision Tree Classification Technique”, Pensee Journal- Scopus Active and UGC-Care Approved Group II Journal, Volume 51, ISSN No. : 0031-4773, Page No:2132-2137.

Department of Mathematics

Annual Report: 2020-21

Prof. Sanjay A. Salve
Asst. Prof. & Head
Dept. of Mathematics

Department of Mathematics has organized following activities in academic session 2020-21.

1. Research Activities:

Mr. S. A. Salve, Assistant Professor and Head, Department of Mathematics participated and presented 01 research paper in online National level conference. During Covid 19 Pandemic period, Mr. S. A. Salve participated in 01 online International Faculty Development Program, 01 International E-Webinar and 01 online International Lecture Series. He also actively participate in 02 National e-Conferences, 06 National Webinar, 01 National e-Quiz, 01 online National Workshop and 02 online National Faculty Development /Awareness Program.

2. Organization of National level Webinar:

Department of Mathematics and Department of Physics with IQAC, Shri Shivaji Science and Arts College, Chikhli organizes a National level webinar on Career Opportunities in Physical and Mathematical Sciences for P.G. and U.G. students on 29th July 2020. Students from all over India participated in this Seminar.

3. Invited as Guest Lecturer/ Subject Expert:

Mr. S. A. Salve, Assistant Professor and Head, Department of Mathematics invited as guest lecturer in Model Degree College of Arts, Science & Commerce on 19th October 2020. He delivered lecture on 'Student Career Opportunities after Graduation in World Wide Area'. He also invited as Subject Expert in 'University level UG Students Seminar Competition on Algebra' held at Vidnyan Mahavidyalaya, Malkapur, Dist. Buldana on 9th march 2021.

4. Students Participation in University level Seminar:

Mr. Harshal Gavhale (B. Sc. I) participated in 'University level UG Students Seminar Competition on Algebra' held at Vidnyan Mahavidyalaya, Malkapur, Dist. Buldana

on 9th march 2021. He presented online power point presentation on Algebra.

5. Student Achievement in SET / GATE Exam;

Our past student Mr. Tulsidas Ashok Parve had qualified SET Exam organized by Savitribai Phule Pune University which is held on 27th December 2020 with seat no 361347. At the same time he qualifies GATE 2021 Exam with All India Ranking 1326.

6. Celebration Birth anniversary of Srinivasa Ramanujan:

The Department of Mathematics has organized online Birth Anniversary of Srinivasa Ramanujan on 22nd December 2020. Mr. G. T. Ambhore, Assistant Professor and Head, Department of English was chief guest of the function. In his speech, he focused on importance of Mathematics in day-today life and he also told that how Ramanujan's life is motivated to all persons of the world. Mr. S. A. Salve, Head, Department of Mathematics gave an introductory speech on purpose of program. Miss K. S. Tayde (B. Sc. III year student) anchored the program. Mr. H. K. Ambhore (B. Sc. III year student) expressed vote of thanks. Around 54 students attended the program.

7. Mathematics Association:

The Department of Mathematics has formed Mathematics Association. Dr. V. U. Pocchi Madum, Associate Professor and Head, Department of Botany presided over the function. In her speech she shares her ideas regarding importance of association. The members are selected on the criterion of marks scored by them in previous university examinations. Miss. Madhuri Bharad (B. Sc. III year student) becomes president for mathematics association for period 2020-21.

8. Use of Modern ICT for Effective Teaching:

During Covid 19 Lockdown period, modern tools like LMS, Zoom App, Google Classroom, Whatsapp group are formed for completion and revision of syllabus.

9. Organization of Seminar:

The faculty member demonstrates the required skill for presenting seminar for B. Sc. IInd and B. Sc. IIIrd year students presented online.

अर्थशास्त्र विभाग

डॉ. सुनीता कलाखे
अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

प्रस्तावना :

अर्थशास्त्राची परिभाषाच नव्हे तर संपूर्ण अर्थशास्त्र विषयच उपयोजित असा आहे. रटाळ, बुरसटलेल्या आणि अध्यात्मिक विचारांचा वाटणारा सर थॉमस माल्थस यांचा लोकसंख्येचा सिध्दांत कोविड-१९ मुळे आपली सत्यता पडताळून परत खरा ठरला आहे. अर्थशास्त्र विषय समजून घेताना, शिकताना आणि शिकवतांना त्यांच्यातील मानवी वर्तन, राजकीय निर्णय आणि पर्यावरणीय परिस्थितीमुळे तो अधिक प्रवाही, बदलता आणि संशोधित होत असल्यामुळे शिकवण्यातील आणि शिकण्यातील संधी आणि आव्हानात सतत वाढ होत असते. सन २०२० चे अर्थशास्त्रातील नोबेले पारितोषिक (मेमरी ऑफ अल्फ्रेड नोबेल, इकॉनॉमिक सायन्स सेवेरिजस स्विस् बँक पुरस्कार) अमेरिकेच्या स्टॅनफोर्ड विद्यापीठातील पॉल आर मिलग्रोम आणि रॉबर्ट बी. विल्सन यांना रॉयल स्वीडिशन अकॅडमीने प्रदान केलेले. त्यांच्या संशोधनाचा विषय लिलाव सिध्दांतातील सुधारणांसाठी आणि नवीन लिलाव स्वरूपाच्या शोध असा आहे विक्रेते, ग्राहक, करदाते यांना त्यांच्या सैद्धांतिक शोधाचा प्रगत देशात लाभ होत असताना, भारतात मात्र कृषी कायद्यात आमूलाग्र बदल करून शेतकऱ्यांच्या मालाला हमी भावापेक्षा कमी किमतीत, लिलावाला बंदी असणारे, शेतमालाला हमखास खरेदीदार आणि समाधान कारक भाव देणारी यंत्रणाच (कृषी उत्पन्न बाजार समित्या) नष्ट करणारे कायदे लागू करण्यात आले आहे. शेतकरी आंदोलने, ई-कॉमर्स, कोविड-१९, सरकारची बदलते धोरणे, विद्यापीठाचा बदलता अभ्यासक्रम, नवीन परीक्षा पद्धती इत्यादी आव्हानाला तोंड देण्याचा अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने अध्ययन आणि अध्यापनाचे कार्य सन २०२०-२१ वर्षात करण्याचे प्रयत्न करण्यात आले आहे.

तंत्रज्ञानाचा वापर :

Zoom App, LMS, Google meet, Test Mooz, Google form, you tube channel, Whats App, Text Message etc.

कार्यवृत्तांत :

१. जागतिक लोकसंख्या दिन : (११ जुलै २०२०) :

शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या तात्यासाहेब महाजन कला व वाणिज्य महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. २० जुलै २०२० रोजी जागतिक लोकसंख्या दिन झूम मिटिंग व्दारे घेण्यात आला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक शि.प्र.मं. प्राचार्य डॉ. सुभाष गव्हाणे यांनी केले. तर अध्यक्षस्थानी प्राचार्य, डॉ. अनिल गारोडे हे होते. प्रमुख वक्ते प्रो.डॉ.दिलीप महाजन यांनी मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाला दोन्ही महाविद्यालयातील विद्यार्थी प्राध्यापक उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे संचालन आणि प्रस्तावित प्राध्यापक डॉ. सुनीता कलाखे यांनी केले, तर आभार प्रा. विजय वाकोडे यांनी मानले.

२. राष्ट्रीय वेबिनार (३१ जुलै २०२०) :

अर्थशास्त्र आणि वाणिज्य विभागाच्या वतीने भारतीय अर्थव्यवस्था आणि covid-19 (covid-19 effect on Indian Economy) या विषयावर राष्ट्रीय स्तरावरील वेबिनार चे आयोजन करण्यात आले होते. कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगावच्या व्यवस्थापनशास्त्र विभागाचे प्रा.डॉ.रमेश सरदार हे प्रमुख वक्ते म्हणून उपस्थित होते. तर प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे यांच्या अध्यक्षतेखाली हा राष्ट्रीय वेबिनार संपन्न झाला. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक पुरवठा राजू गवई संचालन प्रा.डॉ.सुनीता कलाखे आभार प्रा.सुरेश गवई यांनी केले. देशभरातून या वेबिनार ला ४२२ अभ्यासक उपस्थित होते.

३. राज्यस्तरीय परिसंवाद (१३ फेब्रुवारी २०२१) :

केंद्रीय अर्थसंकल्पन २०२१ चे अंतरंग या विषयावर राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठातील पदव्युत्तर अर्थशास्त्र विभागाचे, प्रा.डॉ.धीरज कदम यांचे व्याख्यान संपन्न झाले. या व्याख्यानाचे अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. अनिल गारोळे तर चर्चासत्रामध्ये प्रो. वनिता पोच्छी, प्रो. दिलीप महाजन, डॉ. जे.जे.जाधव, प्रा. शालिनी काटोले इत्यादींनी सहभाग नोंदविला. कार्यक्रमाचे संचालन प्रा.डॉ.सुनीता कलाखे तर आभार प्रा. अंकित काळे यांनी मानलेत या कार्यक्रमाला ११२ विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

४. अर्थशास्त्र प्रश्नमंजुषा :

वर्षभरात खालील तीन प्रकारच्या प्रश्नमंजुषा स्पर्धा घेण्यात आल्यात.

४.१ जिल्हा प्रश्नमंजुषा (दि. १ मे २०२०) :

covid-19 आणि आर्थिक स्थिती या विषयावर जिल्हास्तरावर अर्थशास्त्र विषयाची सामान्यज्ञान परीक्षा TextMooz या वेबसाईटचा वापर करून घेण्यात आली. या परीक्षेमध्ये २० प्रश्नांचा समावेश करण्यात आला होता. यामध्ये १२२ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.

४.२ राष्ट्रीय प्रश्नमंजुषा (दि. ३ एप्रिल २०२१) :

राष्ट्रीय स्तरावरील अर्थशास्त्र विषयाच्या सामान्य ज्ञान प्रश्नमंजुषा स्पर्धा गुगल फॉर्म या तंत्रज्ञानाचा वापर करून घेण्यात आली. या स्पर्धेत बारा विद्यापीठातील २९३ विद्यार्थ्यांनी सहभागी झाले होते. सर्व स्पर्धकांना सहभागाचे प्रमाणपत्र देण्यात आले.

४.३ संशोधन पद्धती प्रश्नमंजुषा :

संशोधन पद्धती या विषयावर प्रश्नमंजुषा स्पर्धा घेण्यात आली यामध्ये संशोधन पद्धतीची प्राथमिक माहिती, तंत्र, पद्धती यावर प्रश्न विचारण्यात आले होते.

५ पीएच.डी. कोर्स :

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती व्द्वारा संलग्न अर्थशास्त्र संशोधन केंद्रातर्फे अर्थशास्त्र आणि संशोधन पद्धतीचा अभ्यासक्रम झूम, ऑडिओ, कॉन्फरन्स, प्रत्यक्ष, फोनव्द्वारे अध्यापन करण्यात आले आहे. याव्द्वारे दोन विद्यार्थी सहभाग घेऊन उत्कृष्ट गुण मिळवून पीएचडी कोर्सवर परीक्षा उत्तीर्ण झाले. या संशोधन केंद्रासाठी केंद्र संयोजक म्हणून प्रा.डॉ.इम्तीयाज जुक्कलकर व प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे यांचे मार्गदर्शन लाभले.

उत्तीर्ण संशोधन विद्यार्थ्यांची नावे :

१. श्री. राजू बाळासाहेब बडे
२. ज्ञानोबा दत्ता चव्हाण

६. राज्य राष्ट्रीय स्तरावरील विद्यार्थ्यांची कामगिरी :

राज्य राष्ट्रीय स्तरावर वकृत्व, वाद-विवाद स्पर्धामध्ये विद्यार्थी दरवर्षी सहभागी होत असतात. यावर्षी सुध्दा कोरोनाच्या पार्श्वभूमी असल्यामुळे ऑनलाईन पद्धतीने घेण्यात आलेल्या विविध प्रश्नमंजुषा स्पर्धा, निबंध वाचन स्पर्धा आणि वाद विवाद स्पर्धेमध्ये सुध्दा विद्यार्थ्यांनी मोठ्या प्रमाणात सहभाग नोंदवल्याचे दिसून आले आहे. जवळजवळ २२ स्पर्धामध्ये विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला आहे यापैकी तात्यासाहेब महाजन कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय चिखली व्द्वारा आयोजित राज्यस्तरीय शोध निबंध वाचन स्पर्धेत दत्तात्रेय गाढवे बक्षीस पात्र ठरला आहे.

७. तज्ञ मार्गदर्शक आणि परीक्षक :

शिक्षण प्रसारक मंडळ तात्यासाहेब महाजन कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय चिखली, जि. बुलढाणा तर्फे आयोजित राज्यस्तरीय शोधनिबंध वाचन स्पर्धेत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यासाठी तज्ञ मार्गदर्शक म्हणून आणि सादरीकरणावर परीक्षक म्हणून कार्य केले आहे.

८. प्रकाशित संशोधन पेपर :

१. Nobel Prize Winner Abhijit Vinayak Benerjee and His Research Understanding Development and Poverty Alleviation. B.Aadhar : Peer Reviewed Indexed Research Journal. 2021/3 NCMR 21 Peer Reviewed Book 977-81-951551-4-9 pp 149-153.

2. Impact of COVID 19 lockdown on Agricultural sector in Indian Economy. Vidyawarata : Peer Reviewed International Referred Research Journal. 36 (16) 2020/12. pp.57-60. Harshwardhan Publication Pvt. Ltd. Beed.

३. बदलत्या वातावरणाचा शेतीवरील होणारा परिणाम (Impact of Changing on Agriculture) B. Aadhar : Peer Reviewed Indexed Research Journal. 2021/3 NCMR 21 Peer Reviewed Book 978-81-951551-4-9 p.p. 149-153.

४. कोविड-१९ आणि माल्थसचे भाकित (Covid-19 And Malthus's Prophecy) Vidyawarta : Peer Reviewed International Referred Research Journal. 36 (14) 2020/10.pp-62-66. Harshwardhan Publication Pvt. Ltd. Beed.

५. उरुग्वे : शेतकरी (Rugve : Seeds of Farmer Suicide) Printing Area : Peer Reviewed International Referreed Research Journal 70(13) 2020/10. pp. 162-165. Harshwardhan Publication Beed.

९. युट्युब चॅनेल : Sushil Barad - YouTube या वाहिनीवर युट्युब च्या मदतीने ०९ व्हिडीओ लेक्चर अपलोड केलेल्या आहेत त्याचा विद्यार्थी लाभ घेत आहेत.

राज्यशास्त्र विभाग अहवाल

सन २०२०-२१

डॉ. जे. जे. जाधव
वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखा
विभाग प्रमुख

शैक्षणिक सत्र २०२०-२१ मध्ये राज्यशास्त्र विभागाचे वतीने विविध अभ्यासपुरक व समाजाभिमुख उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. त्यातील प्रमुख उपक्रम पुढीलप्रमाणे :-

१) अभिरूप युवा संसद स्पर्धा : (Mock youth Parliament Competition)

युवक बिरादरी (भारत) या संस्थेच्या वतीने ५ डिसेंबर २० मध्ये १२ जानेवारी २०२१ या कालावधीत अभिरूप युवा संसद व युवा भूषण स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेत राज्यशास्त्र विभागाचे नेतृत्वात २१ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

५ डिसेंबर २०२० रोजी मुर्तीजापुर येथील गाडगे महाराज महाविद्यालयीन युवा संसद स्पर्धात्मक प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

प्रशिक्षणानंतर पातळीवर महाविद्यालयाची टिमची निवड झाली. त्यानंतर ५ जानेवारी २०२१ रोजी अमरावती येथील स्पर्धेत महाविद्यालयाच्या चमुने उत्कृष्ट यश मिळवून पाच हजार रुपयाचे प्रोत्साहन पर बक्षिस प्राप्त केले. यावेळी.... यांची मुंबई येथील स्पर्धेसाठी उत्कृष्ट संसदपट्ट म्हणून निवड झाली. तसेच प्रमाणपत्र प्राप्त झाली.

या स्पर्धेचे नियोजन व प्रशिक्षणात राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.डॉ.जे.जे.जाधव यांचे नेतृत्वात झाले. यासाठी प्रा. स्वप्नील काळे, प्रा.कु.एन.एन.गायकवाड यांनी परिश्रम घेतले.

२) संविधान दिन (Constitution Day) :-

विद्यार्थ्यांमध्ये संविधानिक मुल्यांची रुजवणुक करण्याचे दृष्टीने २६ नोव्हेंबर २०२० रोजी राज्यशास्त्र विभाग, राष्ट्रीय सेवा योजना व एन.सी.सी. यांचे संयुक्त विद्यमाने संविधान दिना आयोजित करण्यात आले होते. या कार्यक्रमात राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.डॉ.जे.जे.जाधव यांनी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. ए.एम.गारोडे हे होते. यावेळी नॅक समन्वयक प्रा.डॉ.पोची, एन.एस.एस. समन्वयक प्रा.व्ही.आर.पडवाल, प्रा. किरण पडघान (एन.सी.सी.) विद्यार्थी व कर्मचारी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन प्रा. पल्लवी नल्ले तर आभारप्रदर्शन प्रा.डॉ.एस.एम.कलाखे यांनी केले.

३) जागतिक मानवी हक्क दिन (World Human Rights Day)

कर्मचारी व विद्यार्थ्यांमध्ये मानवी हक्कांच्या मुल्यांची रुजवणुक होण्याच्या उद्देशाने १० डिसेंबर २०२० रोजी जागतिक मानवी हक्क दिनाचे आयोजन राज्यशास्त्र विभाग, एन.एस.एस., एन.सी.सी. यांचे संयुक्त विद्यमाने करण्यात आले.

यावेळी राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.डॉ.जे.जे.जाधव यांनी मानवी हक्कांचा अर्थ ऐतिहासिक विकास व वर्तमानस्थिती, यासंदर्भाचे सविस्तर मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. गारोडे हे होते. कार्यक्रमाचे संचालन प्रा.डी.आर.उन्हाळे (राज्यशास्त्र विभाग) प्रस्ताविक प्रा.डॉ.व्ही.आर.पडवाल यांनी तर आभारप्रदर्शन प्रा. किरण पडघान यांनी केले. कार्यक्रमास प्रा.डॉ.गणेश माल्टे, प्रा.डॉ.कलाखे, प्रा.डॉ.मुळे, प्रा.डॉ.पोच्छी तसेच महाविद्यालयातील कर्मचारी व विद्यार्थी आभासी पद्धतीने उपस्थित होते.

४) राष्ट्रीय मतदार दिन (National Voters Day)

दिनांक २५ जानेवारी २०२१ रोजी राज्यशास्त्र विभाग, एन.एस.एस. व एन.सी.सी. यांचे संयुक्त विद्यमाने राष्ट्रीय मतदार दिन आयोजित करण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. गारोडे तर, प्रमुख उपस्थितीत प्रा.पोच्छी हे होते. कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक राज्यशास्त्र विभागाचे प्रा.डी.आर.उन्हाळे यांनी तर संचालन व आभारप्रदर्शन अनुक्रमे प्रा.डॉ.एस.एम.कलाखे व प्रा.डॉ.व्ही.आर.पडवाल यांनी केले.

राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ.जे.जे.जाधव यांनी संविधानिक मुल्यांवर मार्गदर्शन केले तसेच कार्यक्रमाचे शेवटी मतदार नोंदणी व मतदान करण्यासंबंधी सार्वजनिक शपथ घेऊन लोकशाहीला मजबुत करण्याचा संकल्प करण्यात आला.

कार्यक्रमात महाविद्यालयातील विद्यार्थी व कर्मचारी उपस्थित होते.

५) राज्यशास्त्र विभाग संशोधन केंद्र : (Research Centre)

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती यांनी मानसशास्त्र शाखेअंतर्गत राज्यशास्त्र विभागास आचार्य पदवी संशोधन केंद्र म्हणून सन २०१९-२० मध्ये मान्यता दिली. त्या अनुषंगाने सत्र २०२०-२१ मध्ये राज्यशास्त्र संशोधन केंद्रात ०५ विद्यार्थ्यांनी आचार्य पदवी अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतला व या परिक्षेचा सहा महिन्यांचा अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करून त्यांनी केंद्राद्वारे आयोजित प्रवेशपूर्व परिक्षही उत्तीर्ण केली.

याशिवाय श्री. उध्दव वायभासे यांनी आचार्य पदवी पीएच.डी. साठी प्रा.जे.जे.जाधव यांचे मार्गदर्शनात नोंदणी केली.

६) एम.ए.राज्यशास्त्र व सेट पास विद्यार्थी :-

महाविद्यालयात सत्र २०१०-११ पासून राज्यशास्त्र विषयात पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांची सुविधा ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणाचे दृष्टीने उपलब्ध आहे.

त्यासाठी प्रतिसाद उत्तम असून सत्र २०२०-२१ मध्ये अनुक्रमे १) विजय समाधान चांदणे २) अक्षय संजय वाकोडे या दोन विद्यार्थ्यांनी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे द्वारे आयोजित (Maharashtra State Eligibility Test MH-SET) सेट परिक्षा उत्तीर्ण केली. त्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम.एम.गारोडे व प्रा.डॉ.जे.जे.जाधव यांनी त्यांचे अभिनंदन केले.

मागील वर्षी २०१९-२० सत्रातही राज्यशास्त्र पदव्युत्तर विभागातील विद्यार्थ्यांनी कु. पुनम प्रकाश काळे यांनी ही पात्रता परिक्षा जून २०१९ रोजी उत्तीर्ण केली होती. तसेच ही विद्यार्थींनी एम.ए. राज्यशास्त्र विषयात विद्यापीठाच्या गुणवत्ता यादीत (University Merit List) आली होती. हे उल्लेखनीय आहे.

७) राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.डॉ. जे.जे.जाधव यांनी कला व वाणिज्य महाविद्यालय भिंसी ता. चिमुर, जि.चंद्रपुर येथील राज्यशास्त्र विभागाचे आयोजित “Experts colloquium on syllabi of political science : current status and expected changes” या विषयावर दि. २८ जून २०२० रोजी तज्ञ व्यक्ती म्हणून आभासी पद्धतीने व्याख्यान दिले.

त्याचप्रमाणे धरमपेठ महाविद्यालय नागपूर द्वारे आयोजित आभासी पद्धतीच्या ऑनलाईन वर्कशॉप मध्ये दि. २६ नोव्हेंबर २०२० रोजी संविधान दिना निमित्त प्रमुख वक्ते म्हणून मार्गदर्शन केले होते.

इतिहास विभाग वार्षिक अहवाल सन् २०२०-२०२१

प्रा. वि. रा. पडवाल
इतिहास विभाग प्रमुख

सन् २०२०-२०२१ या सत्रात इतिहास विभागाच्या वतीने Online Class व Offline Class घेण्यात आले. यामध्ये विद्यार्थ्यांचा चांगला प्रतिसाद होता.

विद्यार्थ्यांनी Assignment सुद्धा Online व Offline पध्दतीने सादर केले.

दि. ०६/०८/२०२० रोजी इतिहास विभागाच्या वतीने हिरोशिमा दिवस साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी प्रा. डि.आर.सावळे सर यांनी PPT व्दारे अमेरिकेने जपानच्या हिरोशिमा शहराच्या विध्वंस कशाप्रकारे केला. याबद्दल विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

दि. ०२/१०/२०२० रोजी बि.ए.भाग १,२ व ३ च्या विद्यार्थ्यांना PPT व्दारे राष्ट्रपिता महात्मा गांधी यांनी केलेल्या स्वातंत्रता आंदोलनाबद्दल प्रा. जे.जे.जाधव व प्रा.वि.रा. पडवाल यांनी विद्यार्थ्यांना माहिती दिली.

दि. ०२/१०/२०२० रोजी बि.ए.भाग १,२ व ३ च्या विद्यार्थ्यांसाठी बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ परीक्षा घेण्यात आली. यामध्ये विद्यार्थी मोठ्या प्रमाणात सहभागी झाले.

दि. ०२/१०/२०२० रोजी महाविद्यालयात शिव जयंती कार्यक्रम घेण्यात आला. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे सर यांनी विद्यार्थ्यांना छत्रपती शिवाजी महाराज यांनी स्वराज्य कसे स्थापन केले व तत्कालिन शत्रुवर विजय मिळविण्यासाठी कोणत्या युद्ध पध्दतीचा उपयोग केला याबद्दल सांगितले व प्रा. वि. रा. पडवाल यांनी शिवाजी महाराजांच्या गनिमी कावा युद्ध पध्दतीबद्दल सांगितले.

अहवाल गृहअर्थशास्त्र विभाग २०२०-२१

प्रा. मिनल जी. डीकर
विभाग प्रमुख

व्यक्तिला स्वतःची शारीरिक, मानसिक ओळख पटवून देवून जीवनविषयक शिक्षण देणारा तसेच अर्थार्जनाकरीता मदत करणारा विषय म्हणजे गृहअर्थशास्त्र होय.

गृहअर्थशास्त्र हे घराशी संबंधित विषयाचा अभ्यास करणारे शास्त्र आहे. थोडक्यात गृहअर्थशास्त्र विषयात कुटुंबातील विविध घटकांशी संबंधित आवश्यक असलेले ज्ञान, आहारशास्त्र, मानवविकास, वस्त्रशास्त्र, कौटुंबिक साधनसंपत्तीचे व्यवस्थापन ह्या शाखांमध्ये उपलब्ध असते. या विषयाच्या अभ्यासामुळे विद्यार्थीनी रोजगार किंवा स्वयंरोजगार करून अर्थार्जन करू शकतात. गृहअर्थशास्त्र ही घर चालविण्याची शिक्षण देणारी पाठशाळा आहे. विद्यार्थीनींना म्हणजे भावी गृहिणींना आपल्या कुटुंबाचे जीवनमान उंचाविण्याकरीता तसेच शारीरिक व मानसिक स्वास्थ वाढवून कुटुंबाचे जीवनमान उंचाविण्याकरीता तसेच शारीरिक व मानसिक स्वास्थ वाढवून कुटुंबाची क्षमता वाढविण्याकरीता मदत करणारे शिक्षण ह्या विषयाद्वारे देण्यात येते. सध्याच्या काळात गृहिणी रोजगारासाठी घराबाहेर पडत आहे, तिला घराबाहेरील व घरातील अशा दोन्ही भुमिका, जबाबदारी पार पाडाव्या लागत आहे. ह्या विषयाच्या शिक्षणामुळे भावी गृहिणी ही भुमिका, जबाबदारी समर्थपणे पार पाडू शकतील. या अनुषंगाने गृहअर्थशास्त्र विभागातर्फे खालील कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

१. ५ जानेवारी २०२० ताणतणाव व मानसिक आरोग्य

गृहअर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने आजच्या या अती धावपळीच्या आयुष्यात विविध कारणांमुळे येणारा ताणतणाव व त्याचा मानसिक आरोग्यावर होणारा परिणाम या विषयावर कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमासाठी प्रमुख वक्त्या म्हणून प्रा.काळणे मॅडम ह्या लाभल्या. त्यांनी विद्यार्थीनींना शारीरिक आरोग्या इतकेच मानसिक आरोग्य उत्तम राखणे किती महत्वाचे आहे. याविषयी मार्गदर्शन केले. प्रा.डॉ.मुळे मॅडम यांनी देखील येणाऱ्या ताणतणावामुळे आपले मानसिक आरोग्य चांगले नसेल तर आपल्या आयुष्यावर कसा परिणाम होतो. याविषयी मार्गदर्शन केले. प्रत्येक कार्याचे, वेळेचे व साधनसंपत्तीचे योग्य नियोजन केल्यास व आरोग्य चांगले ठेवल्याने मानसिक आरोग्य देखील उत्तम कसे राहू शकते याचे महत्त्व गृहअर्थशास्त्र विभागाच्या विभाग प्रमुख प्रा. डिककर मॅडम यांनी प्रास्ताविक करतांना सांगितले. कार्यक्रमाचे संचालन कु. शोभा कदम व आभार प्रदर्शन कु. पुजा जाधव यांनी केले.

२. २१ फेब्रुवारी २०२० रोगांवरील आहारोपचार

गृहअर्थशास्त्र विभागाच्या अभ्यासक्रमाला अनुसरून रोगांवरील आहारोपचार या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमासाठी प्रमुख वक्त्या म्हणून प्रा.डॉ.गेडाम मॅडम तसेच प्रा.मेघे मॅडम यांनी मार्गदर्शन केले. प्रा.डॉ.निकम मॅडम यांनी प्रास्ताविक करतांना आहाराद्वारे रोगांवर उपचार करून आरोग्य कसे उत्तम ठेवता येते याविषयी माहिती दिली. प्रमुख वक्त्या प्रा.डॉ.गेडाम मॅडम यांनी विद्यार्थ्यांनींना पोषक आहाराचे महत्त्व सांगून आहारोपचाराच्या माध्यमातून रोगांपासून संरक्षण, रोगांपासून मुक्तता तसेच चांगले आरोग्य राहण्याकरीता परिस्थितीनुसार आहारविषयक जीवनशैलीमध्ये सुधारणा घडवून आणल्या जावू शकते. याविषयी माहिती दिली. वक्त्या म्हणून लाभलेल्या प्रा.मेघे मॅडम यांनी दैनंदिन जीवनात दिसणारे रोग जसे आम्लपित्त, उच्च रक्तदाब, मधुमेह यावर आहारोपचार करून कसे नियंत्रण मिळविता येते याविषयी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमासाठी आलेल्या वक्त्यांनी विद्यार्थीनींना पोषक आहाराविषयी उत्तम मार्गदर्शन केल्याबद्दल गृहअर्थशास्त्र विभागाच्या विभाग प्रमुख प्रा.डिककर मॅडम यांनी सर्वांचे आभार मानले.

३. १० जून २०२० मास्क निर्मिती कार्यशाळा

कोरोना रोगाचा आरोग्यावर होणारा परिणाम पाहता मास्कचे महत्त्व लक्षात घेऊन गृहअर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने मास्क तयार करणे याविषयी कार्यशाळा घेण्यात आली. कोरोना काळातील संकटात मास्क किती महत्वाचे आहे याची जाण सर्वांनाच आहे. याच अनुषंगाने गृहअर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने प्रा.डिककर मॅडम यांनी विद्यार्थीनींना मास्क कसे शिवायचे याविषयी मार्गदर्शन केले. तसेच विद्यार्थीनींकडून बरेच प्रकारचे मास्क शिवून घेतले. विविध प्रकारचे मास्क शिवून आपण यातून स्वयंरोजगार देखील करू शकतो याविषयी प्रा. डिककर मॅडम यांनी विद्यार्थीनींना मार्गदर्शन केले. विद्यार्थीनींना देखील या कार्यशाळेला उत्फूर्त प्रतिसाद दिला.

वाणिज्य व व्यवस्थापन विभाग अहवाल शैक्षणिक सन २०२०-२१

डॉ. राजू प्र. गवई
वाणिज्य व विभाग प्रमुख

शैक्षणिक सत्र २०२०-२१ मध्ये वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखेच्या वतीने विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. त्यातील प्रमुख पुढीलप्रमाणे.

१) **Online Induction Programme** वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखेच्या बी.कॉम. प्रथम वर्षातील विद्यार्थ्यांसाठी २६ नोव्हेंबर २०२० रोजी **Online Induction Programme** आयोजित करण्यात आला होता. या प्रसंगी वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखा प्रमुख डॉ. राजू गवई यांनी याप्रसंगी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

२) दिनांक ३१ जुलै २०२० रोजी वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखा तसेच अर्थशास्त्र विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने सकाळी ठिक ११.०० वाजता “Covid-19 Effects on Indian Economy” या विषयावर एक दिवसीय चे आयोजन ऑनलाईन पध्दतीने **Zoom App** द्वारे करण्यात आले होते. या ऑनलाईन **National Webinar** मध्ये एकूण १२० प्राध्यापक तसेच विद्यार्थ्यांनी आपला ऑनलाईन सहभाग नोंदविला होता. या **National Webinar** साठी **School of Management Studies, KBC North Maharashtra University, Jalgaon Khandesh** म्हणून **Associate Professor** येथील डॉ. रमेश जे. सरदार हे होते. त्यांनी आपल्या भाषणात अर्थव्यवस्थेवर कोवीड-१९ चा कसा प्रभाव पडला या विषयावर आपले विचार मांडले.

३) महाविद्यालयातील **Ph.D. Research Centre** मधील **Ph.D.** साठी प्रवेशीत एकूण ४ विद्यार्थ्यांनी संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाद्वारे दिनांक ३ मे २०२१ रोजी आयोजित **Ph.D. Course work** परीक्षा दिली. त्यांची नावे खालीलप्रमाणे.

सुमित राजेंद्र गीनोडे
कु. प्रीती प्रेमराज भाला
पुरुषोत्तम प्रभाकर पवार
पांडुरंग प्रभाकर थोरात

वरील प्रवेशीत एकूण ४ विद्यार्थ्यांपैकी ३ विद्यार्थी परीक्षेला बसले व **Ph.D. Course work** परीक्षा उत्तीर्ण झाले.

સમિતી અહવાલ

૨૦૨૦-૨૧

कनिष्ठ महाविद्यालयीन परीक्षा विभाग २०२०-२१

कु. योगिनी सुरडकर
प्रमुख, क.म.विभाग

शैक्षणिक गुणवत्तेचे समान तत्वावर मोजमाप करण्यासाठी परीक्षा हे महत्वाचे साधन आहे. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे च्या सुधारित आराखड्यानुसार शैक्षणिक सत्रात दोन घटक चाचण्या, दोन सत्रांत परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापनाचा समावेश आहे. अंतर्गत मूल्यमापनासाठी तोंडी परीक्षा, प्रकल्प कार्य, प्रात्यक्षिक परीक्षा घेतल्या जातात. पर्यावरण शिक्षण व जलसुरक्षा या विषयाच्या मूल्यमापनासाठी प्रकल्प कार्य व सेमिनार घेऊन गुण दिले जातात. नंतर श्रेणीत रुपांतर केले जाते. आरोग्य व शारीरिक शिक्षण विषयासाठी लेखी परीक्षा व प्रात्यक्षिक कार्य, खेळ घेतले जातात.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये गृहकार्य, स्वाध्याय व एक घटक चाचणी व्दोर मूल्यमापन करण्यात आले. शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० चा बारावी निकाल खाली देत आहे.

१. शाखानिहाय निकाल

अ.क्र.	शाखा	गुणांची टक्केवारी
अ	विज्ञान शाखा	१००%
ब	कला शाखा	९६%
क	वाणिज्य शाखा	१००%
ड	एच.एस.सी. व्होकेशनल	१००%

२. शाखानिहाय सर्वप्रथम आलेले विद्यार्थी

अ.क्र.	शाखा	नाव	गुणांची टक्केवारी
अ	विज्ञान शाखा	श्री. वैभव संजय राऊत	८९.०७%
ब	कला शाखा	कु. चंचल सोहम हेलगे	८८.७६%
क	वाणिज्य शाखा	कु. आकांक्षा महावीर बेदरकर	९४.१५%
ड	एच.एस.सी. व्होकेशनल	कु. माधुरी गवई	६९.२३%

३. विषयनिहा सर्वाधिक गुण संपादक करणारे विद्यार्थी

अ.क्र.	विषय	गुण	विद्यार्थ्याचे नाव
१	इंग्रजी	९०	कु. आकांक्षा महावीर बेदरकर
२	मराठी	८९	कु. आकांक्षा महावीर बेदरकर
		८९	कु. वैष्णवी देविदास शिंगणे
		८९	श्री. गोविंद नारायण सुरडकर
३	राज्यशास्त्र	९६	कु. चंचल सोहम हेलगे

४	इतिहास	९०	कु. आल्फिया परविन फिरोज खान
५	अर्थशास्त्र	९७	कु. आकांक्षा महाविर बेदरकर
		९७	कु. चंचल सोहम हेलगे
६	सहकार	९७	श्री. अनिल रमेश खरे
		९७	कु. निशा प्रल्हाद आसोलकर
		९७	कु. निकीता प्रल्हाद गाडे
७	पुस्तपालन व लेखाकर्म	९८	कु. वैष्णवी देविदास शिंगणे
८	सचिवाची कार्यपद्धती	९८	कु. वैष्णवी देविदास शिंगणे
		९८	कु. निशा प्रल्हाद आसोलकर
		९८	कु. कोमल विलास सुरडकर
९	गणित व संख्याशास्त्र	१००	कु. भाग्यश्री गजानन सौंदरकर
१०	भौतिकशास्त्र	९०	श्री. कुणाल अनिल इंगळे
११	रसायनशास्त्र	९३	कु. आकांक्षा अनिल जायलवाल
		९३	कु. भाग्यश्री गजानन सौंदरकर
१२	जीवशास्त्र	९७	श्री. जीवन प्रकाश जाधव
१३	संगणकशास्त्र	१५७	कु. रिया श्रीश गावंडे
१४	परमाणुशास्त्र	१९१	श्री. वैभव संजय राऊत
१५	मत्स्यविज्ञान	१६८	कु. श्रुती मनोज चोपडा

बोर्ड परीक्षा तसेच स्पर्धा परीक्षांमध्ये अधिकाधिक विद्यार्थी यशस्वी व्हावेत यासाठी सर्व शिक्षक प्रयत्नशिल आहेत.

वार्षिक अहवाल सन २०२०-२०२१

ग्रंथालय विभाग

आजचे युग हे स्पर्धेचे युग आहे. आजच्या ज्ञानरुपी स्पर्धेत विद्यार्थ्यांना सक्षमतेने टिकविण्यासाठी माहिती व ज्ञानाची विविध साधने आणि संसाधने यांचा उपयोग करावा लागतो. १९६७ साली स्थापन झालेल्या श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालयाचे ग्रंथालय आज माहिती तंत्रज्ञानाचा उपयोगाने विकासाकडे वाटचाल करीत आहे. अध्यापन आणि अध्ययन यातील महत्वाचा दुवा ग्रंथालय कार्य करीत असते. महाविद्यालयातील तसेच समाजातील सर्व घटकांसाठी ग्रंथालय हे ज्ञानरुपी भांडार आहे. विविध कला, संस्कृति, भाषा-विज्ञान, तंत्रज्ञान या सारख्या विषयांचे तसेच अभ्यासक्रमातील सर्वकष विषयांचा समावेश असलेली ग्रंथ, संदर्भ ग्रंथ नियतकालीके, ई-संसाधने ग्रंथालयामध्ये उपलब्ध करून देण्यात येतात. ज्यांचा उपयोग हा ज्ञान समृद्धी व संवर्धन व पुनःनिर्मिती यासाठी केला जातो. ग्रंथालयाचे संगणकीकरण पूर्णतः होत आहे या सोबतच बारकोड प्रणालीचा सुध्दा वापर ग्रंथालयामध्ये करण्यात येणार आहे.

सत्र २०२०-२०२१ ग्रंथालयामध्ये एकूण १०५९ सभासद सहभागी झालेले आहेत. ज्यामध्ये ३७८ कनिष्ठ महाविद्यालयाची, ०९ किमान कौशल्यातील ६०० वरिष्ठ महाविद्यालयातील, ४० शिक्षकसंवर्गातील, ३२ शिक्षकेत्तर कर्मचारी, सभासद ग्रंथालयाची आहेत.

दाखल अंक नोंदवही नुसार ग्रंथालयामध्ये एकूण ४१३४७ इतकी ग्रंथसंपदा आहे. ज्यामध्ये १०१०३ कनिष्ठ महाविद्यालयाची १०८१ किमान कौशल्या अभ्यासक्रमाची, १२०१८ वरिष्ठ महाविद्यालयाची ८०९५ विज्ञान शाखेची विद्यापीठ अनुदानातील ९०६५, ४८७ युजीसी संशोधन प्रकल्पाची ४९८ कौशीप ग्रंथ आहेत.

दाखल खारीज नोंदवहीनुसार ११३३७ ग्रंथ अभ्यासक्रमातून बाद करण्यात आले असून सद्यस्थितीत सुव्यवस्थीत असलेली ग्रंथ संपदा ३००१०० इतकी आहे. दरवर्षी ग्रंथालयात ग्रंथाची भर पडतच असते.

ग्रंथसंपदेमध्ये अभ्यासक्रमाची संदर्भ ग्रंथ स्पर्धा परीक्षेची साहित्यीक कौशल्य चरित्र इ. साहित्याचा समावेश आहे. ग्रंथेत्तर साहित्यामध्ये ग्रंथालयामध्ये एकूण ०३ वर्तमानपत्रे दैनंदिन घडामोडीसंदर्भात माहितीसाठी उपलब्ध करून दिली जातात. ग्रंथालयामध्ये एकूण ३२ नियतकालीके व मासिके माहिती व संशोधन सर्वधनासाठी उपलब्ध आहेत.

ग्रंथालयीन सेवा व सुविधा :

ग्रंथालयातर्फे वाचकांना विविध प्रकारच्या सेवा व सुविधा देण्यात येतात. ज्यामध्ये : ग्रंथालय प्रशासन व व्यवस्थानाद्वारे खालील सेवा आणि सुविधा देण्यात येतात.

१) ग्रंथ देवघेव २) ग्रंथ सूची सेवा ३) वृत्तपत्रे कात्रणे ४) इंटरनेट सेवा ५) प्रचलित जागरूकता सेवा ६) सार व निर्देशन सेवा ७) आंतर ग्रंथालय देवघेव ८) प्रलेखन सेवा ९) सल्ला व मार्गदर्शक सेवा १०) शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांना मुक्त प्रवेश पद्धती

ग्रंथालयीन विशेष सेवा :

१) एन-लिस्ट :

ग्रंथालयातर्फे विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्लीच्या आंतर-आंतर विद्यापीठ केंद्र, माहिती व ग्रंथालय अहमदाबादच्या एन-लिस्ट या उपक्रमांतर्गत सद्यस्थितीत ६००० ई-जर्नल्स व ९७००० पेक्षा ई-बुक्स सारखी ई-संसाधने वाचक संशोधक, शिक्षक व अभ्यासक विद्यार्थी यांच्या ज्ञानसमृद्धीकरिता उपलब्ध करून देण्यात येतात.

२) सूचना पेटी :

ग्रंथालयामध्ये ग्रंथालयाच्या विकासाच्या दृष्टीने आवश्यक सूचना विद्यार्थ्यातर्फे मागविण्यात येतात. पेटीतील समर्पक सूचनाना समर्पक प्रतिसाद देण्यात येतो.

३) मोफत इंटरनेट व ई-मेल सेवा :

अद्ययावत ज्ञान व माहिती प्राप्तीची दृष्टीने महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयामार्फत मोफत इंटरनेट व ई-मेल सेवा देण्यात येते.

ग्रंथालयातील अत्याधुनिक सेवेसाठी उपलब्ध उपकरणे तथा साहित्य

१. संगणक २. ओपॅक ३. स्कॅनर ४. कलर टिव्ही समवेत डीश कनेक्शन ५. बारकोड प्रिंटर व स्कॅनर ६. हॅकूम क्लिनर ७. फायर एक्सटींग्वीशरस ८. जॅमर

ग्रंथालयातील आयोजित कार्यक्रम

दि. ९/०८/२०२० रोजी ग्रंथालयशास्त्राचे जनक डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांची जयंती ग्रंथालय विभागामध्ये साजरी करण्यात आली. यावेळी प्रतिमेचे पुजन करुन डॉ. रंगनाथन यांच्या ग्रंथालय शास्त्रातील योगदानाबद्दल प्रकाश टाकण्यात आला. सोबतच वाचाल तर वाचाल या उपक्रमाविषयी महत्व विषद करण्यात आले.

ग्रंथदेव-घेव :

आजतागायत महाविद्यालयीन ग्रंथालयामध्ये विविध विषयाची एकूण ३००१०० इतकी ग्रंथसंपदा आहे. ग्रंथ देवघेव विभागामार्फत, विद्यार्थी, वाचक, शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी व इतर सभासद इ. यांना ग्रंथ वितरण तथा आदानप्रदान करण्यात येते. ग्रंथालयामध्ये महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांचे नेहमीच सहकार्य असते.

ग्रंथपाल

श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय, चिखली

पंढरीनाथ पाटील - शिक्षणमहर्षी भाऊसाहेब देशमुख जयंती उत्सव अहवाल २०२०-२१

प्रा. डॉ. जे.जे. जाधव
समन्वयक-आयोजन समिती

पंढरीनाथ पाटील जयंती-पुण्यतिथी समारोहाच आयोजन :

दरवर्षी प्रमाणेच सन २०२०-२१ मध्येही चिखली येथील शिवपरिवाराचे संस्थापक दलित-मित्र पंढरीनाथ पाटील यांचा २० सप्टेंबर (जयंती दिन) व ०२ ऑक्टोबर (पुण्यतिथी) अनुषंगाने शिवपरिवारात जयंती-पुण्यतिथी समारोह आयोजित केला. परंतु कोविड-१९ च्या प्रभावामुळे या सप्ताहात दरवर्षीप्रमाणे विद्यार्थ्यांना विविध उपक्रमांचे अनुषंगाने सहभागी करून घेता आले नाही.

परंतु महाविद्यालयात त्यांच्या प्रतिमेचे पुजन करून कर्मचाऱ्यांच्या वतीने स्व. पंढरीनाथ पाटील यांना अभिवादन करण्यात आले. त्यानंतर महाविद्यालयाचे परिसरास्थित असलेल्या समाधी स्थळी - शाळा/महाविद्यालयाचे प्राचार्य / मुख्याध्यापक व कर्मचाऱ्यांनी फुलांची सजावट करून पंढरीनाथ पाटील यांच्या समाधीस्थळी पुष्प अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले. आमदार श्वेताताई महाले, कार्यकारणी सदस्य मा. केशवराव मेटकर, तसेच प्राचार्य डॉ. पुरुषोत्तम वाचाळ व अनेक मान्यवर यावेळी संस्थेचे आजिवन सदस्य अॅड. बाबासाहेब भोंडे, पंढरीनाथ पाटील यांचे नातु तथा आजिवन सदस्य सत्यजित ज्योतीराव राऊत, स्नुषा श्रीमती प्रतिभा राऊत, विष्णु पाटील पडधान, मधुकरराव पाटील प्रामुख्याने उपस्थित होते.

स्व. पंढरीनाथ पाटील यांचे जीवन व कार्यावर आमदार श्वेताताई महाले संस्थेचे कार्यकारणी सदस्य मा. केशवराव मेटकर, प्राचार्य डॉ. पुरुषोत्तम वाचाळ, अॅड. बाबासाहेब भोंडे यांनी प्रकाश टाकला तसेच सुत्रसंचालन प्रा.डॉ.जे.जे.जाधव यांनी केले होते.

२ शिक्षणमहर्षी डॉ. पंजाबराव उपाध्य भाऊसाहेब देशमुख जयंती उत्सव :

दरवर्षीप्रमाणेच सन २०-२१ मध्येही २५ ते २७ डिसेंबर २०२० दरम्यान महाविद्यालयात जयंती उत्सवाचे आयोजन करण्यात आले. परंतु कोविड-१९ मुळे या उत्सवास दरवर्षीप्रमाणे विद्यार्थ्यांसह व्यापक स्वरूप देता आले.

तरी मा. सचिव, श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती यांचे निर्देशानुसार दि. २५ डिसेंबर रोजी महाविद्यालयाच्या दर्शनीभागात रोषणाई करून संस्थेच्या ध्वजारोहन करण्यात आले.

दि. २६ डिसेंबर रोजी कर्मचाऱ्यांच्या उपस्थितीत शिक्षणमहर्षी डॉ. पंजाबराव उपाध्य भाऊसाहेब देशमुख यांचे जिवन व कार्यावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी प्रा.डॉ. जे.जे. जाधव, प्रा. डॉ. गणेश माल्टे, प्रा. पी.जी.सवडतकर यांनी आपले विचार मांडले. प्राचार्य डॉ. ए.एम.गारोडे यांनीही कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानावरून मार्गदर्शन केले.

दि. २७ डिसेंबर (जयंती दिन) रोजी भाऊसाहेबांना सकाळी ८.३० वाजता प्राचार्य व सर्व कर्मचाऱ्यांचे वतीने पुष्पहार व पुष्प अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले. यावेळी प्राचार्य डॉ. ए.एम.गारोडे यांनी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे संयोजक प्रा.डॉ. जे.जे.जाधव यांनी सुत्रसंचालन केले यावेळी सर्व कर्मचारी व काही विद्यार्थी आवर्जून उपस्थित होते.

शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभाग वार्षिक अहवाल सन २०२०-२१ (वरिष्ठ व कनिष्ठ महाविद्यालय)

प्रा. एस.जे.कोकोडे
(संचालक,
शारीरिक शिक्षण व क्रीडा)

सन २०२०-२१ या शैक्षणिक सत्रात वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभागामार्फत कोविड-१९ महामारीच्या परिस्थितीत ऑनलाईन पद्धतीने विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध उपक्रम राबविण्यात आलेले होते. जसे - आंतरराष्ट्रीय योग दिन, प्रथम वर्षात प्रवेशित विद्यार्थ्यांकरिता **Induction Programme**, सार्वजनिक जनजागृती कार्यक्रमांचे आयोजन विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी करण्यात आले होते.

१) आंतरराष्ट्रीय योग दिन आयोजन :

दरवर्षी प्रमाणे शैक्षणिक सत्र २०२०-२१ मध्ये जून २०२० हा दिवस आंतरराष्ट्रीय योग दिन म्हणून साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे आयोजन **Online** पद्धतीने घेण्यात आले. ज्यामध्ये आसन, योगाभ्यास, प्राणायाम आणि ध्यान इ. बद्दल माहिती विद्यार्थ्यांना व महाविद्यालयातील सहभागी कर्मचाऱ्यांना देण्यात आले. या **Online** कार्यक्रमात महाविद्यालयातील विद्यार्थी व वृंद मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते.

२) Induction Programme :

महाविद्यालयाच्या शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभागव्दारे शैक्षणिक सत्र २०२०-२१ मध्ये प्रथम वर्षात प्रवेशित विद्यार्थ्यांना विभागाव्दारे संपूर्ण वर्षात चालणाऱ्या, आयोजित करण्यात येणाऱ्या क्रीडा कार्यक्रमाबद्दल माहिती देण्यात आले. विभागाच्या परिचय म्हणून अशा कार्यक्रमाचे विभाग करीत असते. विभागामध्ये असलेल्या क्रीडा सोयी सुविधा, व्यायामशाळा सुविधा, विविध खेळांचे मैदाने आणि महाविद्यालयातर्फे विद्यार्थ्यांसाठी असलेले सुविधांबद्दल माहिती या कार्यक्रमात देण्यात आली.

३) Social Awareness Programme :

कोविड-१९ या सारख्या महामारीमध्ये शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभागाने एक सामाजिक बांदीलकी म्हणून सामाजिक जनजागृती कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. ज्यामध्ये ऑनलाईन पद्धतीने कार्यक्रम घेऊन विविध प्रश्नांच्या माध्यमाने सामाजिक जनजागृती या कार्यक्रमाद्वारे करण्यात आले. या कार्यक्रमात विद्यार्थी, शिक्षक व नागरीक एकूण १७९ सहभागी झाले होते.

श्री शिवाजी विज्ञान व कला महा. कर्मचार्यांची पतसंस्था अहवाल २०२०-२१

श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय, चिखली सेवकांची सहकारी पतसंस्थाची १९७८ मध्ये तत्कालीन प्राचार्य सी. एम. वानखेडे यांच्या विचारातून व महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या सहयोगाने स्थापन करण्यात आली असून सुरुवातीला या पतसंस्थेचे पहिले अध्यक्ष प्राचार्य सौ. म. वानखेडे यांच्या अध्यक्षतेखाली २० एवढे सभासद होते. आजमात्र या पतसंस्थेचे ७५ सभासद आहेत. ही संख्या शिवाजी महाविद्यालयातील कर्मचार्यां पुरतीच मर्यादित असून सभासदांच्या ठेवी स्विकारणे व सभासदांना पगारपत्रक तारणावर अल्पमुदती कर्ज पुरवठा करणे हे कार्य ही पतसंस्था अखंडपणे करीत आहे. या पतसंस्थेद्वारे सुरुवातीला कर्ज मर्यादा २०,०००/- रुपयापर्यंत वाढविण्यात आली असून आज सभासदांच्या कर्जावर १०% दराने व्याज आकारणी केली जाते. या पतसंस्थेचे एक विशेष वैशिष्ट्य म्हणजे ही पतसंस्था सभासदांच्या ठेवीवर १०% व भाग भांडवलावर १३% दराने व्याज किंवा लाभांश देते आणि १०% दरानेच कर्जावर व्याज आकारते. म्हणजेच सभासदांच्या गरजा लक्षात घेऊन सभासदांचे जास्तीत जास्त हित साध्य करण्याचा प्रयत्न ही पतसंस्था करते. सद्या या पतसंस्थेचे विद्यमान अध्यक्ष म्हणून प्रा. आर.पी.गवई सर कार्यरत आहेत तर प्रा. एस. जे. सरप हे या पतसंस्थेचे उपाध्यक्ष आहेत. तसेच श्री. आर. आर. करपे हे सचिव म्हणून काम पाहतात. या पतसंस्थेच्या कार्यकारणीमध्ये प्रा. व्ही. यु. पोच्छी, प्रा. व्ही. आर. पडवाल, प्रा. ए.एस.कदम, प्रा. एस.बी.बोचे, श्री. जे.टी. वारे, श्री. आर.एस.भोंडे, कु. एस.पी.खिल्लारे, श्री. ए.टी.पवार यांची पाच वर्षासाठी निवड झालेली आहे.

सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात पतसंस्थेकडे एकूण भागभांडवल म्हणून ३५१७२५ रु. जमा असून, त्यापैकी सभासद ठेव म्हणून ११४०४५८० रु. जमा आहेत. तसेच ७८७७२६ रु. सभासद ठेव व्याज म्हणून जमा आहेत. सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात पतसंस्थेला द.शे. ७१२८३६.१४ रु. एवढा नफा झाला आहे. ही पतसंस्था पूर्णपणे सभासदांचे हित व कल्याण लक्षात घेऊन अखंडपणे कार्यरत असून भविष्यातही या पतसंस्थेच्या सभासदांचे जास्तीत जास्त हित व कल्याण लक्षात घेऊन कार्य करण्याच्या मानस आहे.

धन्यवाद

य.च.म.मुक्त विद्यापीठ अभ्यासकेंद्र-अहवाल

प्रा. डी.एम. कानडजे
(केंद्र संयोजक)

भारतात इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ हे असे मुक्तविद्यापीठ आहे की जे दूरस्थ व मुक्त शिक्षणक्रम राबवत आले आहे. या विद्यापीठात सध्या इंग्रजी व हिंदी या दोनच माध्यमातून शिक्षण घेण्याची सोय आहे. शिवाय या विद्यापीठाची अभ्यासकेंद्रे महाराष्ट्रात तुरळक आहेत. भाषेचा अडसर व फार दूर अंतर असल्यामुळे तेथे जाऊन शिक्षण घेणे अवघड व दुरापास्त आहे.

ज्या व्यक्ती काही अडचणीमुळे शिक्षण प्रवाहात येऊ शकल्या नाहीत, अनेक मुलींचे बारावी झाल्यानंतर विवाह होतात. त्यामुळे त्यांची शिकण्याची इच्छा असूनही शिकता येत नाही, बरेच युवक आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातले असल्यामुळे नियमित शिक्षण सोडून मोलमजुरी करून कुटुंबाला आर्थिक हातभार लावतात. शिवाय जे युवक अर्धवट शिक्षण सोडून शासकीय, निमशासकीय अथवा कंपनीमध्ये नोकरी करतात. अशा अनेक व्यक्तींची शिकण्याची इच्छा यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने पूर्ण केली आहे. यशवंतराव चव्हाण यांनी मात्र महाराष्ट्राची मातृभाषा मराठी असल्यामुळे शिक्षणाचे माध्यम मराठी असावे असा विचार मांडला आणि त्याची अंमलबजावणी देखील केली.

ज्ञानगंगा घरोघरी आणि 'बहुजन हिताय बहुजन सुखाय' या दोन ध्येयांने प्रेरित होऊन यशवंतराव चव्हाण यांनी नाशिक येथे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची स्थापना एक जुलै १९८९ रोजी केली. मातृभाषा हीच ज्ञानभाषा असावी, परीक्षेचे माध्यम देखील मराठी असावे आणि ते सहज आणि जवळ उपलब्ध करून द्यावे, हा विचार यशवंतराव चव्हाण यांनी मांडला. त्यानुसार अनेक शहरी व ग्रामीण महाविद्यालयात मुक्त विद्यापीठाची अभ्यासकेंद्रे स्थापन करण्यात आली.

किमान सातवी उत्तीर्ण असलेले, दहावीत किंवा बारावीत गणित वा इंग्रजी येत नाही म्हणून वारंवार नापास झालेले तथा कायमचे शिक्षण सोडून घरी बसलेले विद्यार्थी पदवी शिक्षण घ्यावयाची इच्छा असूनही पारंपारिक पद्धतीने शिक्षण घेऊ शकत नव्हते. अशांसाठी या विद्यापीठाने पूर्वतयारी शिक्षणक्रम तयार केला. शासनाची व विश्वविद्यालयाची अधिकृत मान्यता घेतली आणि ही पूर्वतयारी शिक्षणक्रम राबवून उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना पदवी शिक्षणक्रमाच्या प्रथमवर्षाला सरळ प्रवेश घेता येतो. या तरतुदीमुळे अनेक विद्यार्थी/विद्यार्थिनी सर्टिफिकेट कोर्स, डिप्लोमा कोर्से, पदवी व पदव्युत्तर होऊन आज रोजी स्वतःचा छोटामोठा व्यवसाय करून उदरनिर्वाह करीत आहे. बरेच विद्यार्थी स्पर्धा परिक्षा देऊन राजपत्रित अधिकारी होऊन नोकरीवर लागलेले आहेत. ही सर्व मुक्त विद्यापीठाची देणगी आहे, असे ते समजतात.

विशेष बाब म्हणजे या विद्यापीठाचे अध्ययन साहित्य म्हणजेच पुस्तके ही दर्जेदार असून ती विद्यार्थ्यांचे जीवन समृद्ध करण्यासाठी व विद्यार्थ्यांवर संस्कार करण्यासाठी परिपूर्ण आहे. शिवाय ही पुस्तके एम.पी.एस.सी. व यू.पी.एस.सी. या स्पर्धा परीक्षेसाठी अतिउत्तम असून ती संग्रही ठेवण्यासारखे आहे. पारंपारिक विद्यापीठातील आजची शिक्षण पद्धती परीक्षकेंद्री आहे तर मुक्त विद्यापीठ हे ज्ञान संपादनावर जास्त भर देते. विद्यार्थ्यांनी जास्तीत जास्त वाचन करावे आणि परीक्षेत कमीत कमी लिहावे हा विद्यापीठाचा मूळ उद्देश आहे.

आज सर्वात अधिक निकड जर कशाची असेल तर ती देशातील प्रत्येक व्यक्तीच्या वृत्तीत बदल घडवून आणण्यासंबंधीची आहे. जोपर्यंत आपण व्यक्तींच्या दृष्टीकोनात व प्रवृत्तीत क्रांतिकारक बदल घडवून आणीत नाही तोपर्यंत आपला देश, आपले राज्य जुन्या चाकोरीच्या बाहेर पडणार नाही. हे महान कार्य फक्त शिक्षणच करू शकते. एवढी ताकत शिक्षणात आहे. वाचनात आहे आणि म्हणून संपूर्ण राज्य साक्षर झाले पाहिजे. नव्हे देश साक्षर झाला पाहिजे. शंकर टक्के व्यक्ती साक्षर करण्याचे काम केवळ पारंपारिक शाळा-महाविद्यालयाचे पूर्ण करू शकत नाही, तर या कामी यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ नाशिकने ज्ञानगंगा घरोघरी पोहचून शिक्षण

देण्याचे मोलाचे काम केले आहे हे कदापीही विसरुन चालणार नाही. राज्य साक्षर करण्यात मुक्त विद्यापीठाने खारीचा वाटा उचलला आहे असे म्हटले तर वावगे ठरू नये असे मला वाटते.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ नाशिकचे शहरी ते ग्रामीण स्तरापर्यंत अनेक अभ्यास केंद्रांचे जाळे पसरवलेले आहे. जे विद्यार्थी वंचित, दुर्लक्षित आणि शिक्षण प्रवाहाच्या बाहेर आहेत अशांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणण्याचे कार्य या विद्यापीठाने केले आहे. हे फार मोठे आव्हान विद्यापीठाने स्वीकारले आहे.

श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय चिखली या महाविद्यालयात दिनांक २३ जुलै २०१२ रोजी यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या अभ्यासकेंद्राची रीतसर स्थापना झाली. आज रोजी नऊ वर्षे अभ्यासकेंद्रास झाली असून सध्या येथे पूर्वतयारी, बी.ए., एम.ए. (इंग्रजी) हे शिक्षणक्रम राबविले जात आहे. आज रोजी या अभ्यासकेंद्रावर एकूण ७४४ विद्यार्थी दूरस्थ पध्दतीने शिक्षण घेत आहे. या ठिकाणी केंद्रप्रमुख म्हणून डॉ. ए.एम.गारोडे, केंद्रसंयोजक म्हणून प्रा.डी.एम.कानडजे, केंद्र सहायक श्री. व्ही.व्ही.शेळके आणि शिपाई म्हणून श्री. बबन पवार यांनी शैक्षणिक सन २०२०-२०२१ प्रशासकीय कर्मचारी म्हणून काम पाहिले आहे.

तसेच पुढील शैक्षणिक सत्रामध्ये एम.एस्सी. (Maths), एम.एस्सी. (Environmental Science), आणि मराठी, हिंदी, अर्थशास्त्र या विषयामध्ये एम.ए. हे पदव्युत्तर (एम.ए.) हे शिक्षणक्रम चालू करण्याचा नवनियुक्त प्राचार्य डॉ. ओ.एस.देशमुख यांचा मानस आहे.

अहवाल २०२०-२०२१ महिला विकास कक्ष

प्रा.डॉ.अनुराधा मुळे
(समन्वयक)

दि. १२/०१/२०१३ गुरुवार रोजी श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय महिला विकास कक्ष सदर स्थापन झाले. महिला विकास कक्ष महिलांना अधिकाधिक आत्मनिर्भर, जागरूक, स्वावलंबी व सक्षम बनविण्यासाठी तसेच विद्यार्थीनींमध्ये सामाजिक बांधिलकी व उत्तर दायीत्वाची भावना अधिक बळकट करण्यासाठी प्रयत्नशील आहे.

अनंत काळापासून, विकासापासून वंचित राहिलेल्या महिलांना समानतेची वागणूक मिळावी याकरीता विविध योजना व कायद्याची अंमलबजावणी करण्यात येते. त्यांना सक्षम बनविण्यासाठी विद्यार्थ्यांमध्ये जाणीव जागृती निर्माण व्हावी म्हणून दि. ०४ जानेवारी २०२१ रोजी क्रांती ज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंती निमित्त महिला विकास कक्षा अंतर्गत महिला सक्षमीकरणात ऐतिहासिक स्त्रियांचे योगदान या विषयावर आभासी पध्दतीने विद्यापीठ स्तरीय कार्यशाळा घेण्यात आली.

कार्यशाळेच्या अध्यक्ष स्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे तर प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. मंदा नांदुरकर उपस्थित होत्या. त्यांनी महिला सक्षमीकरणात ऐतिहासिक स्त्रियांचे योगदान या विषयावर मार्गदर्शन केले. सावित्रीबाईंच्या जीवन कार्यावर प्रकाश टाकला. त्यांचे विविध पैलू उलगडून दाखविले.

प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे यांनी अध्यक्षीय भाषणात सावित्रीबाई व बहिणाबाईंच्या विचारप्रणालीवर उदाहरणे देऊन मार्गदर्शन केले. प्रा. शालीनी काटोले यांनी प्रास्ताविकामधून कार्यशाळेचा उद्देश सांगून कोविड संसर्गामुळे कार्यशाळा आभासी पध्दतीने घेण्यात आल्याचे सांगितले. प्रमुख वक्त्या प्रा.डॉ. मंदा नांदुरकर यांचा परिचय आय. क्यू. ए.सी. समन्वयक प्रा. डॉ. वनिता पोच्छी यांनी करून दिला. सुत्रसंचालन प्रा.डॉ. अनुराधा मुळे यांनी केले. तर आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. मीना निकम यांनी केले. कार्यशाळेला तंत्रसहाय्यक म्हणून डॉ. प्रफुल्ल पडघान, प्रा. दिलीप गावंडे, प्रा. मुकुंद कोलते यांनी सहकार्य केले. यावेळी पर्यवेक्षिका प्रा. योगिनी सुरडकर, प्रा. डॉ. सुनिता कलाखे, प्रा. डॉ.सोनाली गायकवाड सर्व प्राध्यापक वृंद आणि विद्यार्थ्यांची उपस्थिती होती.

महिला तक्रार निवारण समिती अहवाल २०२०

प्रा. शालिनी काटोले
समन्वयक महिला तक्रार
निवारण समिती

आजकालचे युग हे जाहिरातीचे युग आहे. या जाहिरातीमध्ये सत्यता कमी व फसवेगिरीच जास्त प्रमाणात आढळून येते. तसेच जाहिरातीचे माध्यम हे टी.व्ही., वर्तमानपत्रे व मासिक, पुस्तके ही सर्व जाहिराती देतांना सत्यता पडताळून पाहात नसल्याचे आढळून येते. जाहिराती वर किती प्रमाणात पैसा खर्च केला जातो यावर शासनाचे नियंत्रण असल्याचे आढळून येत नाही. तसेच हा जाहिरातीवरील खर्च हा ग्राहकांच्याच माध्यमातून कमावला जातो. परंतु या सर्व प्रकाराला तरुण पीढी अनभिज्ञ असते. ती केवळ त्यांना माध्यमाच्या स्वरूपातून दिसत असलेल्याच परिस्थितीला खरे मानतात. त्यामुळे तरुण पिढी ही त्वचेचे विकार व मानसिक विकार यांना बळी पडतात व त्यांच्या इच्छा अपेक्षा पूर्ण होवू न शकल्यामुळे ते (Depression) मानसिक नैराश्या मध्ये व मानसिक औदासीन्यतेमध्ये गेल्याचे आढळून येते.

या सर्व प्रकाराला आळा घालण्याच्या उद्देशाने विद्यार्थी, विद्यार्थिनींना समाजाचे, परिस्थितीचे व कायद्याचे ज्ञान मिळावे ह्या उद्देशानेच महिला तक्रार निवारण समितीची स्थापना आपल्या महाविद्यालयामध्ये सन २०११ मध्येच करण्यात आली.

या समिती मध्ये मा. महादेवरावजी भुईभार, उपाध्यक्ष श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती यांची समिती सदस्य म्हणून तसेच महिला प्राध्यापिका डॉ. एम.टी.निकम, पुरुष प्राध्यापक डॉ. जे.जे.जाधव, महिला कर्मचारी कु. एस. पी. खिल्लारे, पुरुष कर्मचारी श्री. के.डी. पठाण तसेच महिला वकील जयश्री कुटे व महिला समाजकर्त्या डॉ. कुसुमताई देशमुख व विद्यार्थी व विद्यार्थिनी प्रतिनिधी यांची समिती सदस्य म्हणून नियुक्ती केलेली आहे.

या समितीमार्फत महाविद्यालयाच्या परिसरात काही घटकांपासून त्रास होऊ नये म्हणून महाविद्यालयाच्या प्रांगणामध्ये वैज्ञानिक इशारा देणारा फलक लावलेला आहे. तसेच विद्यार्थीनींना वा विद्यार्थ्यांना कुठलाही त्रास झाल्यास त्वरीत संपर्क साधता यावा म्हणून प्राचार्य डॉ. एन. बी. भुसारी व महिला तक्रार निवारण समिती अध्यक्षा प्रा. शालिनी काटोले यांचे फोन नंबर दिलेले आहेत. या समिती मार्फत केवळ विद्यार्थीनींनाच नव्हे तर विद्यार्थ्यांचीही तक्रार दाखल करून घेतल्या जाते त्याचे निवारण करण्यात येते. आणि म्हणूनच....

आज दि. ४ जानेवारी २०२१ सोमवार रोजी क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती निमित्त आभासी पद्धतीने विद्यापीठ स्तरीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यशाळेचे अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा.डॉ.अनिल गारोडे सर यांनी भुषविले व प्रमुख वक्ते प्रोफेसर डॉ. मंदा नांदुरकर, मातोश्री विमलाबाई महाविद्यालय, अमरावती यांनी सखोल माहिती Online (ZoomApp) वर दिली.

या कार्यशाळेच्या प्रमुख व्यक्त्या प्रो.डॉ. नंदा नांदुरकर यांनी महिला सक्षमीकरणात ऐतिहासिक स्त्रियांचे योगदान या विषयावर मार्गदर्शन केले. तसेच क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जीवनकार्यावर प्रकाश टाकून त्यांनी शैक्षणिक क्षेत्रात केलेले महत्वाचे कार्य व त्यांची उदाहरणे देऊन विविध पैलू उलगडून दाखविले.

प्राचार्य मा.डॉ. अनिल गारोडे यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात क्रांतीज्योती सावित्रीबाई व बहिणाबाई यांच्या विचार प्रणालीवर उदाहरणे देऊन विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

प्राध्यापिका शालिनी काटोले यांनी आपल्या प्रास्ताविक भाषणामध्ये कार्यशाळेचा उद्देश सांगून कोवीड च्या संसर्गामुळे ही कार्यशाळा ऑनलाईन पद्धतीने घेण्यात आली असे सांगितले.

तसेच विद्यार्थी व विद्यार्थीनींच्या महाविद्यालयीन जीवनामध्ये विद्यार्थी वा विद्यार्थीनींकडून आयुष्य बरबाद होईल अशा चुका घडू नये हा उद्देश ठेवून....

आज दि. ९ जानेवारी २०२१ शुक्रवार रोजी एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. हि कार्यशाळा महिला संरक्षण व कायदे विषयावर आयोजित करण्यात आली. या कार्यशाळेचे उद्घाटन डॉ. वनिता पोच्छी IQAC समन्वयक यांनी केले.

या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा.डॉ. गारोडे सर यांनी भुषविले व प्रमुख वक्ते म्हणून अॅड. जयश्री कुटे यांनी सखोल माहिती **Online (ZoomApp)** वर दिली.

या कार्यशाळेच्या वक्त्या अॅड. जयश्री कुटे यांनी विद्यार्थी व विद्यार्थीनींना महिला संरक्षण व कायदे या विषयी बोलतांना वास्तविक परिस्थितीमध्ये मुलांनी व मुलींनी सुध्दा फेसबुक, गुगल अॅप, डाटा चॅटींग यावरील टाकलेल्या माहितीचा कसा दुरुपयोग होऊ शकतो याबाबत उदाहरणे देऊन सविस्तर मार्गदर्शन केले. तसेच विशेषतः महिला व मुलींनी मॉल, मोठी दुकाने येथे चॅजिंग रुममध्ये प्रवेश करतांना घ्यावयाची काळजी या विषयी माहिती दिली.

महाविद्यालयातील विद्यार्थी व विद्यार्थीनीं करीता कायदे विषयक सुरक्षा विषयक सुविधांचा उपयोग करावा असे प्रा. शालिनी काटोले समन्वयक, महिला तक्रार निवारण समिती यांनी आपल्या प्रास्ताविक भाषणातून सांगितले.

ही कार्यशाळा आभासी पद्धतीने घेण्यात आली. या कार्यशाळेला विद्यार्थी व विद्यार्थीनी यांची उपस्थिती १०० शंभर चे वर होती. परंतु गुगल मॅप वर केवळ शंकर चीच मर्यादा असल्याकारणाने इतर विद्यार्थी सहभागी होऊ शकले नाही.

Ph.D. Cell, Annual Report - 2020-21

Dr. Jukkalkar S. I.
Coordinator

In our college Nine Departments are providing research facility to the scholars who aspires to do research and acquire Ph.D. degree. The names of the Research Centres/Departments and supervisors are as follows.

Sr. No.	Faculty	Research Centre/ Department	Supervisor
1.	Science & Technology	Microbiology Botany Zoology	Dr. A. M. Garode Dr. V. U. Pochhi 1. Dr. M. T. Nikam 2. Dr. V. M. Hemke
2.	Humanities	Marathi English Political Science History Economics	Dr. G. G. Malte Dr. S. I. Jukkalkar Dr. J. J. Jadhao Dr. V. R. Padwal Dr. S. M. Kalakhe
3.	Commerce & Management	Commerce	Dr. R. P. Gawai

In the year 2020 Twenty Two students took admission to Ph.D. Work and Twenty one students passed the Course Work Examination successfully. The names of the students are given below.

Sr. No.	Faculty	Name of the Scholar
1.	Science And Technology	1. Diksha Dagduba Salve 2. Dilip Laxman Gawande 3. Govind Gulabrao Dhage 4. Mukund Dnyandeo Kolte 5. Ravindra Natthu Ganbas 6. Roshna Krantising Hushare 7. Sandip Ramesh Rao Nagmote 8. Deepmala Arjun Gaikwad 9. Kishor Bhaskar Theng

2. Faculty of Humanities

10. Bhagwat Bhaskarrao Patil
11. Dnyanoba Dattu Chavan
12. Ganesh Sidoba Solanki
13. Ganesh Vishwanath Bochara
14. Narhari Sayaji Raut
15. Punam Prakash Kale
16. Raju Bhausaheb Bade
17. Sanjay Gangadhar Jadhao
18. Shilpa Samadhan Suradkar

3. Commerce & Management

19. Preeti Premraj Bhala
20. Purushottam Prabhakar Pawar
21. Sumit Rajendra Ginode

The research proposals (synopsis) for Ph. D. of the scholar who were M. Phil. Degree holder were submitted to the university Ph.D. cell were accepted by Research and Recognition Committee in this academic year. The details are as follows.

Sr. No.	Name of the Scholar	Name of the Supervisor	Subject / Faculty	Topic
1.	Shri Shailendra Padole	Dr. Vanita Pochhi	Botany/Science & Technology	Phytosociological And Physicochemical Study of Amba Barawa Forest in Buldana District
2.	Ku. Smita S. Mandekar (Nagpurkar)	Dr. Ganesh G. Malte	Marathi/Humanities	Sant Tukaramachya Abang Gathetil Samajik, Adhyatmik V Paryavaran Vishyak Mulyancha Chikitsak Abhyas
3.	Shri Sandip B. Unhale			Vidarbhatil Sahitya Akadami Puraskarpapt Sahityakruticha Chikitsak Abhyas
4.	Shri Uddhav Waybhave	Dr. Jagdeo Jadhao	Political Science/Humanities	Samajsudharak Anna Hazare Yanchya Samagik Chalvali V Andolancha Mahashtrache Rajkaran V Dhoran Nirmitivaril Prabhav – Ek Vishlanatmak Amhyas 2000 te 2015)
5.	Shri Ramdas Waybhave	Dr. Jukkalkar Syed Imtiaz	English/Humanities	A Feminist Vision For Social Upliftment As Portrayed In The Select Novels Of Sudha Murty
6.	Umair Mohammad Khan			Impact Of Power Politics On Human Relations In The Select Novels Of Kamila Shamsie

Report of National Level Workshop on “Cryptocurrency” Organized by Department of Computer Science

Dr. A. B. Kadam
Convener

The Department of Computer Science, has been conducted a **National Level Workshop on “Cryptocurrency”**, on **26th March 2021**.

Registration Link: - <https://forms.gle/1AeabgmErzThvwXq7>

YouTube Link: - https://youtu.be/CJFI_Rqb3aA

Introduction : Cryptocurrency is a blockchain based platforms which is completely decentralised. As a financial based blockchain, is not governed by any central bank or monetary authority. It is rather maintained by a peer-to-peer community computer network made up of users’ machines or “nodes”.

Cryptocurrencies hold the promise of making it easier to transfer funds directly between two parties, without the need for a trusted third party like a bank or credit card company used to buy goods and services, but uses an online ledger with strong cryptography to secure online transactions. Bitcoin is both a currency and a technology. At its core, Bitcoin is peer to peer electronic money with one express objective. The objective is to replace the intermediation and trust vested on centralised financial institutions.

Cryptocurrency is important for fast transaction, digital, secure and worldwide, which in essence allow the maintenance of records without risk of data being pirated. Fraud is, actually, minimized. Also, as an aside, digital currency such as Bitcoin should not result in inflation. The total number of bitcoins which can ever be mined is limited to approximately 21 million, so there is no way the total amount of cash in the system can be increased by any central bank

Crypto, or digital, or virtual currencies have created a paradigm shift in the way we look at money. The way we look at potentially buying it. The way we look at potentially spending it. Just be careful buying it.

Objective:

It has been organised to make awareness in the area of Cryptocurrency. This workshop will be beneficial for further research interests in cryptography and cryptocurrencies for researchers in this area. We expect to explore novel concepts and ideas in the field of Cryptocurrency.

The participant's response is as follows:

No. of Participants	Maharashtra	Andhra	Karnataka	Kerala	Tamil	MP	UP
198	182	1	5	1	1	7	1

For this workshop Prof. Citra G. Desai and Professor and HOD National Defense Academy, Khadkwasla, Pune were the resource person. Dr. A. M. Garode, Principal and Patron for National Level Workshop on Cryptocurrency who always inspire and support us for such types of academic events. Dr. V.U. Pocchi, IQAC Coordinator, motivate to organized the National Level Workshop on Cryptocurrency. Dr. A. B.Kadam, Convener of the National Level Workshop on Cryptocurrency. Dr. M.E. Jadhav, Coordinator and Dr.Sonali Gaikwad has been Organizing Secretary for the National Level Workshop on Cryptocurrency. Departmental members of Mr. R. P. Bhatkar and Mr. S. A. Chavan who helped for the successful conduction of workshop.

Feedback for National Level Workshop on Cryptocurrency

The feedback of the participants for National Level Workshop on Cryptocurrency was analysed and it is found that the participants had very nice experience. They understood how cryptocurrency works in the international market. It was perfectly well prepared, nicely organized. The workshop was very informative and fruitful.

Report of National Level Workshop on “Cyber Security”

Organized by Department of Computer Science

Dr. A. B. Kadam
Convener

The Department of Computer Science, organised a webinar on “Cyber Security”, on 09 July, 2020 at 11:00 AM- 01:00 PM.

Registration Link for the webinar:- <https://forms.gle/6eb4m2h1daaqkJo18>

Introduction:

In today’s world, Internet has touched every aspect of life. With the growing use of the internet by people, protecting important information has become a necessity. A computer that is not having appropriate security controls can be infected with malicious logic and thus any type of information can be accessed in moments. Number of infected Web Pages and malicious websites can be seen every day that infects the computer and allow hackers to gain illegal access to other computer systems.

Cyber security is very important because of some security threats and cyber-attacks. For data protection, many companies develop software. This software protects the data. Cyber security is important because not only it helps to secure information but also our system from virus attack.

Social networking sites have become the most popular medium for sharing information and connecting with other people. But these sites have created varied opportunities for cyber crimes, compromised personal identities and information leakage. Therefore, it is important for individuals to understand how to protect against cyber threats, and must also comprehend the difference between virtual and real world. One should learn how to protect computers and personal information, from being hacked and should engage in appropriate online behavior in order to eliminate changes of cyber threats and thereby creating a safer online environment.

Cyber security is of paramount importance for government organizations also and is a vital asset to the nation. The increasing use of the internet and social media has made cyber security even more important than it was before. Growing cyber threats such as data theft, phishing scams and other cyber vulnerabilities demand that users should remain vigilant about protecting data. It is essential to understand the varied type of risks and vulnerabilities that exists in the Internet world. For every

user, it is important to think before connecting to someone using online medium. Users should also think prior to sharing any information with other users through the internet.

Objective:

1. To evaluate the security and identify vulnerabilities in systems, networks or system infrastructure. It includes finding and attempting to exploit any vulnerability to determine whether unauthorized access or other malicious activities are possible.
2. To aware students/society with basic knowledge of cybersecurity.

The participant's response is as follows:

No. of Participants	Maharashtra	Andhra Pradesh	Karnataka	Kerala	Puducherry	Tamil Nadu	MP	Uttarakhand
247	230	2	2	1	1	9	1	1

For the webinar the resource person was Dr. Arjun V. Mane, from Government Institute of Forensic Science, Nagpur.

Dr. A. M. Garode, Principal and Patron for Cyber Security webinar who always inspire and support us for such types of academic events.

Dr. V.U. Pocchi, IQAC Coordinator, motivate to organized the Cyber Security webinar. Dr. A. B. Kadam, Convener of the Cyber Security webinar. Dr. M.E. Jadhav, Coordinator and Dr. Sonali Gaikwad has been Technical Secretary for the Cyber Security webinar. Departmental members of Mr. R. P. Bhatkar and Mr. S. A. Chavan who helped for the successful conduction of webinar.

Feedback for Cyber Security Webinar

The feedback for Cyber Security webinar from the participants view was all over very good and very much informative Cyber Security webinar. The Webinar was perfectly well prepared. Nicely organized webinar important needful information & best organization. Very fruitful, significant and informative session.

राष्ट्रीय सेवा योजना नियमित अहवाल सन २०२०-२१

प्रा. वि. रा. पडवाल
कार्यक्रम अधिकारी

दि. २५ मे २०२० रोजी सत्र २०१९-२० या सत्रातील राष्ट्रीय सेवा योजना नियमित अहवाल व रिपोर्ट संगबाअवि, अमरावती राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग, अमरावती येथे सादर करण्यासाठी डॉ. व्ही. आर. पडवाल गेले होते.

दि. २६ जून २०२० रोजी सत्र २०१८-१९ या सत्रात रासेयो मध्ये २४० तास पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाणपत्र सादर करण्यासाठी रासेयो विभाग, अमरावती येथे डॉ. व्ही.आर. पडवाल गेले होते.

दि. १ जुलै २०२० रोजी महाविद्यालय परिसरात वृक्षारोपन कार्यक्रमातर्गत २०० वृक्षांची लागवड करण्यात आली.

दि. १५ जुलै २०२० रोजी महाविद्यालय परिसरात वृक्षारोपन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी सप्तपर्णी व नारळ या वृक्षांची लागवड करण्यात आली होती.

दि. १ ऑगस्ट २०२० रोजी कोरोना मुक्त अभियानातर्गत महाविद्यालयाच्या दर्शनी भागावर कोरोना जनजागृती संबंधी डिजिटल प्लेक्स लावण्यात आले होते.

दि. १५ ऑगस्ट २०२० रोजी रासेयो स्वयंसेवक व उपस्थित महाविद्यालयातील कर्मचारी यांनी परिसरातील गाजर गवत निर्मूलन मोहिम राबवून स्वच्छतेचा संदेश दिला.

दि. २० ऑगस्ट २०२० रोजी राष्ट्रीय सद्भावना दिवसातर्गत रासेयो स्वयंसेवकांना डॉ. जे.जे. जाधव यांनी सद्भावना दिना बदलची माहिती ऑनलाईन लिंक व्दारे दिली. सदर कार्यक्रमाला विद्यार्थ्यांचा मोठा प्रतिसाद होता.

दि. ५ सप्टेंबर २०२० रोजी शिक्षक दिना निमित्त उपस्थित विद्यार्थ्यांना मा. प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे व प्रा.डॉ. गणेश मालटे यांनी मार्गदर्शन करून शिक्षकांची भुमिका स्पष्ट केली. सदर कार्यक्रमाचा शेवट रासेयो प्रार्थनेने करण्यात आला.

दि. ८ सप्टेंबर २०२० रोजी साक्षरता दिना च्या निमित्ताने स्वच्छ भारत व स्वस्थ भारत व स्वस्थ भारत या विषयावर निबंध स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. सदर स्पर्धेला रासेयो स्वयंसेवकांनी मोठ्या संख्येने प्रतिसाद दिला.

दि. २४ सप्टेंबर २०२० रोजी रासेयो स्थापना दिना निमित्त ग्रामीण रुग्णालयातील रुग्णांना फळवाटप कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते.

दि. २ ऑक्टोबर २०२० राष्ट्रपिता महात्मा गांधी जयंती निमित्त राष्ट्रीय सेवा योजना व समाज या विषयावर कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये मा.प्राचार्य डॉ. अनिल गारोडे, डॉ. गणेश मालटे व डॉ. जे. जे. जाधव यांनी रासेयोच्या माध्यमातून विद्यार्थी समाजसेवेकडे कसा वळतो त्याबद्दल मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाचा शेवट रासेयो प्रार्थनेने करण्यात आला.

दि. १ डिसेंबर २०२० रोजी एड्स जनजागृती करीता महाविद्यालयाच्या दर्शनी भागावर एड्स आणि त्याचे परिणाम कसे होतात यासंबंधी प्लेक्स लावण्यात आले होते.

दि. २० डिसेंबर २०२० रोजी संत गाडगेबाबा जयंती निमित्त महाविद्यालयात स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले होते.

दि. २० डिसेंबर २०२० रोजी स्वच्छ भारत स्वस्थ भारत अभियान पुरस्कारातर्गत विद्यापीठाच्या वतीने बुलडाणा जिल्ह्यातून आपल्या महाविद्यालयास दुसऱ्या क्रमांकाचे पुरस्कार जाहिर करुन सन्मानित केले.

दि. २७ डिसेंबर २०२० रोजी भव्य रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले. शिबिराचे उद्घाटन मा. प्राचार्य अनिल एम. गारोडे व प्राचार्य डॉ. निलेश गावंडे यांच्या उपस्थित संपन्न झाले. या शिबिरात ६७ रक्तदात्यांनी रक्तदान करुन मोलाचे योगदान दिले. शिबिर यशस्वीतेसाठी श्री साई रक्तपेढी, अकोला यांचे सहकार्य लाभले होते.

दि. ३ जानेवारी २०२१ रोजी क्रांती ज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती साजरी करण्यात आली.

दि. २३ जानेवारी २०२१ रोजी राष्ट्रीय बालिका दिन साजरा करण्यात आला. या करीता प्रमुख अतिथी म्हणून महिला व बालविकास मंत्री श्रीमती यशोमती ठाकूर, मा. भैयासाहेब मेटकर, मा.प्राचार्य डॉ. अनिल एम. गारोडे व श्वेतताई महाले उपस्थित होत्या.

दि. १९ फेब्रुवारी २०२१ रोजी शिवजयंती साजरी करण्यात आली. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी मा. प्राचार्य डॉ. अनिल एम. गारोडे व इतर मान्यवर उपस्थित होते. सर्व मान्यवरांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जीवन व कार्यावर प्रकाश टाकला.

दि. २७ फेब्रुवारी २०२१ रोजी संत गाडगेबाबा यांच्या जयंती निमित्त महाविद्यालय परिसर व समाधी स्थळावर स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले.

दि. ८ मार्च २०२१ रोजी जागतिक महिला दिनानिमित्त बेटी बचाव बेटी पढाओ कार्यक्रम मा.प्रा. सौ. एम.टी. निकम यांच्या उपस्थितीत संपन्न झाले.

दि. १५ मार्च २०२१ रोजी जागतिक जल दिवस साजरा करण्यात आला. जलाचे वापर याप्रकारे व्हावे आणि बचत कशी करावी याबद्दल शपथ घेण्यात आली.

राष्ट्रीय छात्रसेना अहवाल सन २०२०-२१

प्रा. किरण पडधान
एन.सी.सी.अधिकारी

१. ऑनलाईन आंतरराष्ट्रीय योग दिवस :-

दि. २१ जून २०२० राष्ट्रीय छात्रसेना युनिट चिखली तर्फे आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त योग शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. महाविद्यालयाच्या एकूण १८ छात्रसैनिकांनी यामध्ये सहभाग घेतला. या शिबिरामध्ये महाविद्यालयाचे एनसीसी अधिकारी प्रा. के. आर. पडधान यांनी छात्रसैनिकांना योगाचे आरोग्यासाठी महत्व सांगून योगाची विविध आसने शिकविली. याप्रसंगी सिनिअर अंडर ऑफिसर अविनाश काळे, अंडर ऑफिसर अभिषेक लेकुरवाळे, सार्जेंट गौरीपूजा चौरे उपस्थित होते.

२. ऑनलाईन कारगिल विजय दिवस :-

कारगिल युद्धातील शहिद जवानांना श्रध्दांजली अर्पण करण्यासाठी २६ जुलै रोजी राष्ट्रीय छात्रसेनेतर्फे कारगिल विजय दिवसाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी सुभेदार भंडारीलाल होते. याप्रसंगी सुभेदार राजेन्द्र चौधरी यांनी कारगिल युद्धावर प्रकाश टाकला. या कार्यक्रमाचे सूत्र संचालन प्रा. किरण पडधान यांनी केले तर आभार प्रदर्शन अंडर ऑफिसर अभिषेक लेकुरवाळे यांनी केले. शेवटी शहिदांना श्रध्दांजली अर्पण करून कार्यक्रमाची सांगता झाली.

३. वृक्षा रोपण कार्यक्रम :-

दि. १२ जुलै २०२० रोजी महाविद्यालयात तसेच कॅडेटच्या स्वताःच्या शेतात, गावात त्यांना वृक्ष लागवड केली.

४. हिट इंडिया फिट इंडिया अभियान :-

मा. पंतप्रधान नरेंद्रजी मोदी यांच्या संकल्पनेतील निरोगी व तंदुरुस्त भारत याद्वारे दि. २८ सप्टेंबर २०२० रोजी हिट इंडिया अभियान राबविण्यात आले.

५. राष्ट्रीय छात्रसेना दिवस :-

दि. २६/११/२०१८ रोजी महाविद्यालयामध्ये राष्ट्रीय छात्रसेना दिनाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्रा. प्राचार्य प्रा. डॉ. व्ही. यु. पोच्छी होते तर प्रमुख पाहुण म्हणून चिखली शहरातील प्रसिध्द व्यावसायिक श्री. धनंजय जोशी उपस्थित होते. याप्रसंगी प्राविण्य प्राप्त छात्र सैनिकांचा मान्यवरांच्या हस्ते मेडल देऊन सत्कार करण्यात आला. कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. किरण पडधान यांनी केले तर आभार प्रदर्शन सिनिअर अंडर ऑफिसर अविनाश काळे यांनी केले. शेवटी एनसीसी गीताने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

६. स्वच्छता पंधरवडा :-

दि. २७ डिसेंबर २०२० दरम्यान १३ महा. बटालीयन एन.सी.सी. खामगाव यांचे वतीने स्वच्छता पंधरवाड्याचे आयोजन करण्यात आले होते. या निमित्ताने चिखली शहरातून जनजागरण रॅलीचे आयोजन करण्यात आले होते. सुभेदार भंडारीलाल यांनी छात्र

सैनिकांना स्वच्छतेची शपथ दिली तसेच याप्रसंगी महाविद्यालयाचे एनसीसी अधिकारी प्रा. के. आर. पडघान यांनी स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून दिले.

७. रक्तदान शिबिर :-

दि. २७ डिसेंबर २०२० रोजी राष्ट्रीय छात्रसेना व राष्ट्रीय सेवा योजना यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. या शिबिरामध्ये एकूण ६५ रक्तदात्यांनी रक्तदान केले. यामध्ये ३६ छात्रसैनिकांनी रक्तदान केले. हे रक्तदान शिबिर यशस्वी होण्यासाठी प्रा. किरण पडघान, सिनिअर अंडर ऑफिसर अविनाश काळे, जूनियर अंडर ऑफिसर अभिषेक लेकुरवाळे, सार्जेंट गौरीपूजा चौरे यांनी परिश्रम घेतले.

८. राष्ट्रीय बालिका दिवस :-

दि. २४ जानेवारी २०२१ रोजी महाविद्यालयामध्ये राष्ट्रीय छात्रसेनेद्वारे राष्ट्रीय बालिका दिवसाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्र. प्राचार्य प्रा. डॉ. व्ही. यु. पोच्छी हया होत्या तर प्रमुख पाहुणे म्हणून चिखली तालुक्याचे आमदार स्वेताताई पाटील उपस्थित होत्या. याप्रसंगी कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. किरण पडघान यांनी केले तर आभार प्रदर्शन सिनिअर अंडर ऑफिसर अविनाश काळे यांनी केले. शेवटी एनसीसी गीताने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

९. पल्स पोलिओ अभियान :-

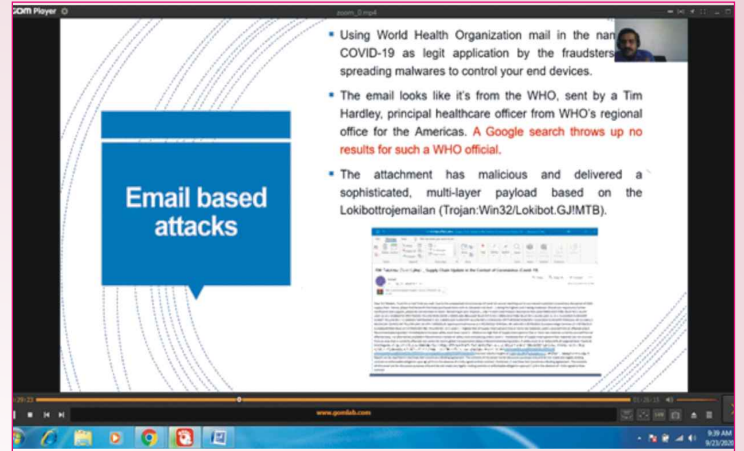
दि. ३१/१/२०२१ रोजी महाविद्यालय व ग्रामिण रुग्णालय चिखली यांच्या संयुक्त रित्या पल्स पोलिओ अभियान राबविले. यामध्ये १९ केंद्रावर ९६ कडेटणी सहभाग नोंदविला.

१०. वार्षिक प्रशिक्षण शिबिर खामगाव :-

खामगाव येथे आयोजित वार्षिक प्रशिक्षण शिबिरामध्ये महाविद्यालयाच्या १०३ छात्रसैनिकांनी सहभाग घेतला. दि. ११ मार्च २०२१ ते १३ मार्च २०२१ दरम्यान १३ महा. बटालियन एन.सी.सी. यांचे वतीने वार्षिक प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते.

Cryptocurrency या विषयावर महाविद्यालयामध्ये
Workshop आयोजित

इथिकल हॅकिंग कार्यशाळा

‘महिला संरक्षण व कायदे विषयक’
कार्यशाळा

‘महिला सक्षमीकरणात ऐतिहासिक स्त्रियांचे योगदान’
विद्यापीठ स्तरीय कार्यशाळा

विद्यापीठ स्तरीय
अभ्यासगत व्याख्यान

क्रांतीज्योती सावित्रीबाई
फुले जयंती

शाहु महाराज जयंती